



Larvik
kommune

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

2013-2016

Forlenget frem til 2020 av kommunestyret, sak 132/15

«Flere i fysisk aktivitet»



Innhold

Forord	4
1 Sammendrag	5
2 Innledning	7
2.1 Bakgrunn	7
2.2 Planprosess	7
3 Føringer for planarbeidet	9
3.1 Statlige føringer	9
3.2 Regionale føringer	10
3.3 Lokale planer og utredninger.....	11
4 Utviklingstrekk	13
4.1 Generelt - Fysisk aktivitet og sosial ulikhet	13
4.2 Lokalt.....	14
4.2.1 Folkehelse.....	14
4.2.2 Befolkningsutvikling	14
4.2.3 Idrett	16
4.2.4 Friluftsliv.....	19
4.3 Anleggsoversikt	20
4.3.1 Anleggsoversikt – idrett	20
4.3.2 Anleggsoversikt – friluftsliv	21
4.3.3 Anleggsoversikt – skoler	21
4.4 Økonomiske virkemidler	22
4.4.1 Økonomi – totalt og opp mot andre kommuner	22
4.4.2 Kommunalt tilskudd	24
4.4.3 Statlige ordninger	25
5 Resultatvurdering av forrige plan	28
6 Fokusområder	31
6.1 Idrettsanlegg og aktivitet	31
6.2 Natur- og friluftslivsområder	31
6.3 Barnehage og skole som nærmiljøanlegg og aktivitetsområde i skoletid og på fritid	31
7 Handlingsplan 2013-2016: Visjon, mål og tiltak	32
7.1 Visjon	32
7.2 Idrettsanlegg og aktivitet	32
7.2.1 Delmål 1	34
7.2.2 Delmål 2	35
7.2.3 Delmål 3	36
7.3 Natur- og friluftsområder	36
7.3.1 Delmål 4	37
7.4 Barnehage og skole som nærmiljøanlegg og aktivitetsområde i skoletid og på fritid	38
7.4.1 Delmål 5	39
7.4.2 Delmål 6	40
8 Definisjoner - forklaringer	41
Kilder	43
Vedlegg 1:	
Evaluering av handlingsplanen 2009-2012.....	46
Status prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg 2009-2012.....	59
Andre politiske vedtak og resultater av disse.....	61
Vedlegg 2: Prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg 2013-2016.....	65
Vedlegg 3: Retningslinjer	69
Vedlegg 4: Endelig kommunestyrevedtak	76
Vedlegg 5: Kart	77



Forord

Denne planen tar for seg hvordan kommunen, i samhandling med andre samfunnsaktører, kan legge til rette for fysisk aktivitet innenfor flere temaområder. Under mottoet “flere i fysisk aktivitet” og visjon om at *“I Larvik skal alle ha anledning til å drive allsidig fysisk aktivitet, og få opplevelser på et mangfold av arenaer”*, genereres et relativt høyt ambisjonsnivå.

For å komme dit er det valgt strategier som vil medføre økonomiske investeringer og økte driftskostnader. Dette vil bli den største utfordringen for kommunen fremover. Ut over dette er optimal bruk av eksisterende fasiliteter og møteplasser en viktig strategi.

Det er et potensial for en mer fysisk aktiv befolkning. I dette ligger det også egenmotivasjon for å kunne bli mer aktiv. Enkle grep for å komme seg i bedre form ligger hos hver enkelt av oss. Riktignok er anlegg virkemiddelet og aktivitet er målet, men mangfoldet av anlegg og natur i Larvik tilsier at forholdene for utvikling ligger til rette. Det handler ofte om å ta eget initiativ og få med flere. Den landsomfattende “Tjukkasgjengen” er et synlig bevis på dette. Larvik idrettsråd har her tatt Facebook-tråden videre lokalt, og vist et engasjement ved blant annet å få politikere til å ta mosjonsturer sammen med lokalt motiverte mennesker.

I denne sammenheng må frivillig innsats innenfor foreningslivet synliggjøres. Tall hentet fra forskning viser at den frivillige innsatsen målt i antall årsverk utgjør ca. 5-6 % av antall personer i kommunen (KS). For Larvik sin del betyr dette ca. 2500 årsverk. Det hevdes* at for hver krone kommunene bruker på frivillige, får en omtrent 8 kroner tilbake i form av frivillig innsats. I et folkehelseperspektiv vil menneskelige ressurser være nøkkelen til å kunne realisere mange av målene som er satt i denne planen. Frivillig innsats vil derfor fortsatt være et viktig innsatsområde i tiden fremover.

Et av virkemidlene i utarbeidelse av denne planen har nettopp vært å involvere befolkning og ressurspersoner innen frivillig sektor. Innspill fra folk flest, politisk engasjement og ressurspersoner fra frivillige lag og foreninger, har bidratt til veivalgene som er tatt.

Arbeidsgruppa som har utarbeidet planen tror at Kommunedelplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016 vil være et godt styringsdokument for alle som arbeider med planfeltet i Larvik kommune.

Ut over kommunens eget bildemateriale har også bidrag fra Østlands-Posten og Larvik idrettsråd blitt benyttet i dette dokumentet.

For arbeidsgruppa

Kjetil Lundeberg
Idrettssjef

**Uttalt på anleggskonferansen i Vestfold 17.april 2012 av Jorodd Asphjell, visepresident i Norges idrettsforbund.*



1 | Sammendrag

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016 omhandler innledningsvis formål, hensikt og planprosess. Formålet er å ha en politisk vedtatt og langsiktig plan for å fremme fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Hensikten er tilrettelegging av og tilgjengelighet til idrettsanlegg, aktivitetsarenaer og aktivitets-tilbud for ulike grupper som en vesentlig del av kommunens helsefremmende og forebyggende folkehelsearbeid. Det er et statlig vilkår for tildeling av spillemidler at kommunene har en godkjent kommunedelplan.

Planprosessen beskriver organisering og planarbeidet. Hovedfokuset har vært å ha en bredest mulig sammensatt arbeidsgruppe og involvere sentrale ressursgrupper slik at en sterk brukermedvirkning ble ivare tatt. Sentrale, regionale og kommunale føringer er lagt til grunn og har med det tydeliggjort ambisjonsnivået om «flere i fysisk aktivitet».

Utviklingstrekk viser at Larvik ikke skiller seg vesentlig fra nasjonale trekk. Det er en kjensgjerning at fysisk aktivitet har en positiv innvirkning på folkehelsen, og det er derfor viktig å tilrettelegge mer for de som er aktive i dag, samtidig som det fokuseres på å få de inaktive i aktivitet. Befolkningen opplever ikke svært sterke barrierer for fysisk aktivitet. Problemene ligger snarere på motivasjonssiden samt organisering og tilgjengelighet til utstyr og anlegg.

Medlemsutvikling av idrett og friluftslivet viser at den lokale organiserte idretten opplever en stagnasjon, mens det organiserte friluftslivet har hatt en liten oppgang. Ut over de organiserte idretts- og friluftaktivitetene er egenaktivitet, som å trene på treningssenter, gå turer og gå på ski mest populært. Larvik kommune ligger over gjennomsnittet i netto driftsutgifter til idrett pr. innbygger sammenlignet med andre relevante kommuner. Idrettslag som eier og drifter egne anlegg har fortsatt driftsøkonomiske utfordringer. Selv om kommunen har investert i nye egne anlegg de siste årene, opplever idrettslagene en stagnasjon i forhold til kommunalt investeringsbidrag for samme periode. Denne tendensen synes å skulle vedvare de neste årene, dersom rammebetingelsene ikke endrer seg.

Resultatvurdering av forrige plan viser at det er hensiktsmessig å videreføre sentrale innsatsområder med nye målbare tiltak. Andre fungerende tiltak som inneholder retningslinjer m.m., videreføres som administrative verktøy vedlagt denne planen.

Denne temaplanen er bygd opp rundt tre fokusområder:

1. *Idrettsanlegg og aktivitet*
2. *Natur- og friluftsområder*
3. *Barnehage og skole som nærmiljøanlegg og aktivitetsområde i skoletid og på fritid*

Fokusområdene omhandlet ulike relevante spørsmålstillinger. De fleste av disse er besvart. Samtidig foreligger det en del usikkerhet rundt realisering av enkelte tiltak på grunn av den økonomiske situasjonen kommunen befinner seg i.

Handlingsplan 2013-2016:

Visjon: *I Larvik skal alle ha anledning til å drive allsidig fysisk aktivitet, og få opplevelser på et mangfold av arenaer.*

Mål og tiltak:

1. **Idrettsanlegg og aktivitet**
 - *Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike grupperes behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv*
 - *Styrke aktiviteter, informasjon og samarbeid med sentrale aktører om en fysisk aktiv befolkning*
 - *Sikre økonomiske rammevilkår for idretts- og friluftorganisasjoner*



2. Natur- og friluftslivsområder

- *Ivareta allmennhetens rett til fri ferdsel*

3. Barnehage og skole som nærmiljøanlegg og aktivitetsområde i skoletid og på fritid

- *Sikre at barnehager og skoler har tilrettelagte og oppgraderte uteområder for fysisk aktivitet*
- *Tilrettelegge for fysisk aktivitet for barnehage- og skolebarn*

Innsatsen fra idrettslag, friluftslivsorganisasjoner og andre frivillige spiller vesentlig inn for å kunne nå mange av målene i denne planen. Videreutvikling av samhandling med lokale aktører vil derfor være viktige grep også i tiden fremover.

Vedleggene til denne planen beskriver nærmere detaljer om ambisjoner, vurderinger og tiltak:

- Vedlegg 1; Resultatvurdering av tiltak i Kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2009-2012
- Vedlegg 2; Prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg
- Vedlegg 3; Retningslinjer for tilskudd, vurderingskriterier, utleie m.m.
- Vedlegg 4; Endelig politisk vedtak om kommunedelplanen
- Vedlegg 5; Oversiktskart





2 | Innledning

Under mottoet «flere i fysisk aktivitet» er tematikken i planen bygd opp rundt tre fokusområder:

1. Idrettsanlegg og aktivitet
2. Natur- og friluftslivsområder
3. Barnehage og skole som nærmiljøanlegg og aktivitetsområde i skoletid og på fritid

Planen har 5 vedlegg:

- Vedlegg 1; Resultatvurdering av tiltak i Kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2009-2012
- Vedlegg 2; Prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg
- Vedlegg 3; Retningslinjer for tilskudd, vurderingskriterier, utleie m.m.
- Vedlegg 4; Endelig politisk vedtak om kommunedelplanen
- Vedlegg 5; Oversiktskart

2.1 Bakgrunn

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016 skal være et overordnet kommunalt styringsdokument for å nå vedtatte mål innenfor nevnte temaområder. Planen erstatter Kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2009-2012, og er det fjerde plandokumentet innenfor planområdet.

Formålet med kommunedelplanen er å ha en politisk vedtatt og oppdatert langsiktig plan for å fremme fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Hensikten er tilrettelegging av og tilgjengelighet til idrettsanlegg, aktivitetsarenaer og aktivitetstilbud for ulike grupper som en vesentlig del av kommunens helsefremmende og forebyggende folkehelsearbeid. Planen skal også sikre kommunal styring av utbygging av idrettsanlegg, klar politisk prioritering innenfor planfeltet, riktige mål og veivalg.

Planen er tematisk og skal gi langsiktige føringer i Kommuneplanens samfunnsdel og samtidig gi anbefalinger om arealdisponeringer til Kommuneplanens arealdel. Planen inneholder overordnede hovedtemaer som berører flere enheter i kommunen, og beskriver viktige kommunale innsatsområder for å møte fremtidige utviklingstrekk og behov i Larvik kommune.

Kulturdepartementets kriterier til kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv har vært veiledende i utarbeidelsen av denne planen. Det er et statlig vilkår for tildeling av spillemidler til alle lokale søkere at kommunen har en godkjent kommunedelplan.

2.2 Planprosess

Det innledende arbeidet startet opp i mai 2011 med å utarbeide et planprogram. Planprogrammet inneholdt blant annet formålet med planarbeidet, planprosessen og opplegg for medvirkning. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret 7. desember 2011 og lagt ut på høring i seks uker frem til 29. januar 2012. Høringsuttalelsene til planprogrammet ble behandlet i forbindelse med høringsutkastet til kommunedelplanen. Høringsutkastet ble vedtatt i kommunestyret 20. juni 2012 og lagt ut til offentlig ettersyn frem til 21. september 2012. Endelig kommunestyrevedtak om denne planen følger av vedlegg 4.

Organisering

Planarbeidet har vært prosjektorganisert. Oppdragsgiver og bestiller var rådmannen ved resultatsenhetsleder i Kultur, idrett og fritid. Idrettssjefen har vært prosjektleder. I august 2011 ble det nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe bestående av én representant fra hver av enhetene i Kultur, idrett og fritid (KIF), Oppvekst, Utviklingsavdelingen, Plan, byggesak, landbruk og geodata (PBLG), Kommunalteknikk, Barne- og ungdomstjenesten, Helse- og rehabiliteringstjenesten og Larvik kommunale eiendom KF. Intensjonen med dette



var å forankre planprogrammet i kommuneadministrasjonen i en tidlig fase med henblikk på involvering og eierskap om å få realisert satsningsområdene i planperioden.

I tillegg ble det opprettet en ressursgruppe bestående av representanter fra Idrett- og kulturkomiteen, Ungdomsråd, Eldreråd, Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Innvandrerrådet, Larvik idrettsråd (LIR), Forum for Natur og Friluftsliv (FNL) v/ Larvik og Omegn Turistforening (LOT), Larvik Kommunale Foreldreutvalg (KFU), Larvik næringslivsforening og Vestfold fylkeskommune. Vestfold fylkeskommune har i denne sammenheng fungert som en rådgivende instans.

Organiseringen har bidratt til et bredt og sammensatt interessefokus. Arbeidet ble med det krevende, men samtidig innholdsrikt. Det tverrfaglige samarbeidet i kommuneadministrasjonen ble en utviklende, lærerik og oppdagende prosess, som igjen ga mange positive innfallsvinkler i arbeidet med denne planen.

Planarbeidet

For å sikre bred medvirkning var det nødvendig å opprette møteplasser for meningsutveksling og samarbeid. Arenaer for dialog og medbestemmelse ble derfor gjennomført. Først ble befolkningen invitert til et åpent folkemøte på kveldstid 2.februar 2012. På folkemøtet fikk alle ca. 60 tilstedeværende, anledning til å komme med forslag og innspill innenfor temaområdene.

I tillegg ble det avholdt ett innledende møte og tre temamøter med ressursgruppens representanter, alle på kveldstid. På temamøtene ble det gjennomført behovsanalyse. Likeledes ble forslagene fra folkemøtet vurdert.

Arbeidsgruppa har hatt ansvaret for å gjennomføre ovennevnte, motta innspill og bearbeide disse, benytte nyttematrise, samt behandle hørings svar. Nyttematrisen hadde som mål å bevisstgjøre de ulike forslagenes nytteverdi og grad av gjennomførbarhet. Dette dannet igjen grunnlag for visjon, mål og tiltak. Arbeidsgruppa har i alt hatt 8 møter.

Folkemøtet, temamøter og gruppearbeid har vært nyttig som arbeidsmetode. I tillegg har samarbeidet med Vestfold fylkeskommune vært en nødvendighet. Arbeidsgruppa vurderte også å gjennomføre en intervjuundersøkelse om fysisk aktivitetsvaner og barrierer i kommunen. I samråd med Helsedirektoratet ble konklusjonen at nasjonale undersøkelser bør være et godt nok grunnlag for Larvik. I tillegg spilte tidsrammen og økonomi inn for å kunne gjennomføre en slik undersøkelse.





3 | Føringer for planarbeidet

3.1 Statlige føringer

Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005 – 2009, Sammen for fysisk aktivitet er en nasjonal mobilisering for bedre folkehelse gjennom økt fysisk aktivitet. Handlingsplanen fremhever viktigheten av fysisk aktivitet for befolkningen sin helse og trivsel. Økt fysisk aktivitet skal bli nådd gjennom en samlet strategi som omfatter tiltak på flere samfunnsområder og arenaer – i barnehage, skole, arbeidsplass, transport, nærmiljø og fritid.

- *Faglige anbefalinger for barn og unge er minst 1 time daglig fysisk aktivitet fra moderat til intensiv aktivitet.*
- *Faglige anbefalinger for voksne og eldre er minst 30 minutter daglig fysisk aktivitet til en intensitet som tilsvarer rask gange.*

St.meld.nr 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen. Rett behandling – på rett sted – til rett tid omhandler betydningen av forebygging som et viktig innsatsområde for kommunene i fremtiden. I forlengelsen av denne ble det i 2011 iverksatt Nasjonal helse- og omsorgsplan, Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og Lov om folkehelse. **Lov om folkehelse (Folkehelseloven)** beskriver kommunens ansvar om folkehelse tiltak rettet mot f.eks. oppvekst- og levekårsforhold som bolig, utdanning, arbeid og inntekt, fysiske og sosiale miljøer, fysisk aktivitet, ernæring, m.m.

Statens overordnede mål sammenfattes i visjonen *idrett og fysisk aktivitet for alle*. **St. meld. nr. 26 (2011 – 2012), Den norske idrettsmodellen** definerer barn og ungdom, personer med nedsatt funksjonsevne og inaktive som prioriterte sentrale målgrupper.

St. meld. nr. 39 (2006-2007), Frivillighet for alle omhandler blant annet betydningen av det frivillige arbeidet den organiserte idretten bidrar med. Frivillige organisasjoner fremheves som sentrale aktører i folkehelsearbeidet, blant annet ved å tilby meningsfylt aktivitet, sosiale fellesskap og tilhørighet. Deltakelse i frivillig arbeid og organisasjonsliv kan virke helsefremmende i seg selv.

Idrettspolitisk dokument 2011-2015 (Norges idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité) har visjonen om at *idrettsglede for alle* skal prege både organisasjonsarbeidet og aktivitetspolitikken. Dette skal igjen bidra til at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov slik det fremgår av Norges idrettsforbund og olympiske komite sin formålsparagraf.

I **St. meld. nr 39 (2000 – 2001), Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet** legges det til grunn at friluftsliv er et velferdsgode som skal sikres og fordeles jevnt i befolkningen som et bidrag til god livskvalitet, økt trivsel, bedre folkehelse og en bærekraftig utvikling. Allemannsretten, sikring av naturområder, utvikling av sammenhengende grøntområde og aktivitetstilbud til barn og unge er de viktigste nasjonale målene i planen. **St. meld. nr. 23 (2001 – 2002), Bedre miljø i byer og tettsteder** klargjør at markaområdene er områder som er viktige å ta vare på og forvalte helhetlig og langsiktig.

St.meld. nr. 16 (2002-2003), Resept for et sunnere Norge vektlegger også betydningen av skolens uteområde og aktivitetsanlegg både for kvaliteten i kroppøvingen og for lek og fysisk utfoldelse. Gjennom meldingen påpekes det at det fortsatt kan være behov for søkelys på skolenes uteområder og aktivitetsanlegg, også tilgjengelighet til disse etter skoleslutt.



Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for barn og unge og rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging er relevante i all planlegging. Disse RPR-ene kan i noen tilfeller virke mot hverandre, spesielt i tettbebygde strøk med stort press på arealene. RPR for samordnet areal og transportplanlegging fører som regel til fortetting, noe som kan gå ut over aktuelle områder for nærmiljøanlegg. Det påpekes at samkjøring av RPR-ene krever derfor spesiell omtanke og tverrsektorielt samarbeid.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven har som formål å fremme likestilling og likeverd, herunder full integrering og inkludering for alle. Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne legger vekt på at alle samfunnsborgere skal ha like muligheter til personlig utvikling og livsutfoldelse. Universell utforming betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk, skal utformes på en slik måte at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte, så langt det er mulig, uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.

3.2 Regionale føringer

Regional plan for folkehelse i Vestfold 2011-2014 (Vestfold Fylkeskommune)

Planen tar for seg regionale innsatsområder for folkehelsearbeidet i Vestfold, herunder levevaner, fysisk miljø og psykososialt miljø samt partnerskap for folkehelse

Strategisk kulturplan for Vestfold 2011-2014 (Vestfold Fylkeskommune)

Hovedmålet er å være regissør for økt kulturell aktivitet i Vestfold. Et aktuelt delmål er å tilgjengeliggjøre og skape arenaer for kultur, idrett og friluftsliv.





3.3 Lokale planer og utredninger

Kommunens planområder omhandler flere elementer som påvirker innsatsområdene i denne planen. I den sammenheng er Kulturbegrepet inkludert idrett og friluftsliv.

Kommuneplanens arealdel for Larvik kommune 2010-2022

Et av de styrende målene for en bærekraftig utvikling er å gi gode muligheter for friluftsliv, idrett og rekreasjon, herunder øke tilgangen til bolignære park og friarealer, ski- og fotturterreng og ubebygde strandarealer. I tillegg, sørge for turvei- og løypeforbindelser og trafikksikre lekearealer i boligstrøk.

Kommuneplanens samfunnsdel for Larvik kommune 2009-2022

Aktuelle mål i kommuneplanens samfunnsdel:

- Arealdisponering
 - Larvik er en vakker, moderne og pulserende by – med grønne lunger og yrende lekeplasser.
 - Larvik har en tydelig arealstrategi, der ulike formål og funksjoner er godt avstemt mot hverandre.
 - Kommunen har attraktive og levende distrikter og tettsteder, som har utviklet sin egenart, og som har gode friluftsliv- og rekreasjonsområder.
- Miljø og klima
 - Larvik har et avklart vern av arealer og tar vare på naturgrunnlaget.
- Folkehelse og levekår
 - Larvik har gode aktivitetsmuligheter og møteplasser for alle.
- Flerkulturelt og attraktivt samfunn
 - Larvik er satt på det internasjonale kartet, blant annet innen kultur, idrett og kommunikasjon.
 - Larvik har et pulserende kulturliv med aktiviteter for alle.
- En organisasjon for fremtiden
 - Larvik er en foregangskommune på samhandling og samarbeid – internt og eksternt

Strategiplan for Larvik kommune 2012-2015

Aktuelle fokusområder og utfordringer er:

- Natur og miljø
 - Øke bevisstheten om bærekraftig utvikling
 - Langsiktig arealforvaltning
- Samfunnsutvikling
 - Fremme folkehelse og en bærekraftig utvikling ved å ivareta helseperspektivet i all samfunnsplanlegging
 - Styrke innbyggernes og næringslivets medvirkning i kommunens planarbeid.
 - Mobilisere og styrke innbyggernes og næringslivets rolle i tjeneste- og samfunnsutviklingen.
- Kultur
 - Utvikle, markedsføre og koordinere et engasjerende kulturtilbud hvor alle kan delta.
 - Opprettholde frivillig innsats i organisert kulturliv.
 - Styrke og utvikle et kulturliv med profesjonelle institusjoner og kompetente fagmiljøer.
 - Sikre kulturminner og – miljøer i en tid med store endringer.
 - Ivareta potensialet for næring med utgangspunkt i kultur og natur.
- Oppvekst
 - Gi alle barn og unge mulighet til å utvikle seg og oppnå mestring.
 - Motvirke en økning i antall barn og unge med psykiske og fysiske helseproblemer.
 - Utvikle helsefremmende arenaer i barnets oppvekst.
- Helse og omsorg
 - Sikre innbyggere med dårlige levekår bolig, arbeid og tilpasset aktivitetstilbud.
 - Styrke kultur- og aktivitetstilbud til brukere av helse-, sosial- og omsorgstjenestene.



Kommunedelplan for Larvik by 2006-2018

Følgende relevante målsettinger er vedtatt i kommunebyplanen for Larvik sentrum:

- Naturkvalitetene og topografiske særpreg skal sikres og fremheves i bybildet.
- Kulturarven skal sikres og brukes som ressurs i videreutvikling av byen.
- Et mangfoldig byliv skal skapes gjennom gode og tydelige møteplasser.
- Barn og unge skal oppleve trygghet og utfordringer i byen.
- Larvik by skal være et trygt samfunn som fremmer helse.
- Det skal stimuleres til ulike former for næringsaktivitet, herunder samspill mellom kultur og næring.

Kommunedelplan for Stavern 2006-2018

Følgende relevante målsettinger er vedtatt i kommunebyplanen for Stavern sentrum:

- Naturkvaliteter og topografisk særpreg skal sikres og fremheves.
- Friluft- og friområder skal sikres og gjøres tilgjengelige.
- Barn og unge skal oppleve både trygghet og utfordringer i byen.
- Sjøfronten skal utvikles med fokus på estetikk og allmenn tilgjengelighet.
- Sykkelbyen Stavern skal bidra til å bedre folkehelse, natur- og nærmiljø.

Kommunedelplan for sykkeltrafikk i Larvik og Stavern

Planen skal sikre arealer til sykkelanlegg ved fremtidig utbygging i kommunen.

Statens vegvesen har som mål i Nasjonal transportplan (NTP) at sykkeltrafikken skal utgjøre 8 % av alle reiser i Norge innen 2019. I byer og tettsteder er målet en dobling av antall syklende. I Larvik kommune foregår 6 % av alle reiser på sykkel.

KOU Program for folkehelsearbeidet 2010-2014

Folkehelseprogrammet konsentrerer seg om fire innsatsområder; *fysisk aktivitet, sunt kosthold, psykisk helse og sosial ulikhet i helse.*

KOU Park og friområder 2011-2014

Omhandler strategier og utfordringer om tilrettelegging, forventninger om standard og service, ressurser og vedlikehold, ansvar og organisering samt informasjon utad.

Skoleprosjektet Kvalitet i skolen 2011-2013

Et av ambisjonsnivåene for prosjektet er «*aktive elever i god fysisk form*».

Formingsveileder for Larvik sentrum

Folkehelse og møteplasser.





4 | Utviklingstrekk

4.1 Generelt - Fysisk aktivitet og sosial ulikhet

Rapporten «**Fysisk inaktive i Norge**» som ble utgitt av Helsedirektoratet, Kreftforeningen og Norges Bedriftsidrettsforbund i mai 2009, slår fast at fysisk inaktivitet er fremtidens store helseutfordring. Rapporten baserer seg på en undersøkelse gjort i desember 2007 blant et representativt utvalg på ca. 2000 voksne personer i alderen 16 til 87 år. Resultatene viser at 83 % av alle voksne i Norge er ikke en gang i nærheten av å oppfylle helsemyndighetenes anbefaling om moderat fysisk aktivitet minst 30 minutter hver dag. Undersøkelsen viser også at 76 % av de som ikke er fysisk aktive i dag, ønsker å bli det.

Tilsvarende resultater så langt viser at aktivitetsnivået i befolkningen er lavt, sosialt skjevfordelt og viser en negativ utvikling. Undersøkelser på befolkningsnivå viser imidlertid at 7 av 10 trener eller mosjonerer minst en gang hver uke. Turer i skog og mark er den vanligste aktiviteten.

Andelen som er fysisk aktive øker med økende sosioøkonomisk status. Aktivitetsnivået synker med økende alder. En kartlegging gjennomført blant barn og unge i 2005-2006 viser at 91 % 9-årige gutter og 75 % av 9-årige jenter har tilfredsstillende aktivitetsnivå, mens bare vel halvparten av 15-åringene er fysisk aktive i tråd med faglige anbefalinger.

Fra 9 år til 15 år synker aktivitetsnivået for begge kjønn samlet med 31 %, og fra 15 år til man er voksen i 20-årsalderen synker aktivitetsnivået med ytterligere 31 %.

Nasjonalt råd for fysisk aktivitet er en av flere aktører som står bak rapporten «**Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet**» (HIF:2010). I rapporten hevdes det at både kvinner og eldre er blitt mer aktive, men fremdeles er en fjerdedel av befolkningen inaktiv. Litt over en fjerdedel tilfredsstillende et helsemessig minimumskrav til fysisk aktivitet. De med høy utdanning og høy inntekt er overrepresentert blant de aktive. De mest populære aktivitetsformer er friluftslivsaktiviteter og egenorganisert utholdenhets- og styrketrening. Deltagelsen i aktiviteter som styrketrening, jogging, langrenn og sykling har økt sterkt de senere årene og bidrar til en positiv utvikling i forhold til helsekrav. Mens de private treningssentrene har hatt en sterk vekst, har trening i idrettslagene stagnert. En tredjedel av befolkningen trener nå på private treningssentre, mer enn dobbelt så mange som i idrettslagene. Flere kvinner enn menn trener på treningssentre, men de lavere sosiale lag er dårligere representert enn de høyere sosiale lag. I idrettslagene, og de ulike særrettene, dominerer menn og de øverste sosiale grupper. Friluftsliv i skog og mark, svømming, dans, og gymnastikk, er aktiviteter som bryter dette mønsteret. I disse aktivitetene er kvinner og lavere sosiale lag bedre representert.

De viktigste motivene for å trene er knyttet til helse og livskvalitet. Mens slike motiver holder seg stabile gjennom livsløpet er svært mange motiver alders- og kjønns spesifikke. For ungdom er eksempelvis utfordring/spenning og konkurranse viktig, særlig blant menn, mens de spiller en marginal rolle senere i livsløpet. Om man skal motivere for økt aktivitet må man dels satse på motiver som er relevante for alle, dels være spesifikk og mer presis i forhold til utvalgte grupper.

Befolkningen opplever ikke svært sterke barrierer for fysisk aktivitet. Problemene ligger snarere på motivasjonssiden. De viktigste barrierene, generelt sett, er knyttet til personlig livssituasjon, som mangel på tid. Imidlertid opplever lavere sosiale grupper langt større barrierer enn andre knyttet til organisering og utstyr/anlegg. Det bør tas på alvor.

4.2 Lokalt

4.2.1 Folkehelse

Larvik kommune har ikke tilsvarende ovennevnte tall og status om fysisk aktivitet i kommunen. All tilgjengelig kunnskap og forskning tilsier at det ikke er store lokale statistiske forskjeller innenfor disse målområdene. I forhold til temaet konkluderes det derfor med at nasjonal og lokal status korresponderer. For Larvik sin del betyr dette f.eks. at omtrent 33 000 av befolkningen mellom 16-87 år ikke tilfredsstillter helsemyndighetenes anbefaling om moderat fysisk aktivitet minst 30 minutter hver dag.

KOU om Folkehelsearbeidet i Larvik kommune 2010-2013 beskriver følgende innenfor:

Levekårsindeksen: Ut fra den samlede levekårsindeksen fremstår Larvik kommune bedre enn de fleste sammenlignbare kommuner. Brutt ned på geografiske områder, fremkommer det forskjeller i levekår innad i kommunen. Dette har vært kjent over tid og har avstedkommet flere spesifikke satsinger og prosjekter, primært rettet inn mot utsatte befolkningsgrupper eller grupperinger samt barn og unge. Dette forhold krever fortsatt fokus og oppmerksomhet i fremtidige kommunale satsinger.

Kommunehelseprofiler: Ut i fra siste tilgjengelig statistikk skiller kommunen seg bare ut i forhold til indikatoren utdanningsnivå. Kommunen har et høyere antall innbyggere med bare grunnskole enn sammenlignbare kommuner og gjennomsnittet i Vestfold.

Egenvurdert helse og trivsel: Data på kommunenivå kan ikke fremskaffes, slik at vurderingsgrunnlaget blir resultatene fra den nasjonale levekårsundersøkelsen. 4 av 5 innbyggere oppfatter sin egen helse som meget god eller god. Dette er svært positivt i et folkehelseperspektiv, men kan også være en årsaksfaktor til treghet når det gjelder å få til helseadferdsendringer i store deler av befolkningen på kort tid.

Overvekt og fysisk aktivitet, psykisk helse blant barn og unge: Oppsummering må her basere seg på nasjonale tall og studier som viser en utvikling der grupper barn blir overvektige og utvikler mindre sunne kostholdsvaner. Blant ungdom +/- 15 år tilfredsstillter ca. 50 % ikke de anbefalingene om daglig fysisk aktivitet som helsedirektoratet har satt. Denne andelen vokser betydelig i gruppene 20-30 år og 30-50 år.

Gradient i levekår og helse, sosial ulikhet i helse: Oppsummering baserer seg også her på nasjonale tall og studier. Sosiale ulikheter i helse oppstår fordi valgfrihet i seg selv er ulikt fordelt i samfunnet. Ikke fordi noen velger å leve usunt mens andre velger å leve sunt, men fordi samfunnsskapt struktur legger premissene for dette. Kunnskaper om årsaker og effektive tiltak må videreutvikles, både nasjonalt og lokalt. I Larvik blir hovedutfordringen å redusere levekårs- og helseforskjeller mellom ulike geografiske områder og grupperinger.

4.2.2 Befolkningsutvikling

Det er registrert totalt 42 947 innbyggere i Larvik kommune pr. april 2012. Befolkningsveksten var ca. 1 % for 2008 og 2009, mens den var svært lav (0,2 %) i 2010 og ca. 0,8 % i 2011. Det er i styringsmål under Samfunnsutvikling tatt inn ambisjon om en vekst i folketallet på ca. 1 % pr år i perioden frem mot 2023.

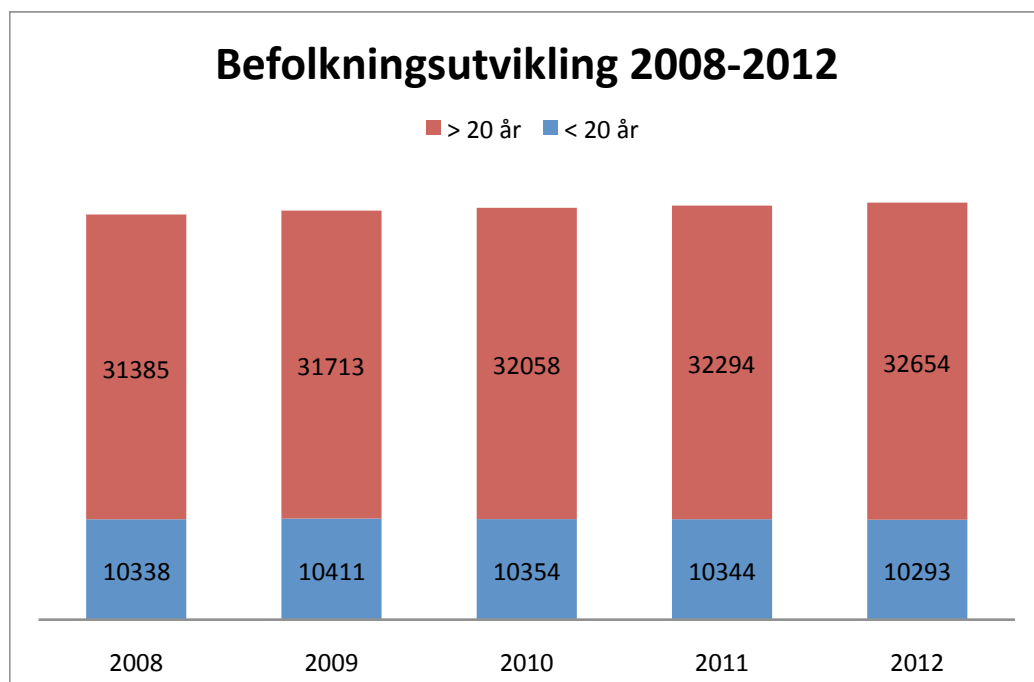
Andelen av befolkningen i aldersgruppen barn og unge er lavere i Larvik enn for gjennomsnittet i kommune-gruppe 13. Befolkningsprognoser (SSB: middels nasjonal vekst) viser at antall barn i aldersgruppen 0-5 år vil gå opp i økonomiplanperioden 2012-2015, mens antall barn i aldersgruppen 6-15 år vil gå ned de tre første år, for deretter å stige jevnt i et lengre perspektiv.

Andelen av befolkningen i aldersgruppen over 67 år, og andelen over 80 år, er høyere enn gjennomsnittet for kommunene i kostragruppe 13. Befolkningsprognoser (SSB: middels nasjonal vekst) viser at antall eldre i aldersgruppen 67-79 år øker i økonomiplanperioden og øker betydelig fram mot 2023. Antall eldre i alders-

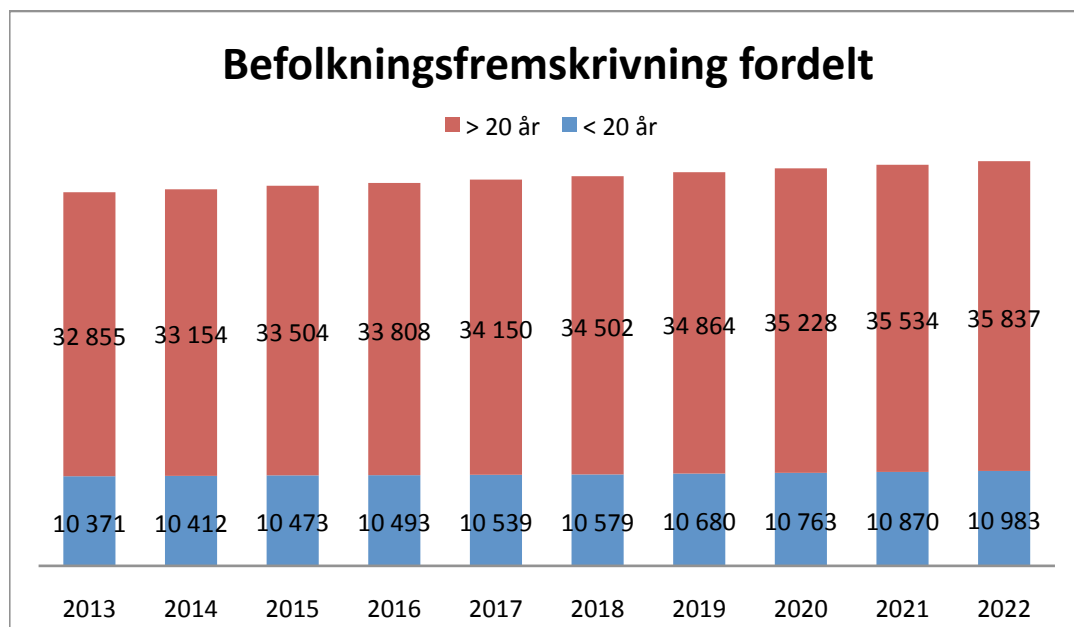


gruppen 80-89 år vil være stabilt i økonomiplanperioden, men går opp frem mot 2023. Etter prognosen vil antallet i aldersgruppen over 90 år være stabilt både i økonomiplanperioden og fram mot 2023.

Diagrammet under viser befolkningsutviklingen over/under 20 år for perioden 2008-2012.

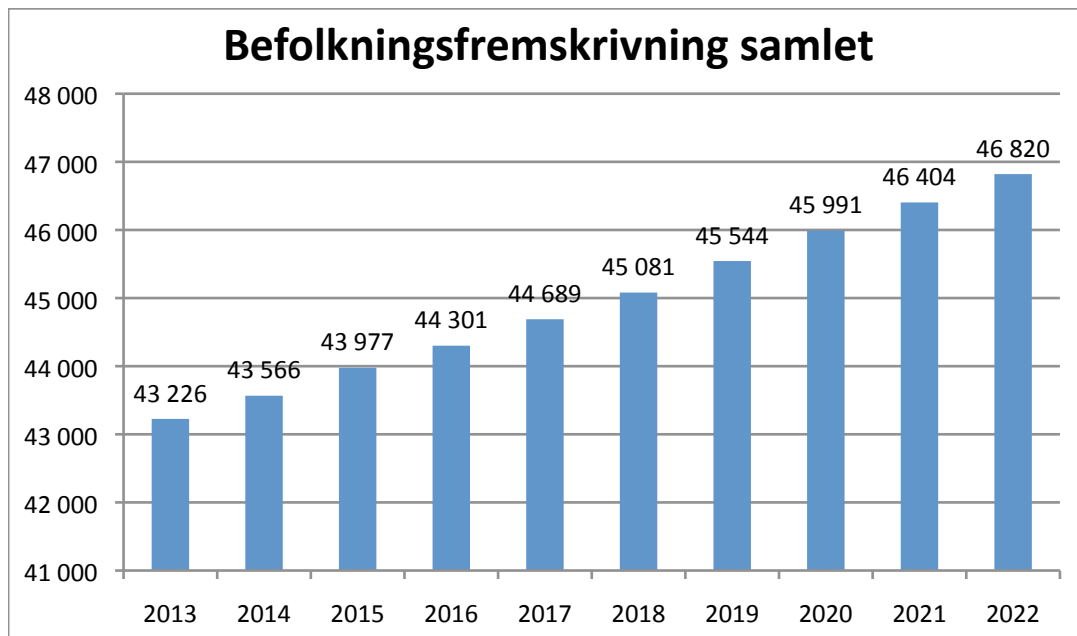


Diagrammet under viser fremskrivning av befolkningen over/under 20 år.



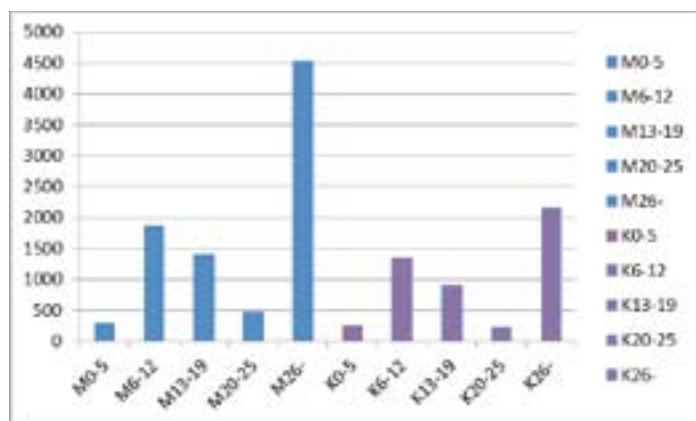


Diagrammet under viser befolkningsutviklingen samlet.



4.2.3 Idrett

I Larvik er det et mangfoldig og aktivt foreningsliv. Innenfor den organiserte idretten som er tilsluttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), viser idrettsregistreringen følgende aldersfordeling:



Kilde: Larvik idrettsråd

Alder	Medlemmer	%
<20	6066	45 %
20-25	684	5 %
>26	6694	50 %
Kvinner	4884	36 %
Menn	8560	64 %
Totalt	13444	100 %

Antall klubber i Larvik er 52 med tilsammen 13 444 medlemmer (pr. 19.3.2012). Dette er en nedgang på 730 medlemmer fra 31.12.2010. I 2008 var 62 % av befolkningen under 20 år medlem av idrettslag. I 2012 er dette tallet 59 %.

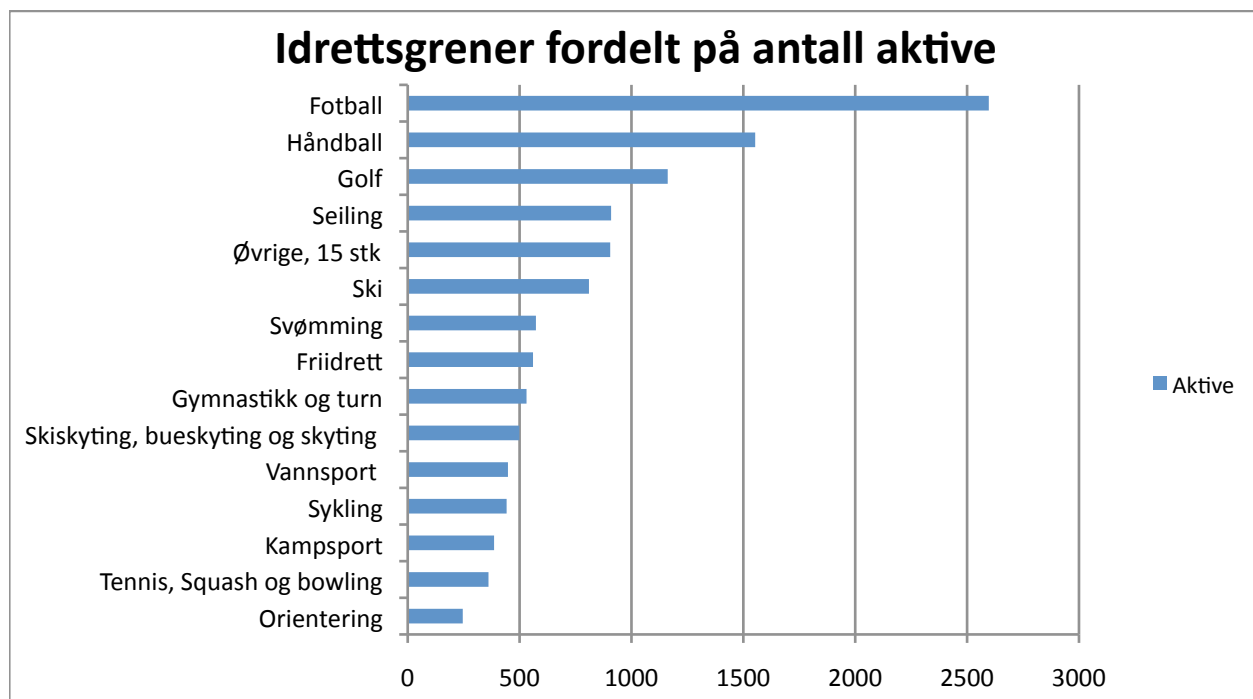
Tilbudet om fysisk aktivitet til grupper som krever spesiell tilrettelegging foregår både i regi av kommunen ved avdeling Fritid i enheten Kultur, idrett og fritid og i enkelte foreninger. Idrettens aktivitetstilbud til fysisk og psykisk funksjonshemmede er organisert i regi av det enkelte særforbund, lokalt det enkelte idrettslag. Det er lokalt registrert 117 aktive funksjonshemmede, fordelt på 6 idrettslag.



Tabell og diagram under viser antall aktive pr. idrettsgren.

Klubber	Idrett	Aktive
12	Fotball	2597
9	Håndball	1553
1	Golf	1162
1	Seiling	909
8	Ski	810
2	Svømming	573
9	Friidrett	560
3	Gymnastikk og turn	531
4	Skiskyting, bueskyting og skyting	499
4	Vannsport	448
5	Sykling	442
5	Kampsport	386
3	Tennis, Squash og bowling	361
3	Orientering	246
16	Øvrige, 15 stk	905
85	39 ulike særvidretter	11982
	15 av 54 nasjonale særvidretter er ikke med i Larviksidretten	

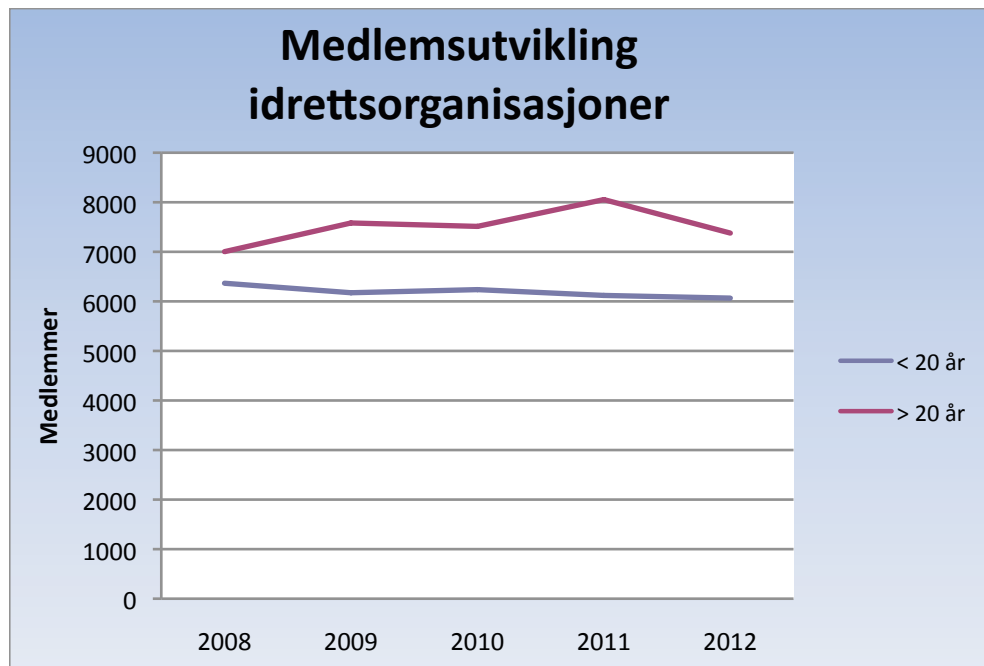
Kilde: Larvik idrettsråd



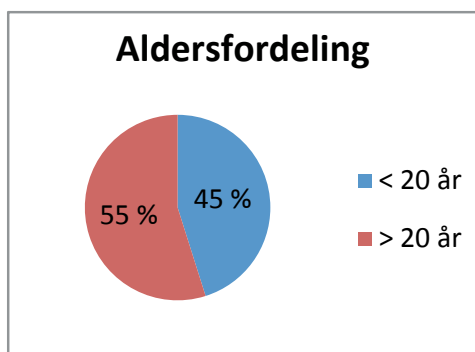
Kilde: Larvik idrettsråd



Diagrammet under viser medlemsutviklingen i idrettslagene for perioden 2008-2012.

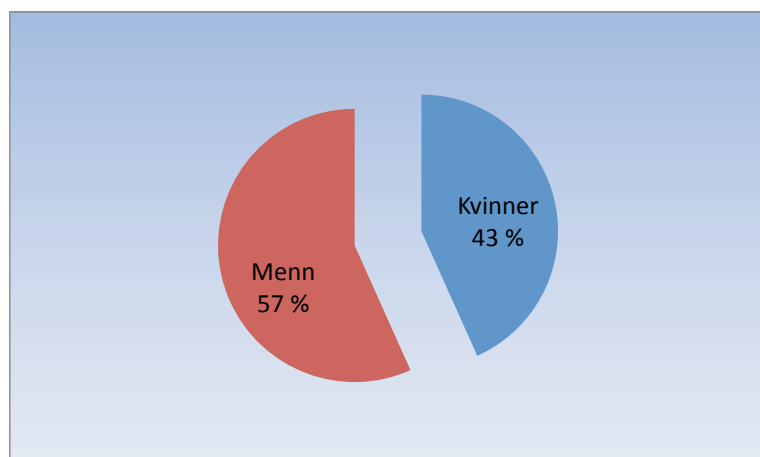


Diagrammet under viser prosentvis aldersfordeling over/under 20 år.



Bedriftsidrett

Bedriftsidretten er tilsluttet Norges idrettsforbund. Vestfold bedriftsidrettskrets oppgir at det er mindre aktiviteter i Larvik enn fylket forøvrig. Tallmaterialet baserer seg på medlemsregistrering pr. 31.12.2011. Det er registret 15 bedrifter med totalt 619 medlemmer, som i hovedsak er voksne over 20 år. Diagrammet under viser prosentvis fordelingen av medlemmer pr. kjønn.



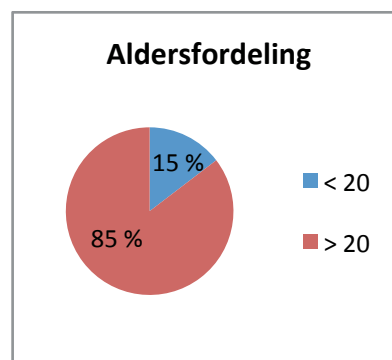
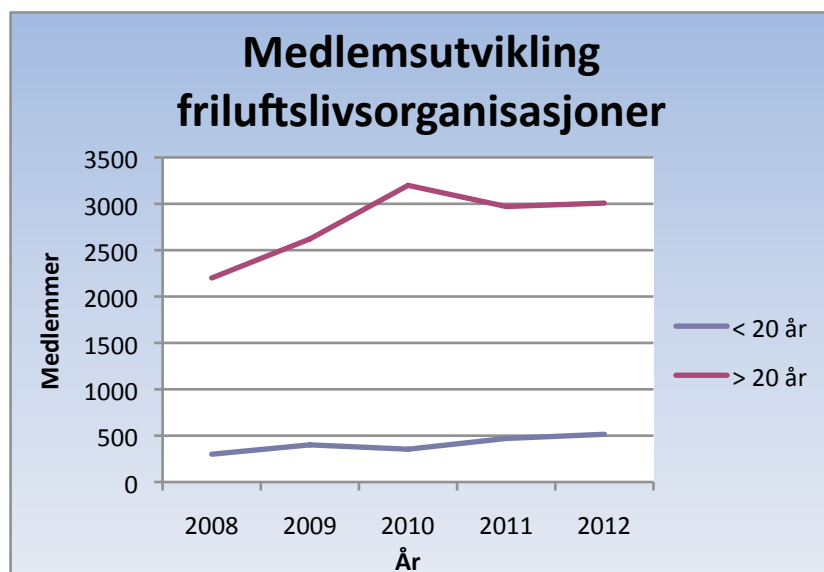
Kilde: Vestfold bedriftsidrettskrets



4.2.4 Friluftsliv

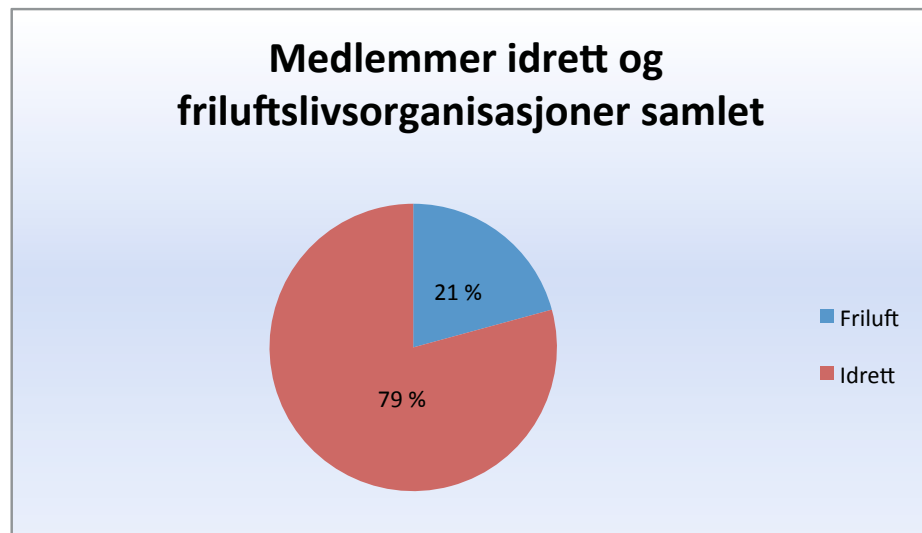
Friluftslivsorganisasjonene består i all hovedsak av foreninger som ikke er tilsluttet NIF. Det er ikke registret noen fordeling pr. kjønn. Medlemsregistreringen viser pr.15.3.2012 følgende tall:

Aktivitet	< 20	> 20	Totalt	%
Jeger- og fiskarlag	118	805	923	26 %
Skytterlag	5	125	130	0,4 %
Skateboard	140	161	301	0,8 %
Turistforeningen	252	2314	2566	72,8 %
Totalt	515	3008	3523	100 %



Samlet oversikt idrett og friluftslivsorganisasjoner

Selv om medlemmer totalt innenfor idretten på landsbasis har hatt en oppgang det siste året opplever idrettslagene i Larvik en stagnasjon (liten nedgang). Friluftslivsorganisasjonene har en liten oppgang i antall medlemmer. Det er totalt ca. 40 % av befolkningen som er tilsluttet idrett- og friluftslivsorganisasjonene i Larvik. Diagrammet under viser antall medlemmer for de totalt 57 registrerte organisasjonene, fordelt prosentvis på idrett og friluftsliv.





4.3 Anleggsoversikt

4.3.1 Anleggsoversikt – idrett

Anleggsstatus pr 1.4.2012 i Larvik kommune.

Data til tabellen under er hentet fra www.idrettsanlegg.no og er anlegg som er tildelt spillemidler.

Ved å gå inn på linken kan en se hvor det enkelte anlegg ligger, hvem som er eier etc. Andre kjente anlegg som ikke er tildelt spillemidler er også tatt med i tabellen under. Det kan forekomme enkelte avvik på anlegg som ikke registrert.

	2008	2012	Merknader
Aktivitetsanlegg, ute			
Ballbinger	6	10	
Balløkker	35	36	Spredd over hele kommunen
BMX anlegg	1	2	Kvelde og Valby
Sandvolleyballbane	2	4	Brukes også til sandhåndball.
Skateboardanlegg		2	Lovisenlund skatepark og Alfredhallen
Skileikanlegg	3	3	
Ulike småanlegg	13	14	
Aktivitetssaler			
Dansesal		2	Studio Nille på Sliperiet
Gymsaler	15	14	I skolelokaler
Brytehaller	1	1	Lovisenlund
Kampsport		3	Agnes, Mesterfjellet tilfluktsrom og Støperiet
Aktivitetssal grendehus (idrett)	1	1	Hagatun
Trimrom i idrettshaller	2	2	Stavernhallen og Farrishallen
Treningssenter	7	7	Spenst (3 senter), Easy Life (Min Kilde), Topp Gym (Nesjarhallen) og Lydhusstranda
Bade- og svømmeanlegg			
Svømmehaller	2	2	25 meter basseng
Skolebasseng	4	4	12,5 meter basseng
Andre	2	2	Kysthospitalet og Gurvika
Flerbrukshaller			
Kommunale	4	4	Bommestad-, Farris-, Kvelde- og Stavernhallen
Interkommunalt	1	1	Arena Larvik
Foreningseide	7	6	Fram, Halsen, Hvarnes, Nesjar, Tjølling og Fredtun-Nesjarheim volleyballhall
Fotballanlegg			
Grusbaner	8	12	
Naturgressbaner	21	22	
Kunstgressbaner	6	7	
Kunstgress m/undervarme		3	Fram har ikke tilført undervarmemedium
Fr iidrettsanlegg			
Grusdekker (gressbaner)	5	2	
Kunststoffdekke	1	1	Lovisenlund
Skianlegg			
Hoppbakker	9	5	Bårnes, Brattli (2), Heum (Fjøshoppet) og Kjose (Kleppanbakken)
Skiløyper	16	15	
Skyteanlegg			
Innendørs	2	2	Bommestad- og Nesjarhallen
Utendørs	8	8	
Vannsportanlegg			
Vannskianlegg	1	1	Korvika

	2008	2012	Merknader
Diverse			
Bowlinganlegg	1	1	8 baner Skreppestad
Bueskytteranlegg	1	1	
Turnanlegg		1	Grophallen (Stag Turn)
Golfanlegg	1	1	18 hull og 9 hull
Idrettshus / Klubbhus	22	20	
Isanlegg	1	1	Fram (kunstis frem til 2011)
Motorsportanlegg	1	1	Kleiver treningsanlegg
Orienteringskart	45	51	
Ridesportanlegg	2	2	Dammen og Brunla Gård
Squashanlegg	2	2	Skreppestad
Tennisanlegg	2	2	Bergeløkka og Brunla tennishall
Seilanlegg	1	1	Ødegården
Klubblokaler rosporten	1		

4.3.2 Anleggsoversikt – friluftsliv

Frrområder

Et friområde er et område som eies av det offentlige / er sikret ved servituttavtale (varig bruksrett) og er tilgjengelig for allmennheten. Alle friområdene er tatt inn i kommuneplanens arealdel, som er tilgjengelig på kommunens hjemmeside; <http://kart.larvik.kommune.no/> .

Turveier / turstier, lysløyper, skiløyper m.m.

Oversikt over løypenettet, kystnære friområder, badeplasser, offentlige toalett, tilrettelagte områder for HC, utsiktspunkt, parkeringsplasser, med mer er lagt ved som eget kartvedlegg til denne planen, vedlegg 5.

4.3.3 Anleggsoversikt – skoler

Data til tabellen under er hentet fra www.idrettsanlegg.no og er anlegg som er registrert. Det kan forekomme enkelte avvik på nærmiljøanlegg som ikke er registrert. Oversikten viser at 17 av 21 skoler har en gymsal og resterende er tilknyttet en flerbrukshall. 4 skoler har egne skolebasseng og 3 er tilknyttet en svømmehall.

Oppvekstsone	Idrettsanlegg	Nærmeste idrettshall	Nærmiljøanlegg
Nordøst			
Frostvedt skole	Gymsal (20mx10m)	Bommestadhallen	Ballbane, akeanlegg
Frøy skole	Gymsal (20m x 10m) og skolebasseng	Bommestadhallen	Ballbinge
Hedrum ungdomsskole	Gymsal (20m x 10m) og skolebasseng	Bommestadhallen	2 ballbaner
Nanset skole	Gymsal (20m x 10m)	Bommestadhallen	
Hedrum barneskole	Flerbrukshall (23m x 44m)	Bommestadhallen	Ballbane
Hvarnes skole	Liten flerbrukshall (30m x 14m)	Hvarneshallen	
Kvelde barne- og ungdomsskole	Flerbrukshall (23m x 44m) og svømmehall	Kveldehallen	Ballbane
Tjodalyng barne- og ungdomsskole	Gymsal (2 x 20m x 10m) og skolebasseng	Tjøllinghallen	Ballbane

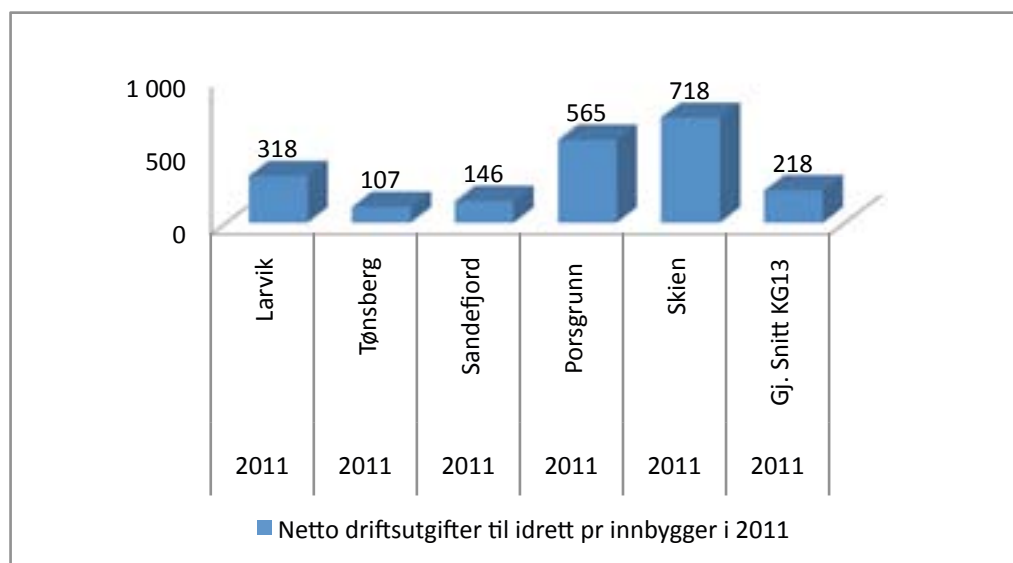


Oppvekstsone	Idrettsanlegg	Nærmeste idrettshall	Nærmiljøanlegg
Sørvest			
Berg skole	Gymsal (21m x 11m)	Nesjarhallen	Ballbane, balløkke, div. småanlegg
Brunla ungdomsskole	Gymsal (20m x 10m) og skolebasseng	Stavernhallen	Balløkke
Jordet skole	Gymsal (20m x 10 m)	Stavernhallen	Balløkke
Stavern skole	Gymsal (20m x 10m)	Stavernhallen	
Langestrand skole	Gymsal (20m x 10m)	Farrishallen	
Ra ungdomsskole	Gymsal (20m x 10m)	Farrishallen	Ballgård
Sky skole	Gymsal (16,5m x 7 m)	Farrishallen	Balløkke
Sentrum			
Valby skole	Gymsal (18 x 9m)	Bergsliahallen	Balløkke
Mellomhagen ungdomsskole	Gymsal (20m x 10m)	Bergsliahallen	Ballbane og balløkke
Østre Halsen skole	Gymsal (20m x 10m)	Bergsliahallen	Ballbane og småanlegg
Mesterfjellet ungdomsskole	Flerbrukshall (23m x 44m) og svømmehall	Farrishallen og Framhallen	Ballbane
Torstrand skole	Gymsal (20m x 10m) og svømmehall	Farrishallen og Framhallen	Ballbinge
Byskogen skole	Gymsal (16m x 8m)	Farrishallen og Framhallen	

4.4 Økonomiske virkemidler

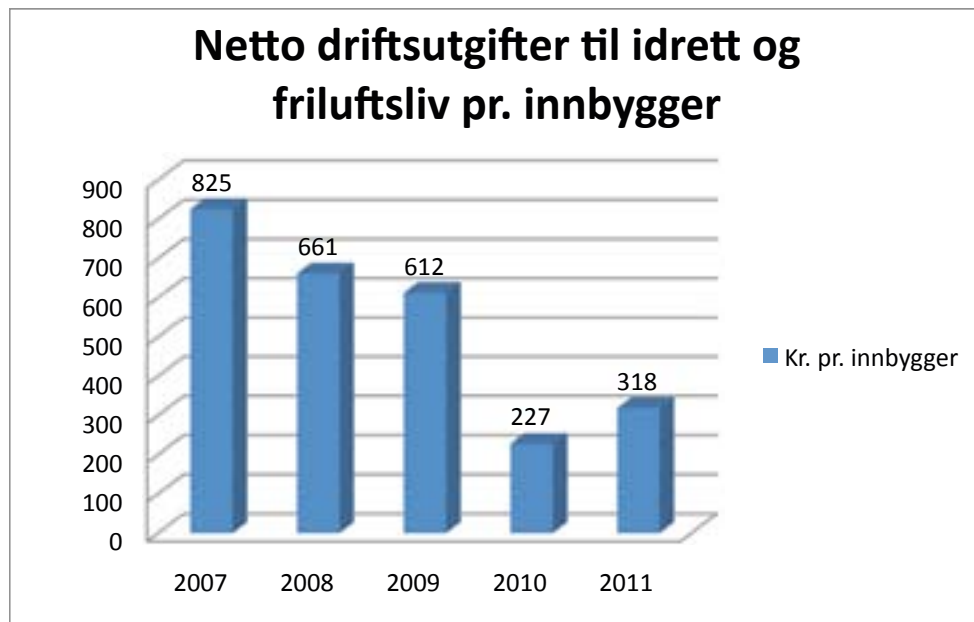
4.4.1 Økonomi – totalt og opp mot andre kommuner

Diagrammet under viser at Larvik kommune ligger over gjennomsnittet sammenlignet med de øvrige kommunene i kostragruppe 13 med funksjonene 380 og 381. Se kap. 8 for en nærmere beskrivelse om funksjonene.

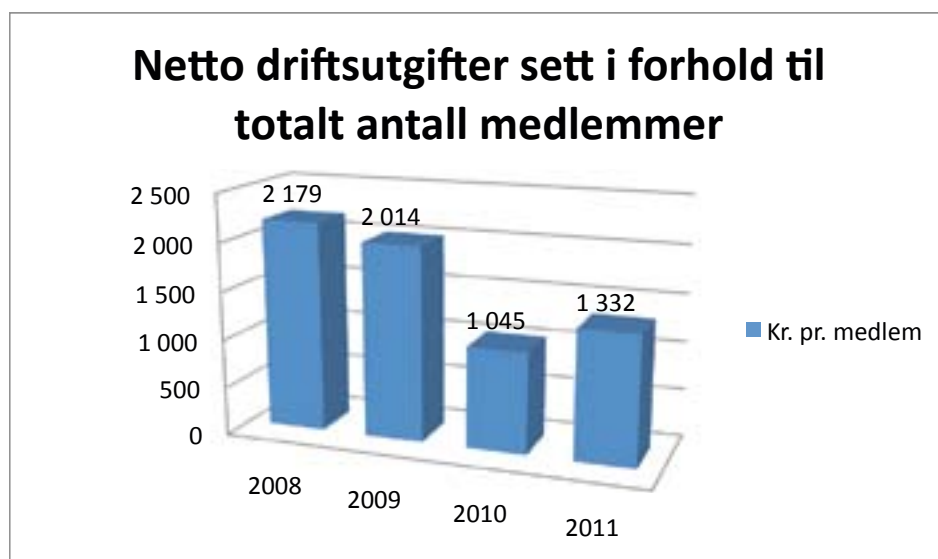




Diagrammet under viser at netto driftsutgifter til idrett pr innbygger i Larvik kommune i perioden 2007 til 2011, har hatt svingninger. Perioden fra 2007 til 2009 skyldes i stor grad Larvik kommunes bidrag til foreningseide anlegg, bygging av Arena Larvik, rehabilitering av Hedrum ungdomsskole svømmeanlegg og Lovisenlund skatepark. Tallene som er presentert her er hentet fra SSB sine KOSTRA sider (<http://www.ssb.no/kostra/>).



Idretten benytter seg av et samfunnsregnskap, som er en verdisetting av den frivillige innsatsen og annet innen idrettsbevegelsen (<http://www.idrett.no/krets/rogaland/nyhetsarkiv/Sider/valg2011.aspx>). Et medlemskap verdsettes til kr 3800,- og sammenlignes med KOSTRA-tallene. Diagrammet under viser netto driftsutgifter til idrett og friluftsliv målt i forhold til hvor mange medlemmer som er registrert i idretts- og friluftsliv-organisasjonene.





4.4.2 Kommunalt tilskudd

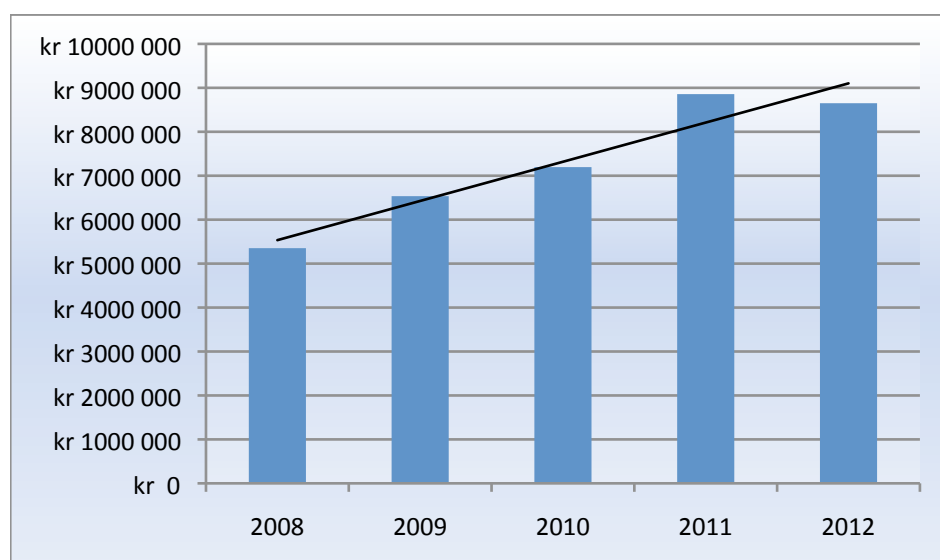
Retningslinjer for tilskudd til lag og foreninger i planperioden er godt innarbeidet. Det er etablert en fordelingsnøkkel i samarbeid med idrettsrådet. Fordeling etter retningslinjene pkt. A – driftstilskudd som 80 % av den totale tilskuddspotten skal gå til, har vært oppe til diskusjon med idrettsrådet underveis. I forhold til drift av klubb og anlegg er prosentvis fordeling benyttet. I tillegg kronestøtte for aktive medlemmer under 20 år. Alle idrettslag og friluftslivsforeninger har fått tilskudd etter dette punktet. Resterende 20 % til punktene C – G har vært fordelt etter innkommende søknader der fordeling har vært prioritert i samråd med idrettsrådet. Pkt. B har blitt behandlet i forbindelse med Strategidokumentet, som er nærmere beskrevet i vedlegg 1 under andre politiske vedtak og resultater av disse.

Den største driftsutfordringen har ligget hos foreninger som driver egne flerbrukshaller. Som en følge av dette har det blitt bevilget ekstra tilskuddsmidler de siste årene, og som er øremerket anleggsdrift. I forbindelse med behandling av Strategidokumentet 2012-2015, ble tilskuddsmidlene redusert med kr. 192.000,-. Det har vært få klager på tildelinger i planperioden, noe som tyder på en generelt akseptert fordeling. Eksisterende retningslinjer som var beskrevet i forrige kommunedelplan skal gjelde videre og det lages et eget dokument som behandles samtidig med dette plandokumentet, jfr. vedlegg 3.

Tabellen under viser samlet utvikling og utbetalt tilskudd innenfor idrett og friluftslivsforeninger 2008-2012 etter søknader pr.15 mars hvert år:

År	Antall foreninger	Antall medlemmer	Kommunalt tilskudd
2008	62	15 869	kr 5 351 600
2009	60	16 778	kr 6 535 000
2010	56	16 946	kr 7 196 000
2011	65	17 615	kr 8 857 000
2012	62	16 967	kr 8 650 000

Diagrammet under viser trend på tilskudd til idretts- og friluftslivsforeninger gitt av kommunen til lag og foreninger i perioden.





Andre tilskuddsordninger – samarbeidsavtaler

Løypekjøring

Skifellesskapet, som ble opprettet i 1979 i et samarbeid mellom Larvik og Lardal kommuner, Turistforeningen og skiklubbene i kommunene, samt Fritzøe Skoger, ble avviklet i 2009. Det er etablert et nytt Vindfjell-samarbeid som skal ivareta løypekjøring i nordområdene på strekning Vinfjelltunet - Viddaseter - Grønli - Presteseter. Vindfjellsamarbeidet er avtalefestet. Skisesongene i Larvik varierer i lengde. Av den grunn vurderes Vindfjellsamarbeidet som viktig p.g.a. sikrere snøforhold i nordområdet. I tillegg har Larvik og omegn turistforening et vedlikeholdsansvar i området. Det tas høyde for å fortsette Vindfjellsamarbeidet.

I tillegg er det etablert driftsavtaler om løypekjøring i Vestmarka (Nanset IF), Brunlanes (Larvik ski) og Kjøse (Porsgrunn kommune). Klubbene disponerer hver sin løpemaskin som kommunen bekoster. Porsgrunn kommune stiller med egen maskin.

Det foreligger også avtale mellom kommunen og Nanset IF om kunstsnøproduksjon på deres anlegg.

Interkommunale anlegg

Larvik kommune har/har hatt økonomiske forpliktelser, gjennom egne avtaler, med to anlegg som har hatt status som fylkesanlegg.

Disse er:

- Borgen langrennsarena i Lardal kommune. Utenom vertskommunen er det kun Vestfold fylkeskommune og Larvik kommune som har gitt et årlig driftstilskudd.
- Fram kunstisbane. Gjennom egen driftsavtale har det vært gitt støtte fra Vestfold fylkeskommune og Larvik kommune.

Betegnelsen fylkesanlegg er fra staten tatt ut av spillemiddelordningen, og det er nå opp til fylkeskommunene om en ønsker å bruke denne betegnelsen videre. Fylkeskommunen har gjennomført en prosess som har avklart framtidige økonomiske engasjement i disse to anleggene. Avtalen om Borgen er videreført, mens Fram kunstisbane ble sagt opp av fylkeskommunen i 2011. Larvik kommune ga et tilskudd til Fram IF til naturis for 2012. Det tas høyde for å avslutte dette som et enkelttilskudd. IF Fram har anledning til å søke ordinære driftsmidler etter gjeldende retningslinjer for drift av anlegg.

Arena Larvik er et interkommunalt samarbeid (interkommunalt selskap, IKS) mellom Larvik kommune og Vestfold fylkeskommune. Det utbetales et årlig driftstilskudd.

4.4.3 Statlige ordninger

Spillemidler

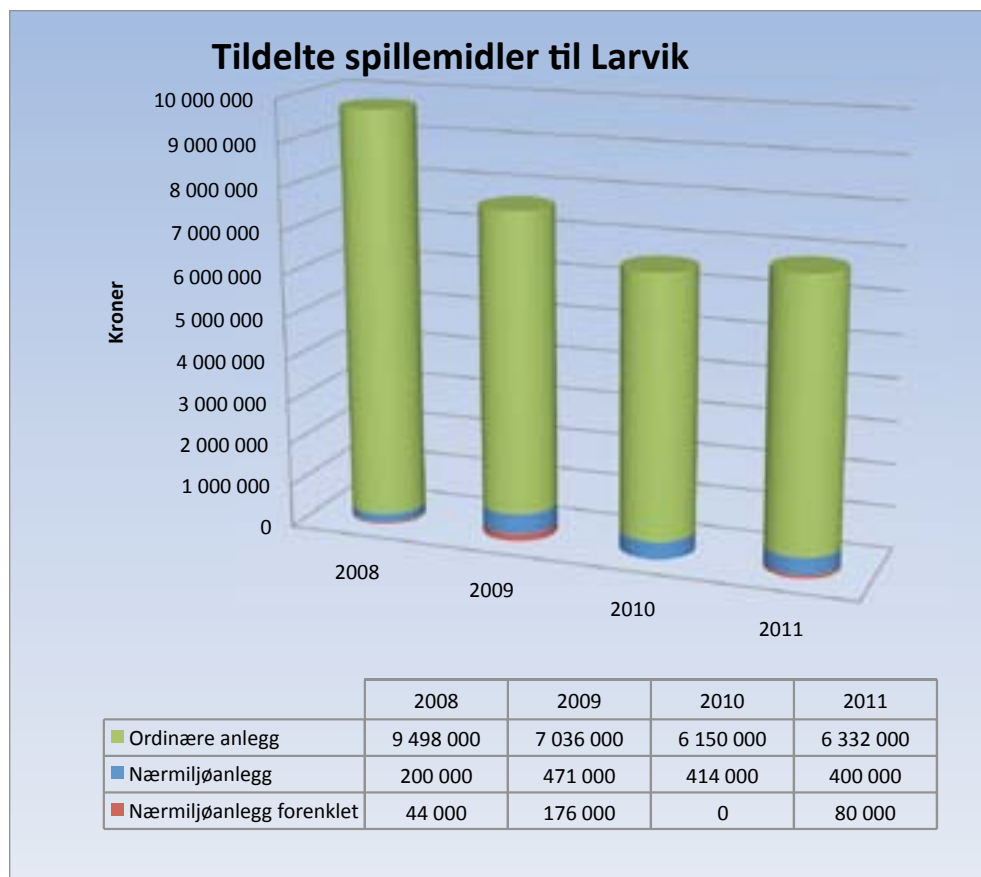
Rammene i kategorien ordinære anlegg beregnes ut fra Kulturdepartementets tre kriterier:

- Søknadssum (vekt 50 %)
- Befolkningstetthet (vekt 25 %)
- Anleggsdekning (vekt 25 %)

For nærmiljøanlegg blir det foretatt en prosentvis fordeling av midlene i forhold til hvor mye hver enkelt kommune har søkt om.



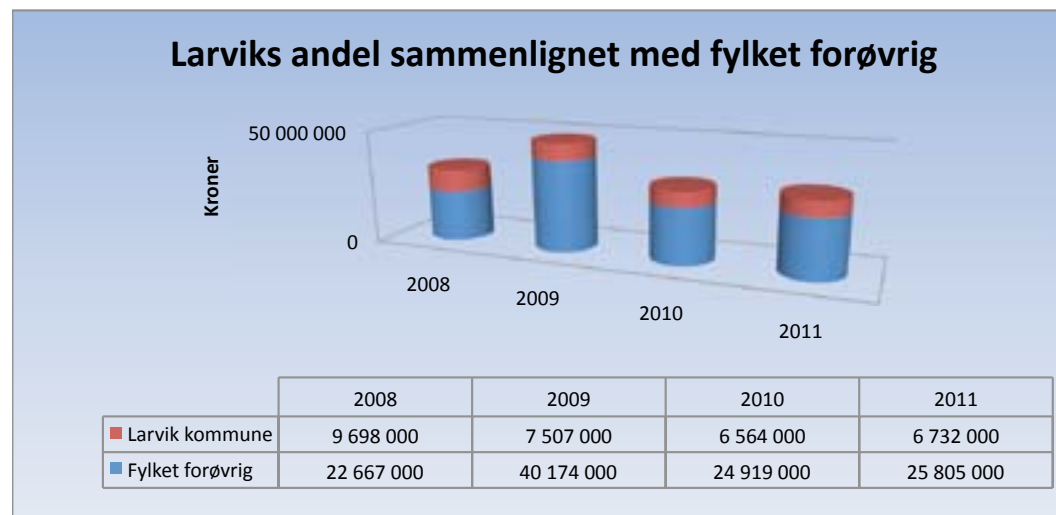
Diagrammet under viser hvor mye spillemidler kommunen har fått tildelt i perioden 2008-2011.



Larviks prosentvise andel av totale spillemidler fordelt i Vestfold for perioden utgjorde:

- 2008 = 30 %
- 2009 = 16 %
- 2010 = 21 %
- 2011 = 21 %

Larviks andel sammenlignet med fylket totalt er relativt høyt, med et gjennomsnitt på 22 %. Grunnen til dette er kriteriene for spillemidler nevnt over. I 2009 ble det tildelt en ekstra tiltakspakke fra staten. Denne tiltakspakken kom ikke Larvik kommune til gode og derfor er prosenten lavere dette året. Diagrammet under viser Larvik sin andel sammenlignet med fylket for øvrig.





Merverdiavgift – kompensasjon

Støtte til frivillig sektor ble trappet opp i 2010, blant annet gjennom etablering av en ny ordning for moms-kompensasjon ved bygging av idrettsanlegg. Ordningen gjelder bygging eller rehabilitering av idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og anlegg for friluftsliv i fjellet. I tillegg gjelder en ordning for momskompensasjon for varer og tjenester til frivillige lag og organisasjoner. Tabellen under viser momskompensasjon som staten har tilbakeført lag og foreninger i Larvik kommune.

År	Idrettsanlegg	Varer og tjenester
2010	Kr 44 583	Kr 1 355 729
2011	Kr 1 287 431	Kr 2 300 000

Alle idrettslag som søkte om mva. kompensasjon for bygging av idrettsanlegg fikk refundert 100 %. Staten har ambisjoner om å trappe opp mva kompensasjonsbeløpene for både anlegg og varer og tjenester.

Lokale aktivitetsmidler – LAM

LAM er en tilskuddsordning spesifikt rettet mot lokale lag og foreninger som driver idrett og fysisk aktivitet for barn og ungdom og som er tilsluttet Norges idrettsforbund. Idrettslagene i Larvik mottok i perioden 2008-2011 følgende beløp:

2008	Kr 1 547 119
2009	Kr 1 594 336
2010	Kr 1 340 956
2011	Kr 1 329 510

Grasrotandelen – Norsk Tipping

I 2009 ble grasrotandelen innført. Grasrotandelen er 5 prosent av spillerinnsatsen på ulike spill i Norsk Tipping (Lotto, Joker m.fl.). Andelen tilfaller lag og foreninger som er registrert i Frivillighetsregisteret og er godkjent som grasrotmottaker. For mer informasjon og statistikk henvises det til https://www.norsk-tipping.no/grasrotandelen/om_grasrotandelen.





5 | Resultatvurdering av forrige plan

Kommunedelplanen for 2009-2012 er omfattende innenfor områdene idrett og friluftsliv. Den var avgrenset til å fokusere i hovedsak på idrett og friluftsliv, og noe mindre fysisk aktivitet i en bredere forståelse. Tiltakene retter seg inn mot flere kommunale innsatsområder, noe som har ført til mange fokusområder. Dette har igjen virket noe uoversiktlig og utfordrende i forhold til hvilken enhet som har ansvar for hva. Den inneholdt hovedmål med mange underliggende delmål, retningslinjer for tilskudd, handlingsprogram og langsiktige anleggsbehov m.m. Fysisk aktivitet faller inn under enkelte delmål, men står like fullt sterkt frem i hovedmålet.

Vedlegg 1 inneholder en mer detaljert oversikt og resultatvurdering samt status prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg. I tillegg andre politiske saker som hører til planområdet.

Hovedmålet

I Larvik skal alle ha anledning til å drive allsidig fysisk aktivitet, og få opplevelser på et mangfold av arenaer. I tillegg er det et overordnet mål at de fleste idrettsgrener hevder seg i nasjonal sammenheng.

Hovedmålet beskriver to innfallsvinkler om aktivitet og arenaer, og som dekker bredt. Dette er kjerneområdet i sin helhet, spesielt med henblikk på fysisk aktivitet, og videreføres som en visjon. Visjonsbegrepet inneholder elementer om å kunne strekke seg mot noe, men ikke nødvendigvis oppnås i sin helhet.

Målet om at de fleste idretter hevder seg i nasjonal sammenheng har derimot fremstått som noe uklart. Selv om dette har vært et overordnet mål, så har det vært vanskelig å se hva kommunens rolle skal være i dette ut over eksisterende ordninger for tilskudd og tilrettelegging for aktivitet og anlegg osv. Vestfold Toppidrett (tidligere UNIK) ivaretar talentutviklingsprogram for unge utøvere, og idretten selv definerer sportslige ambisjoner både for enkeltutøvere og lag. Dette punktet er derfor blitt vurdert slik at det ikke skal fremtre i så stor grad ved neste planperiode.

Delmål

Alle delmålene har vært tydeliggjort gjennom mange tiltak. Noen av tiltakene er arbeidsverktøy som administrasjonen bruker i det daglige arbeidet. Dette gjelder spesielt retningslinjer og vurderingskriterier m.m. Det er hensiktsmessig å videreføre enkelte delmål i sin helhet, noen utgår og andre overføres et eget dokument som følger behandlingen av plandokumentet. Nedenfor er delmålene skjematisk oppstilt og vurdert.





Delmål		Retter seg mot nye temaområder	Merknad
1	Ivareta allmennhetens rett til fri ferdsel	2	Videreføres
2	Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike grupperes behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv.	1,2,3	Videreføres
3	Økonomiske rammevilkår for frivillige organisasjoner minst på høyde med gjennomsnittet for kommuner en ellers sammenligner seg med (Kostragruppe13).	1	Videreføres
4	Ved årlig prioritering av rehabilitering og utbygging av anlegg skal det legges vekt på vurderingskriterier fastlagt i denne planen.	1,2,3	Overføres retningslinjer jfr. vedlegg 3
5	Bidra til at idretts- og friluftslivsforeningene har styring over egen utvikling.	1	Overføres retningslinjer jfr. vedlegg 3
6	Få bedre kunnskap om befolkningens aktivitetsvaner, ønsker og barrierer for aktivitet – og formidle denne kunnskapen til relevante målgrupper	1	Utgår. Generelt støtter en seg til nasjonal forskning. Skolene vil gjennomføre elevundersøkelser i forbindelse med Aktiv Skole 365 og Prosjekt Skolegård.
7	Stimulere til at det utdannes kompetente ledere og trenere i idrettslagene og foreningene.	1	Utgår. Idretten har egen utdanningsportal for trenere og ledere. Det er åpning for å kunne gi tilskudd i retningslinjene som videreføres jfr. vedlegg 3
8	Stimulere til større idrettsarrangementer på nasjonalt - eller høyere – nivå.	1	Utgår. Det er åpning for å kunne gi tilskudd i retningslinjene som videreføres jfr. vedlegg 3
9	Stimulere til kvalitetsheving innen idrettsgrener der LK ligger lavere enn nasjonalt nivå. Stimulere til internasjonalt nivå for enkeltutøvere eller/og lagidretter hvor en er konsolidert på nasjonalt nivå.	1	Utgår. Det er åpning for å kunne gi tilskudd i retningslinjene som videreføres jfr. vedlegg 3
10	Stimulere til en effektiv drift av foreningene og en samordnet effektiv drift av kommunale og foreningseide anlegg	1	Utgår. Det er åpning for å kunne gi tilskudd i retningslinjene som videreføres jfr. vedlegg 3
11	Satse på informasjon og samarbeid med sentrale aktører om en fysisk aktiv befolkning.	1	Videreføres. Aktiviteter innlemmes i ny teksten



Arrangementer

Av større arrangementer trekkes frem EM i Beach-Håndball for damer og herrer, som ble avviklet på Sanden ved indre havn i 2009 av Norges Håndballforbund Region Sør (NHF RSN). Samme år ble også SAS Ladies Masters i golf arrangert på Fritzøe Gård golfbane av Larvik golfklubb.

I 2010 arrangerte Larvik Seilforening i samarbeid med Norges Seilforbund, VM H-båter. Samme år avviklet NFH RSN i samarbeid med lokale idrettslag, innledende runder i EM håndball kvinner i Arena Larvik. Dette året ble også NM i kajakkpolo arrangert ved indre havn i regi av Norges Padleforbund og Larvik padleklubb.

I 2011 ble NM Skateboard avviklet på den nye skateparken på Lovisenlund av Norsk Rullebrettforbund (NORB) i samarbeid med Larvik Skateboardklubb. Samme år ble Nordisk Tropp turn (Team Gym) arrangert av Norges Gymnastikk- og Turnforbund i samarbeid med Sportsklubben Stag Turn og Thor Heyerdahl videregående skole i Arena Larvik. Dette året tok Larvik Håndballklubb, som det første laget i Norge noen sinne, en historisk Champions League gullvinnertittel for kvinner. Den første finalekampen ble spilt i Arena Larvik.

I 2012 arrangerte Norges Judoforbund, i samarbeid med Larvik Judoklubb NM i Judo for junior/senior begge kjønn i Arena Larvik. Norges Golfforbund og Larvik Golfklubb arrangerte junior NM. Norges Padleforbund og Larvik padleklubb arrangerte NM i kajakkpolo. Norges Bueskytterforbund og Larvik Bueskyttere arrangerte NM Jakt og NM Felt.

Utover disse arrangementene nevnes også årlige begivenheter som Larvik Turns Petter Wessel Cup (håndball) og Larviksløpet (løping) samt Nanset IF Farrisrunden (sykling).

Idrettspris

Larvik kommunes honorære idrettspris ble introdusert for første gang i 2007. Idrettsprisen kan deles ut til personer eller organisasjoner som har eller har hatt nær tilknytning til idretten i Larvik. Prisen skal normalt tilfalle en mottaker, men den kan deles dersom forholdene tilsier det. Prisen har tilfalt følgende:

2007: Tor Torgersen fra Larvik Svømmeklubb/Larvik Turn og Torleif Pettersen fra Larvik og omegn turistforening

2008: Unni og Gunnar Risa og sønnen Lars Gunnar Risa fra Sportsklubben Stag Turn

2009: Lars Martin Dreng fra Larvik Orienteringsklubb

2010: Sven Øystein Ferstad fra Nanset Idrettsforening

2011: Larvik Turn for Petter Wessel Cup og Larviksløpet





6 | Fokusområder

Planprogrammet definerte fokusområdene for 2013-2016 med underliggende spørsmålstillinger innenfor:

1. Idrettsanlegg og aktivitet
2. Natur- og friluftslivsområder
3. Barnehage og skole som nærmiljøanlegg og aktivitetsområde i skoletid og på fritid

6.1 Idrettsanlegg og aktivitet

- Hva slags anlegg, hvor og for hvem?
- Kommunens engasjement og økonomisk bidragsrolle?
- Lag og foreninger har signalisert økonomiske utfordringer på drift, rehabilitering av egne anlegg og realisering av nye anlegg. Tidligere forskutterte kommunen spillemidler til lag og foreninger. Er tiden inne og er det mulig å opprette et økonomisk kommunalt anleggsfond som lag og foreninger kan benytte til rehabilitering og bygging av anlegg?
- Kommunes rolle m.h.t. toppidrett?
- Hva er helsetilstanden i befolkningen i Larvik?
- Hvordan få flere i aktivitet i alle aldre, herunder potensielle inaktive?
- Hvilken rolle kan frivillige lag og foreninger påta seg ut over eksisterende engasjement?
- Kan en kommunal utstyrssentral der man kan låne/leie utstyr føre til flere i aktivitet?

6.2 Natur- og friluftslivsområder

- Hva slags friluftsliv, hvor og for hvem?
- Hvilke områder skal vi videreutvikle og tilrettelegge for folk flest?
- Hva slags rolle skal kommunen, frivillige lag og foreninger ha i dette?

6.3 Barnehage og skole som nærmiljøanlegg og aktivitetsområde i skoletid og på fritid

- Hva slags tilstand er barnehage- og skoleområdet i?
- Er enkelte områder bedre rustet for lek og aktivitet enn andre?
- Skal asfaltflater i skolegårder moderniseres med tidsriktige aktivitetsutstyr og anlegg?
- Hva må til for at elever skal kunne utøve egenaktivitet i større grad?
- Hva med elevaktiviteter?
- Hva med antall kroppsøvningsstimer?





7 | Handlingsplan 2013-2016: Visjon, mål og tiltak

Underveis i prosessen har det fremkommet innspill som vil kunne løse noen av spørsmålsstillingene nevnt over. Kommunes rolle med hensyn til toppidrett er begrenset ut over det som allerede er etablert av tilskuddsordninger og eksisterende samarbeid. Den største utfordringen er økonomi og finansiering av anlegg og aktiviteter. Generelt virker det som det er vilje i frivillige lag og foreninger til å bidra ut over eksisterende tilbud, herunder også videreutvikle tilbud innenfor fysisk aktivitet.

Hovedfokuset i Kommunedelplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016 er å få flere i fysisk aktivitet i alle aldre uansett livssituasjon. For å komme dit er følgende ambisjoner valgt:

7.1 Visjon

I Larvik skal alle ha anledning til å drive allsidig fysisk aktivitet, og få opplevelser på et mangfold av arenaer.

7.2 Idrettsanlegg og aktivitet

Temaet omhandler kommunens og idretts- og friluftslivsorganisasjoners sine behov for rehabilitering av eksisterende og tilrettelegging av nye anlegg, samt økonomiske rammebetingelser for lag og foreninger. Aktivitetsfokuset herunder fysisk aktivitet, er tilknyttet disse anleggene på et generelt grunnlag.





Fokuset framover må være å sikre fleksible, åpne og attraktive anlegg som er tilrettelagt for alle relevante utøvere. I tillegg må det fokuseres på bredde i aktivitetstilbudet både for å opprettholde antall aktive, og for å nå nye grupper. Videre bør fokuset være å tilrettelegge for at alle får lik mulighet til å utøve fysisk aktivitet uavhengig av sosial bakgrunn og status. Lavterskel aktivitetstilbud (Aktiv Larvik) og utstyrssentral i kommunal regi er slike virkemidler.

Det er en kjensgjerning at anlegg skaper aktivitet, men det er også slik at anleggene kommer som en konsekvens av et aktivt miljø. Selv om det har blitt realisert mange nye idrettsanlegg og rehabilitering av eksisterende, jamfør vedlegg 1, så er økonomi tilknyttet planlagte prosjekter en av de største utfordringene fremover. Dette gjelder både kommunale og foreninger sine anleggsplaner samt forvaltning, drift og vedlikehold av disse. I tillegg har Vestfold idrettskrets signalisert et behov for å se på anleggsløsninger ut over kommunegrensene i fylket, det vil si vurdere mulighet for flere interkommunale anlegg. Idrettskretsen utarbeider i disse dager en anleggsplan som vil belyse dette nærmere.

Samlet tilskudd til idrettsforeningene viser en økning de siste årene. Denne økningen knytter seg først og fremst til drift av foreningseide idrettsanlegg. Tidligere år bidro kommunen i større grad med kommunal medfinansiering til bygging av foreningseide anlegg. De siste årene har dette vist seg å være vanskeligere å imøtekomme, noe som fører til at idrettslagene må fullfinansiere anleggene selv, eller stå på "vent" til kommunal medfinansiering bevilges. I ytterste konsekvens skrinlegges planer. Parallelt med dette er det etablert statlige momskompensasjonsordninger som kommer idretten til gode.

Kommunen har imidlertid mulighet til å se rammene for grunnfinansiering av foreningenes anleggsdrift og prioritering av tilskudd til utvikling av nye anlegg i en helhet ved den årlige rulleringen av økonomiplanen i Strategidokumentet. Det må foretas en vurdering ved årlig prioritering av nyanlegg om dette gir driftskonsekvenser som forutsetter økt grunnfinansiering av anleggsdriften fra kommunen. Dette medfører at grunnfinansieringen er rimelig forutsigbar, mens kommunens medfinansiering i nyanlegg i noe større grad er knyttet til årlig vurdering av økonomisk evne og vurdering av de enkelte prosjekter som fremmes.

Det ble gjennomført en tilstandsvurdering av kommunale idrettsanlegg i 2008. Etter dette er noen av tiltakene gjennomført, men det gjenstår fortsatt betydelig rehabilitering av anleggene. Larvik kommunale eiendom KF, oppdaterer tilstandsvurderingen i disse dager. Denne legges til grunn i det videre rehabiliteringsarbeidet. Idrettsrådet tok også initiativ til å gjennomføre en tilsvarende vurdering av de foreningseide idrettsanleggene i 2011. I tillegg til etablerte og vedtatte anlegg, foreligger det planer og prosjekter som ved realisering retter seg mot bredde, topp, inaktive og som legger vekt på universell utforming. Gjennomføring av alle tiltakene vil fremkomme de neste årene i prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg, jfr. vedlegg 2.



Eventuelle endringer av driftsbudsjett i eksisterende kommunale anlegg, samt investeringer i nye anlegg vil bli behandlet i forbindelse med rullering av økonomiplanen i Strategidokumentet.

Kostnader som fremkommer av tabellen på neste side er overslag og ikke endelige.



7.2.1 Delmål 1

Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike grupperes behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv.

Tiltak	Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike grupperes behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv.	Kostnad
Rehabilitering anlegg	Rehabilitering av eksisterende idretts- og nærmiljøanlegg skal prioriteres. <ul style="list-style-type: none"> • For de kommunale anleggene legges klassifisering og rehabiliteringsrapport til grunn • For foreningseide anlegg legges rapport om rehabilitering til grunn 	Uavklart
Anleggsutvikling – kommunal	Realisere Stavern idrettspark – Kaken <ul style="list-style-type: none"> • Fase 2 – Flerbruks-/turnhall inkl. kontorfasiliteter og infrastruktur • Fase 3 – Kunstgressbane inkl. etablering av ny parkering 	54 mill 13 mill
	Realisere Lovisenlund Skatepark - Månejordet <ul style="list-style-type: none"> • Fase 1 – Gjenstående skateboardelementer uteområde • Fase 2 – Lek-/ nærmiljøområde Møteplassen. • Fase 3 – Flerbruks- /aktivitet-/skateboardhall inkl. kafeteria og garderober 	6 mill 2 mill 30 mill
	Realisere Aktivitetshjulet – Furumoa <ul style="list-style-type: none"> • Anlegget er i hovedsak finansiert gjennom eksterne midler. Kommunalt bidrag inkl. egeninnsats er anslått til kr 1 mill. 	6 mill
	Frigitte områder etter gamle E-18 Bommestad – Farriseidet 2015 (Resultatmål 2012-2015): <ul style="list-style-type: none"> • 2013: Utrede områdene til fysiske aktiviteter og friluftsliv • 2014: Plan for frigitte områder er ferdig • 2015: Prosjektering og realisering av frigitte områder er startet • Samarbeid med nærliggende idrettslag skal prioriteres 	Uavklart
	Ny flerbrukshall i tilknytning til Torstvedt skole. Avsatt midler i skoleprosjektet.	Avklart
	Mesterfjellet 1-10 skole. Uteområder, sosiale rom og kulturbygg i underetg. Avsatt midler i skoleprosjektet.	Avklart
	Mesterfjellet tilfluktsrom – Mester'n <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge eksisterende fasiliteter for kampsport, bryting m.fl. 	Delvis selv-finansiert
	Svømming/bad - Farrishallen <ul style="list-style-type: none"> • Mulighetsstudie er utarbeidet 2012 • Videre prosjektering og kostnader avklares 	Uavklart
Anleggsutvikling – foreninger og private/kommersielle aktører	Kvelde vannskiklubb - Vannskianlegget på Brunla	8 mill
	IF Fram <ul style="list-style-type: none"> • Framparken: tribune, garderober og lagerrom • Framhallen: rehabilitering og tilbygg • Kunstisbane: skøyting/bandy 	Vedlegg 2
	IF Nesjar – ferdigstille helhetlig nærmiljøanlegg	Uavklart
	NMK Larvik – motorcross. Det må foretas en behovsanalyse sammen med andre aktuelle foreninger om et felles motorsportsanlegg.	Uavklart
	Larvik Ski – Kleiver idrettspark <ul style="list-style-type: none"> • Tur/skiløyper • Utvidelse snøproduksjon 	Vedlegg 2
	Nanset IF <ul style="list-style-type: none"> • Hoppbakke(r) Fagerli • Utvidelse av skiløypenett (E-18) • Utvidelse av kunstsnøanlegg • BMX løype • Nanset IF – Fagerlibanen IP, kunstgressbane 7'er 	Uavklart Vedlegg 2
	Larvik Orienteringsklubb – rehabilitering av klubbhus på Tanum	Vedlegg 2
	Farrisbygda IF – Heum skiløype, utvidelse av eksisterende	Vedlegg 2



Tiltak	Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike gruppers behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv.	Kostnad
Anleggsutvikling – foreninger og private/kommersielle aktører	Farris sportsskyttere – Åres <ul style="list-style-type: none"> • Pistolbane, skytterhus og skivehus • Treningsbaner og sanitæranlegg 	Vedlegg 2
	Halsen IF - kunstgressbane	Uavklart
	Hedrum Jeger- og Fiskerlag – Allum, etablering av lerduebane	Uavklart
	Brunlanes jeger- og Fiskerlag – Dolven, støydempende tiltak	Uavklart
	Naverfjorden – Privat initiativ. Utvikling av fritidsbebyggelse og aktivitetsanlegg	Uavklart
	Hovland – Privat initiativ. Utvikling av aktivitetsanlegg på Hovlandbanen i forbindelse med utbygging av boenheter og kjøpesenteret.	Uavklart
Interkommunale anlegg	Larvik kommune skal vurdere interkommunale samarbeidsformer for enkelte typer kostnadskrevende anlegg	
Sikring av areal til idrettsformål	I kommuneplanens arealdel skal følgende områder endres til og klassifiseres som idrettsformål: <ul style="list-style-type: none"> • Kvelde – Skiskytteranlegget i.h.t. planområdet • Nanset – Friområder gjøres om i.h.t. planområdet • Larvik Turn – Friområder gjøres om i.h.t. planområdet • Dolven skytebane 	

7.2.2 Delmål 2

Aktiviteter, samarbeid og informasjon med sentrale aktører om en fysisk aktiv befolkning.

Tiltak	Aktiviteter, samarbeid og informasjon med sentrale aktører om en fysisk aktiv befolkning.	Kostnad
Samarbeid med sentrale aktører	Aktiv Larvik: Vestfold fylkeskommune, Vestfold idrettskrets, Larvik idrettsråd og Larvik kommune samarbeider om prosjektet som igangsettes 2012. Målgruppen er de som i dag driver liten eller ingen aktivitet i alle aldre. Hensikt: <ul style="list-style-type: none"> • tilby et lavterskeltilbud til utvalgte grupper • utnytte alle aktivitetsområder bedre • bruke nærmiljø- og naturområder som mestringsarena • synliggjøre aktivitetstilbudet bedre • skape arena for medlemsrekruttering • bruke lag og foreninger til å tilrettelegge og utøve aktivitet gjennom samarbeid med idrettsrådet • etter prosjektperioden skal Aktiv Larvik driftes primært av kommunale midler, sekundært eksterne. 	Sentrale prosjektmidler for 2012 er 500.000
Informasjon om aktiviteter	Kommunens egen hjemmeside skal utnyttes bedre til å formidle aktiviteter og muligheter <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle karttjeneste med søkerfunksjon, f.eks. søk på badeplasser, turløyper, kulturminner osv. • Kartlegge og informere om lavterskeltilbud • Informasjonen skal gjøres tilgjengelig på flere språk • Samarbeid medier 	Uavklart
Tilgjengelig utstyr	Det opprettes en utstyrssentral der et bredt utvalg av aktivitetsutstyr gjøres tilgjengelig for befolkningen. En samlokalisering med frivillighetssentralen bør vurderes.	Uavklart
Vinteraktiviteter	Islegge uteområder, f.eks sandbaner i nærområder når det lar seg gjøre.	Uavklart
Øke sykkelbruk	Anlegge flere kilometer med sammenhengende gang- og sykkelveinett. Handlingsprogram i forlengelse av sykkelplanen (Resultatmål 2012) <ul style="list-style-type: none"> • Årlig, gjennomføre minst 3 av tiltakene i handlingsprogrammet for økt sykkelbruk (Resultatmål 2012-2015) • Plan for gang – og sykkelveier i definerte områder (Resultatmål 2012-2015) 	Uavklart



7.2.3 Delmål 3

Sikre økonomiske rammevilkår for idretts- og friluftslivsorganisasjoner

Tiltak	Sikre økonomiske rammevilkår for idrett- og friluftslivsorganisasjoner	Kostnad
Retningslinjer	Gjeldende retningslinjer overføres til et eget dokument med bestemmelser om samlet innhold for: <ul style="list-style-type: none"> • Årsplan • Tilskudd til idretts- og friluftslivsorganisasjoner • Vurderingskriterier for rehabilitering og utbygging av anlegg • Utleie kommunale idrettsanlegg 	
Nivå på tilskudd til idrettsforeningene	Samlet sum tilskudd til punktene A, C, D og E i "Retningslinjer for tilskudd til idrettslag og friluftslivsforeninger" holdes minst på nivå med utbetalte tilskudd samlet i 2012, justert for årlig prisstigning. Dette gjelder så lenge kommunen samlet bruker mer midler pr. innbygger til idrettsformål enn gjennomsnittet av kommunene i kostragruppe 13.	250.000, for 2013
Økonomsikt anleggfond	Det nedsettes en arbeidsgruppe med representanter fra idrettsråd, idrett- og kulturkomiteen og administrasjonen. Formålet er å kartlegge behovet for og finansiering av et kommunalt økonomisk anleggfond som lag- og foreninger evt. kan benytte seg av til rehabilitering og bygging av anlegg.	

7.3 Natur- og friluftsområder

Statistikk viser at fysisk aktivitet i form av tradisjonelt friluftsliv er den aktivitet som treffer flest mennesker. Gode muligheter for friluftsliv er derfor viktig ut fra flere perspektiv.

Sett ut fra et folkehelseperspektiv er det vesentlig at friluftslivet treffer brede brukergrupper uavhengig av alder, funksjonsnivå og økonomisk evne. Det er et stort antall barn og eldre i brukergruppen, og friluftsliv kan utøves uorganisert når det passer den enkelte. Eldre utøver i stor grad sin aktivitet på dagtid, mens det for barn / unge er en stor aktivitet i helger og skoleferier. Eksempler for barn er ski om vinteren og bading om sommeren. Friluftslivet utøves sammen, krysser generasjonsgrenser og prestasjonsevner, og er derfor viktig for familieliv, sosialisering og identitetsutvikling.

Sett ut fra et attraksjonsperspektiv er gode muligheter for friluftsliv en særlig kvalitet ved valg av bosted. Det antas at dette godet blir enda viktigere i framtiden. Larvik har forutsetninger for å kunne styrke sin attraktivitet som bosted og reisemål gjennom en bevisst arealpolitikk, god tilrettelegging og informasjon.

Det har over tid blitt fokusert på sikring av arealer, korridorer / koblinger mellom arealer og løyper/stier. Dette har vært nødvendig for å sikre en grunnleggende infrastruktur for et friluftsliv hvor tilrettelegging forventes av brukerne.

Før selve infrastrukturen bygges ut videre bør det framover fokuseres på bedre kvalitet og tilrettelegging av det eksisterende. Belastning på anlegg/områder og kravene om tilrettelegging fra brukerne øker, spesielt i kystområdene. God tilrettelegging sikrer friluftslivet både ut fra et folkehelse- og attraksjonsperspektiv. Universell utforming og tilgjengelighet er en del av dette arbeidet. Tidligere utredninger og prosjekter samt tilpasning av disse med hensyn til tidsriktige krav, legges her til grunn.

Et annet fokus er nærhet til fysisk aktivitet, og fysisk aktivitet i hverdagen. Her er det viktig å fokusere inn mot barnehager/skoler, boligkonsentrasjoner og institusjoner for eldre. Samhandling mellom aktører er viktig for å lykkes.

Kommunen forvalter kommunens strandsoner og friområder i tråd med friluftsloven og sentrale, regionale og lokale politiske føringer. KOU Park og friområder 2011-2104 inneholder konkrete planer og tiltak som er tatt med i tabellen på neste side.



7.3.1 Delmål 4

Ivareta allmennhetens rett til fri ferdsel.

Tiltak	Ivareta allmennhetens rett til fri ferdsel	Kostnad
Kyststien	I samarbeid med Vestfold fylkeskommune, Sandefjord kommune, Larvik og omegn turistforening (LOT) og Sandefjord og omegn turistforening (SOT) prioriteres tilrettelegging av kyststi Larvik-Sandefjord som et prosjekt.	700.000
	I samarbeid med LOT, skilte og synliggjøre kyststien (Fjordstien) ved sentrumsnære knutepunkter. Skilting også for svaksynte.	Uavklart
Universell utforming og tilgjengelighet	I samarbeid med LOT, Forening For Funksjonshemmede Larvik (FFO) og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne iverksettes tiltak som beskrevet i: <ul style="list-style-type: none"> • Prosjektbeskrivelsen «Friluftsliv for flere – bruk av tilrettelagte friluftsområder» • Universell tilrettelegging i strandsonen i Vestfold 	800.000
	Guidemateriell (brosjyrer) og digitale kart på hjemmeside om turmuligheter, badeplasser, fiske, padling og anlegg for funksjonshemmede	Uavklart
	Presteløkka rehabiliteringspark fullføres	Uavklart
Forsøpling	Initiere et bredt samarbeid om utarbeiding av tiltaksliste som forhindrer forsøpling av nærmiljø-, natur- og kystområder. Eierskap til områdene av frivillige skaper også aktiviteter.	Uavklart
Ski- og løypenett	Generelt en satsing på oppgradering av eksisterende prioritert løypenett i et samarbeid mellom Nanset IF, Larvik Ski, Kjøse IL og LOT.	400.000
Friluftsliv i byene	I alt planarbeid sikre mulighet for utøvelse av friluftsliv bynært, spesielt for barn, unge og eldre.	
	I alt planarbeid sikre bynære bade strender og badeplasser	
	I samarbeid med LOT merking av korte turer som f.eks. byrunder, toppturer.	Uavklart
	Oppgradering og drift av eksisterende sentrum, parker og bynære områder	1 mil
Friluftsliv generelt	I alt planarbeid sikre lett tilgjengelige naturområder – korte avstander – gode forbindelseslinjer	
	Benker i tilknytning til turveier, by og boligområder.	Uavklart
Forvaltningsplaner	Det må utarbeides forvaltningsplaner for alle friområder	600.000
Generelt vedlikehold	Bøkeskogrådet	Uavklart
	Treplantning i Larvik og Stavern	300.000
Nærmiljøanlegg	Ha årlig utviklet og bedre tilgjengeliggjort minst 3 nærlekeplasser/grøntområder/løkker eller 100-meterskoger (Resultatmål Kommunalteknikk 2012 – 2015)	Uavklart
Sikring av areal til friluftslivsformål	Sikring av planlagte områder er: <ul style="list-style-type: none"> • Areal mellom ny E-18 og Farris v/Kilen • Området mellom Månejordet og statens grunn langs Farris når nye E-18 tas i bruk • Strekningen Larvik – grensen mot Sandefjord i forbindelse med kyststien. • Atkomst og parkering til statlig sikret friluftsområde Kjerringberget • Badeplass Kilen Farris - Badeskjæret • Området mot Skråvika og Korntin • Adkomst til Kjøholmåsen mot nord 	Uavklart



7.4 Barnehage og skole som nærmiljøanlegg og aktivitetsområde i skoletid og på fritid

Temaet retter seg mot barnehager og skolegårder som sosiale møteplasser og aktivitetsområde. I tillegg omhandles løsninger for enkelte flerbruksanlegg. I Larvik er de kommunale barnehagene, barneskolene, SFO-ordningene og ungdomsskolene organisert i tre oppvekstområder: Oppvekst nordøst, Oppvekst sentrum og Oppvekst sørvest.

Helsedirektoratet (HIR 2003) legger til grunn at et skoleanlegg er en arbeidsplass for lærere, elever og andre ansatte ved skolen på dagtid, og et anlegg som lokalbefolkningen, lag og foreninger bruker utenom skoletid. Skoleanlegget må derfor legges til rette både for organisert læringsarbeid og for egenorganiserte aktiviteter i pauser og fritid for ulike brukere. I tillegg legges det til grunn at gode utearealer reduserer omfanget av vold, mobbing og uro blant elevene og stimulerer til trivsel, motivasjon og læring. Skolen er også et viktig og naturlig møtested for nærmiljøet. Dette er en funksjon som vil få økt betydning i årene som kommer, når skoleanlegget blir aktivitets- og treffsted i en stadig tettere by- og tettstedsstruktur.

For barnehagene sin del vil dette med organisert læringsarbeid og egenorganiserte aktiviteter samt bruk av lokalbefolkningen som møteplass, være viktige innfallsvinkler.

En del av uteområdene er godt i varetatt i dag, men det kan være mangelfullt i forhold til optimalisert utnyttelse og tilrettelegging for aktivitet. Barnehager og barneskoler er nok best utrustet, mens ungdomsskolene har et stort utviklingspotensial. I tillegg oppleves det ulike initiativroller til å gjøre noe med skolegårdene. Det kan være en foreldregruppe som ønsker å få til noe i samarbeid med skolen eller skolen tar initiativ selv. Uansett vil det være behov for en klargjøring av ansvarsforholdene slik at det blir en felles politikk innenfor temaet.

Fysisk aktivitet i skolehverdagen har det vært fokus på over lengre tid, men en har ikke kommet helt i mål i hva gjelder antall kroppsøvingstimer og innholdet i disse. Tiltak har allerede blitt iverksatt med utgangspunkt i en langsiktig tilnærming.

I tillegg er det behov for å vurdere å tilrettelegge for større innendørs aktivitetsflater ut over tradisjonelle gymsaler. Dette vil kunne øke muligheten for flere aktiviteter på dagtid. I tillegg vil også lokale lag og foreninger gis mulighet til flere aktiviteter etter skoletid ut over dagens tilbud. Generelt er det god halldekning i Larvik for idretten, det vil si ca. en flerbruksflate (23mx44m) pr. 4000 innbygger. Samtidig er det et ønske om mer halltid for innendørsidretter. Av hensyn til dette og satsning på skoleaktivitet vil det være riktig å vurdere hallkapasitet i hver enkel oppvekstsone i forbindelse med strukturplaner.

Når det gjelder ballbinger så viser forskning (Akkilles 2007) at de kan virke ekskluderende, og i hovedsak benyttes disse av de «flinkeste fotballguttene». For fremtiden vil det derfor være hensiktsmessig å bygge åpne fotballøkker slik at de vil fremstå mer inkluderende.

Dersom hovedfokuset på aktivitetsanlegg i skolegårder ivaretas og realiseres, vil dette igjen kunne føre til en høyere motivasjonsfaktor for lærere og elever til å drive aktivitet i skoletid. Kroppsøving får flere arenaer å utøve aktiviteter på, og elevaktiviteter vil kunne engasjere medelever i pauser i større grad.



7.4.1 Delmål 5

Sikre at barnehager og skoler har tilrettelagte og oppgraderte uteområder for fysisk aktivitet.

Tiltak	Sikre at barnehager og skoler har tilrettelagte og oppgraderte uteområder for fysisk aktivitet	Kostnad
Videreutvikle og kvalitetssikre uteområder for fysisk aktivitet	Det gjennomføres en analyse og mulighetsstudie for alle kommunale barnehager og skoler i prioritert rekkefølge: <ul style="list-style-type: none"> • Prosjekt skolegårder <ul style="list-style-type: none"> - Ungdomsskoler - Barneskoler • Barnehager 	Uavklart
	Det skal lages en plan for utvikling av uteområdene <ul style="list-style-type: none"> • Skolens uteareal er videreutviklet for fysisk aktivitet (Resultatmål Oppvekst 2015) Følgende kriterier skal tas hensyn til i utarbeidelse av planen: <ul style="list-style-type: none"> • Variert opplæringsmiljø • Allsidig bevegelsesaktiviteter • Et attraktivt møtested for lokalbefolkningen 	Uavklart
Tilpasning av bygg og flerbruksanlegg	Ved rehabilitering og bygging av kommunale barnehager og skoler skal det tilrettelegges for bred brukermedvirkning slik at uteområder og aktiviteter kvalitetssikres.	
	I tilknytning til rehabilitering eller bygging av nye skoler skal det som hovedregel bygges en flerbrukshall på minimum 23m x 44m (håndballflate) i stedet for en tradisjonell gymsal.	
	Det skal som hovedregel bygges «åpne» mindre fotballøkker med kunstgressflate i stedet for «lukkede» ballbinger. Det skal ikke gis kommunal medfinansiering til foreningsseide ballbinger.	
Ansvarsroller	Ansvarsroller skal tydeliggjøres i forhold til å tilrettelegge, etablere og vedlikeholde aktivitetsanlegg på uteområdene i barnehager og skoler.	
Sikring av areal	Sikring av natur- og friluftsområder tilknyttet barnehager og skoler skal fremkomme i strukturplaner for barnehager og skoler. Ved evt. nedleggelse av barnehager og skoler må aktivitetsareal tas vare på som nærmiljøanlegg evt. sikre erstatningsareal i nærheten. Foreløpig aktuelle områder: I tilknytning til Berg skole og Jordet skole	Uavklart





7.4.2 Delmål 6

Tilrettelegge for fysisk aktivitet for barnehage- og skolebarn.

Tiltak	Tilrettelegge for aktivitet i skoletid og på skolevei	Kostnad
Aktive skolebarn	Det legges til rette for:	
	• Aktiv skole 365	Uavklart
	• Aktiv skolevei - Flere barn og unge går eller sykler til skolen (Resultatmål Oppvekst 2013)	Uavklart
	• Aktiv Larvik (retter seg mot delmål 2) - Gratis aktivitetstilbud til barn og unge fra familier med dårlig økonomi (Resultatmål Oppvekst 2013)	750.000
	• Alle barnehager og skoler har plan for 1 time fysisk aktivitet hver dag (Resultatmål Oppvekst 2012)	Uavklart
	• Alle barnehager og skoler har innført 1 time fysisk aktivitet hver dag (Resultatmål Oppvekst 2015)	Uavklart
Den naturlige skolesekken	Mulighet for å innlemme den naturlige skolesekken som lærings- og mestringsarena utredes	Uavklart
Idrettskoler/SFO	I dag er det enkelte skoler som benytter lag og foreninger sin kompetanse på aktiviteter, f.eks. Tjølling IF - Tjodalyng skole og Brunlanes Jeger og Fiskerlag – Berg skole. Med utgangspunkt i disse konseptene kartlegges tilsvarende mulighet med lag og foreninger i andre oppvekstsoner.	Uavklart
	Benytte eksisterende aktiviteter på tvers av lag og foreninger, f.eks. korps og idrett.	Uavklart





8 | Definisjoner – forklaringer

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Friluftsliv er opphold og fysisk aktivitet i friluft med sikte på miljøforandring og naturopplevelser.

Friluftsområder og friområder

Begrepet "Friluftsliv- og friområder" blir ofte brukt som fellesbetegnelser på grønne områder som er tilgjengelige for allmennhetens frie ferdsel.

Friluftsområder er store områder som i hovedsak er i statelig, kommunal eller privat eie, og som omfattes av allemannsretten. Det er ikke krav om parkmessig opparbeidelse, kun tilrettelegging for bruk. Områdene benyttes til turliv, jakt, fiske, fysisk aktivitet og trening. I kommuneplanens arealdel er friluftsområdene oftest vist som landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF-område). I reguleringsplansammenheng kan friluftsområder avsettes til spesialområder for friluftsliv (jfr Plan- og bygningsloven).

Friområder er avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeidning for allmennhetens uhindrede rekreasjon og opphold. Områdene er vanligvis ervervet, opparbeidet og vedlikeholdt av kommunen, og kan være parkanlegg, turveier, lysløyper, lekeplasser, nærmiljøanlegg og badeplasser. Inngrepsfrie naturområder i nærmiljøet, for eksempel koller, sletter og bakker kan også defineres som friområder. I kommuneplanens arealdel er friområder oftest vist som byggeområde på kartet, da de betraktes som en del av dette formål. I reguleringsplansammenheng er friområder en egen kategori (jfr Plan- og bygningsloven).

Frivillig arbeid er oppgaver som ikke er økonomisk motivert, og der den enkeltes nytteverdi er overordnet motivasjonsfaktor.

Fysisk aktivitet er en kilde til helse og livskvalitet, og er nødvendig for normal vekst og utvikling hos barn og unge. Fysisk aktivitet som helsefremmende faktor er en "ferskvare" som må vedlikeholdes gjennom daglig bevegelse og aktiv bruk av kroppen. Med fysisk aktivitet forstås egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

Idrett er aktivitet i form av trening eller konkurranse i den organiserte idretten.

Idrettsanlegg

I spillemiddelfordelingen opererer departementet med følgende klassifisering av idrettsanlegg:

- ordinære anlegg
- nærmiljøanlegg

Ordinære anlegg er de ordinære tilskuddsberettigede anleggstypene som i hovedsak er nært knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet for den organiserte idretten. De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund.

Nærmiljøanlegg er anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og / eller oppholdsområder. Anleggene eller områdene skal være fritt allment tilgjengelige for egenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og ungdom, men også for lokalbefolkningen forøvrig. Nærmiljøanlegg kan lokaliseres i tilknytning til et skoleanlegg eller idrettsanlegg. Ved samlokalisering med idrettsanlegg skal anlegget være for egenorganisert fysisk aktivitet. Nærmiljøanlegg skal ikke utformes for å dekke behovet for anlegg til organisert idrettslig aktivitet eller ordinær konkurranseidrett.



KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenestemråder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås.

Om funksjonene 380 og 381:

380	Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg
<p>1. Utgifter og inntekter knyttet til idrettsaktiviteter i kommunal regi, herunder utgifter til inventar og utstyr som benyttes til aktivitetene.</p> <p>2. Drifts- og anleggsstøtte til idrettsorganisasjoner. Støtte til drift, vedlikehold og investeringer i idrettsanlegg eid av andre, støtte til idrettsarrangementer.</p>	
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
<p>1. Utgifter til drift og vedlikehold av kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (inklusive tilhørende tekniske anlegg og utendørs idrettsanlegg). Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til idrettsbygg og idrettsanlegg. Dessuten avskrivninger av egne bygg og anlegg. Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.</p>	
<p>2. Forvaltningsutgifter knyttet til idrettsbygg og idrettsanlegg (administrasjon, forsikringer av bygg/anlegg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg/anlegg) føres på funksjon 121.</p>	
<p>3. Investeringer i og påkostning av idrettsbygg og idrettsanlegg.</p>	
<p>4. Husleieutgifter ved leie av idrettsbygg/-anlegg.</p>	
<p>5. Inntekter knyttet til utleie av bygg/anlegg til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).</p>	
<p>6. Inventar og utstyr (innbo/løsøre) knyttet til idrettsbygg og idrettsanlegg inngår ikke her, men føres på relevant tjenestefunksjon..</p>	





Kilder

Lovgrunnlaget

Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27. juni 2008
Lov om folkehelse (folkehelseloven) av 1.januar 2010
Samhandlingsreformen av 1.juli 2011
Lov om friluftslivet av 28. juni 1957
Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) av 1.januar 2009
Naturmangfoldloven av 1.juli 2009
RPR barn og unge i planleggingen

Sentrale dokumenter

St.meld.nr 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen. Rett behandling – på rett sted – til rett tid
St. meld. nr. 14 (1999 – 2000), Idrettslivet i endring
St. meld. nr. 39 (2006-2007), Frivillighet for alle
St. meld. nr 39 (2000 – 2001), Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet
St. meld. nr. 23 (2001 – 2002), Bedre miljø i byer og tettsteder
St.meld. nr. 16 (2002-2003), Resept for et sunnere Norge
Idrettspolitisk dokument 2011-2015 (Norges idrettsforbund og olympiske komite)

Regionale dokumenter

Regional plan for folkehelse i Vestfold 2011-2014 (Vestfold Fylkeskommune)
Strategisk kulturplan for Vestfold 2011-2014 (Vestfold Fylkeskommune)

Lokale dokumenter

Kommuneplanens arealdel for Larvik kommune 2010-2022
Kommuneplanens samfunnsdel for Larvik kommune 2009-2022
Strategiplan for Larvik kommune 2012-2015
Kommunedelplan for Larvik by 2006-2018
Kommunedelplan for Stavern 2006-2018
Kommunedelplan for sykkeltrafikk i Larvik og Stavern
KOU Program for folkehelsearbeidet 2010-2014
KOU Park og friområder 2011-2014
Skoleprosjektet Kvalitet i skolen 2011-2013

Rapporter

Skolens utearealer - om behovet for arealnormer og virkemidler (Helsedirektoratet 2003)
Sports- og friluftsutstyr til alle – Utstyrssentralens rolle i noen kommuner (Helsedirektoratet 2008)
Hvordan etablere utstyrssentral – Fysisk aktivitet og friluftsliv (Helsedirektoratet 2010)
Fysisk aktivitet blant barn og unge i Norge – en kartlegging av aktivitetsnivået og fysisk form hos 9-15-åringene (Helsedirektoratet 2008)
Fysisk inaktive i Norge (Helsedirektoratet m.fl. 2009)
Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet (Nasjonalt råd for fysisk aktivitet m.fl. 2010)
Idrettens dilemmaer – rapport fra forskningsprogrammet «Idrett, samfunn og frivillig organisering» (Akkilles 2007: Andreas Hompland (red.))

Bestemmelser

Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2011 (Kulturdepartementet 2011)



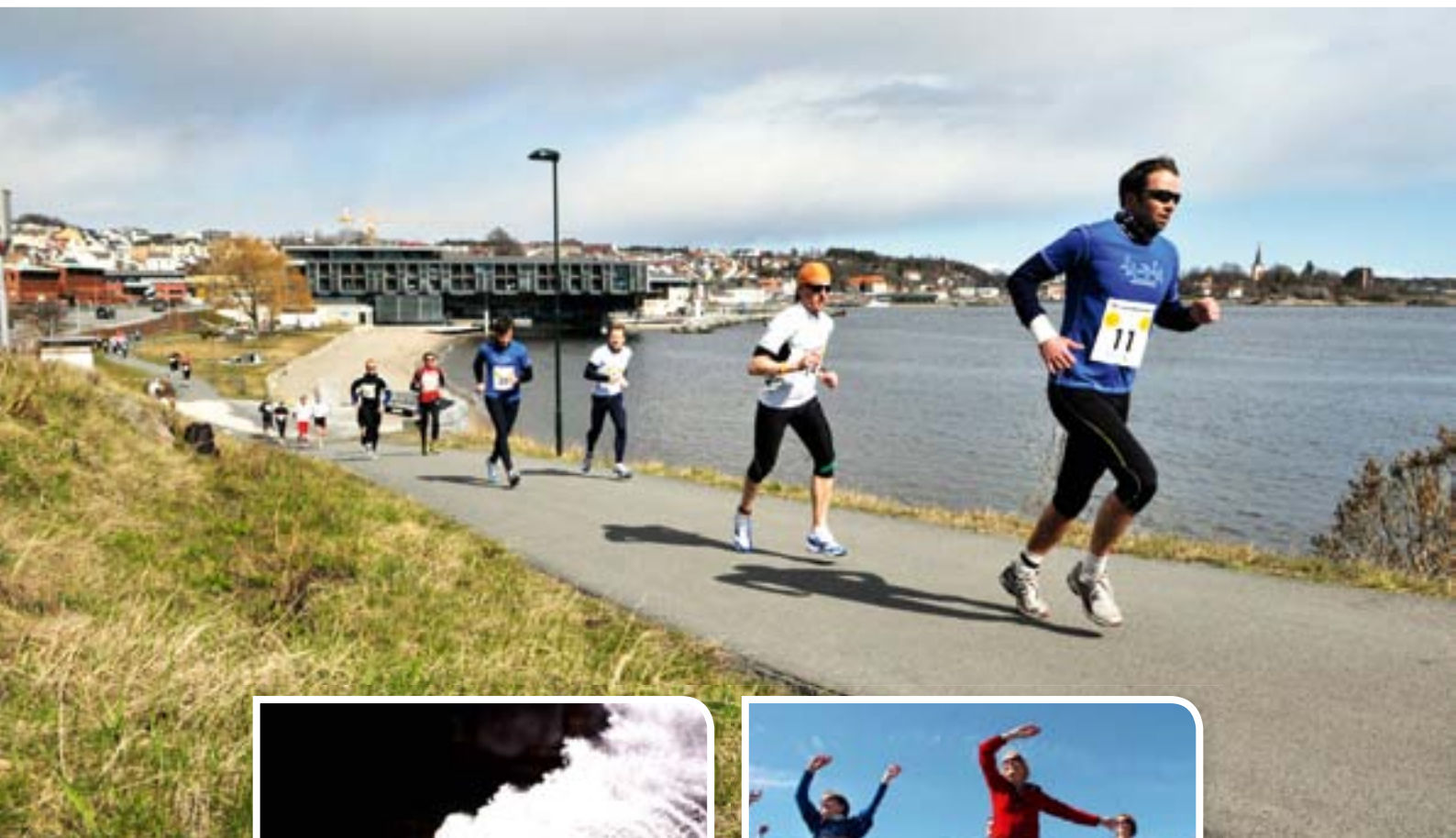
Veiledere

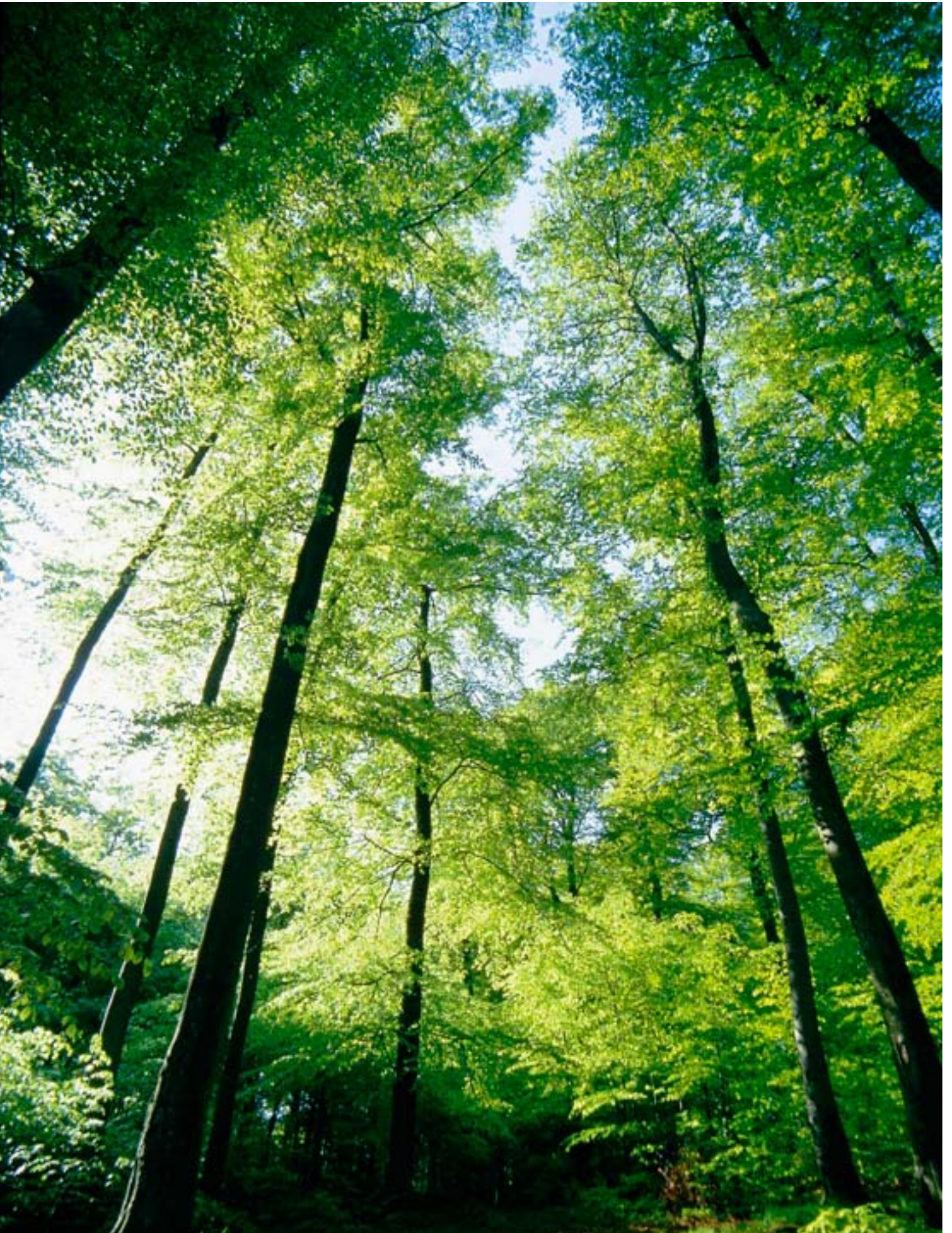
Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet (Kulturdepartementet 2007)

Helse i plan – En veileder til å ivareta helsehensyn i planer etter plan- og bygningsloven (Vestfold Fylkeskommune m.fl. 2007)

Sammen om det gode liv – en veileder for utvikling av lokal frivillighetspolitikk (Kommunesektorens organisasjon KS)

Når én pluss én blir mer en to – En veileder for samarbeid mellom kommune og idrettsråd (KS m.fl. 2008)







Vedlegg 1

Evaluering av handlingsplanen 2009-2012

Tiltak som er rettet mot ett eller flere delmål er listet opp nedenfor og kommenteres ikke nærmere av hensyn til omfanget.

DELMÅL 1

Tiltak	Ivareta allmennhetens rett til fri ferdsel	Resultat
Kyststien	I 2008 er kyststi fra Kaupang til Klåstadkilen etablert	Ikke gjennomført
	I 2009 er kyststi fra Klåstadkilen til Ølbergholmen etablert	Ikke gjennomført
	I 2010 er kyststi fra Ølbergholem til Hem etablert.	Ikke gjennomført
	I 2008 er "Fjordstien" fra Larvik til Stavern rustet opp	Delvis gjennomført
Informasjon	Forskrifter for ferdsel skiltes på stedet, samt gjøres tilgjengelig på www.larvik.no	Ikke gjennomført
	Digitale kart på www.larvik.no . Turmuligheter, badeplasser, fiske, padling, anlegg for funksjonshemmede etc.	Gjennomført
	Det utarbeides guidemateriell (bøker/brosjyrer) for løyper, eks Kyststien.	Gjennomført
	Turkart for tettbygde områder på www.larvik.no	Gjennomført
	Oversikt over O-kart på www.larvik.no	Ikke gjennomført
Ringvei i byene	Etablere prosjekt "Grønn ringvei - Larvik". Strandpromenade langs sjøfronten, Elvestien langs Lågen, sti til Bøkeskogen og turvei videre til Hammerdalen og Batteristranda. (Mål i Kommunedelplan for Larvik by)	Delvis gjennomført
	Etablere prosjekt "Grønn ringvei - Stavern", markagrense, oppgradere og videreutvikle kyststien langs sjøfronten. (Mål i Kommunedelplan for Stavern)	Delvis gjennomført
Forsøpling av kysten	Initiere til et bredt samarbeid om utarbeiding av tiltaksliste som forhindrer forsøpling av kysten.	Delvis gjennomført
Ski	Arbeide for avtaler mellom alle relevante aktører for å sikre et godt skiløypenett som drives rasjonelt ut fra fastlagte kriterier	Gjennomført
	Samordne vinter- og sommerløypenettet, for å oppnå rasjonell drift.	Gjennomført
Farris	2008 er vannforvaltningsplan for Siljan Farris vassdraget er påbegynt, herunder forskrift om motorisert ferdsel på Farris er revidert (Mål i Strategidokumentet)	Gjennomført
Strandsonen	I 2008 er 50 nye dekar i strandsonen er åpnet for allmenn ferdsel (Mål i Strategidokumentet)	Ikke gjennomført
	Gjennom avtaler sikre bedre atkomst og parkering til sentrale friområder, utfartsområder til løype- og stinett.	Ikke gjennomført
Løypenett	Generelt en satsing på oppgradering av eksisterende løypenett i et samarbeid mellom kommunen og LOT	Gjennomført
	Avklare konsekvenser for løypenettet syd for Valby ved boligbygging	Delvis gjennomført



DELMÅL 1

Tiltak	Ivareta allmennhetens rett til fri ferdsel	Resultat
Løypenett	Vurdere tursti Husebyskogen og Vittersøtjønna.	Ikke gjennomført
	Omlegge Kyststien v/Rakke.	Gjennomført
	Ferdigstille Fjordstien fra Agnes til Risøya.	Ikke gjennomført
Konflikt mellom brukergrupper	Avklare konfliktområder i løypenettet for sykkel. Hvor sykkel ikke kan brukes skal merkes og håndheves i et samarbeid med brukergruppene. Ved behov benyttes forskrift.	Ikke gjennomført
	Avklare konfliktområder i løypenettet for ridning. Hvor hest ikke kan brukes skal merkes og håndheves i et samarbeid med brukergruppene. Ved behov benyttes forskrift. <ul style="list-style-type: none"> • Ridestiene i Vestmarka tegnes inn på løypekartet. • Ridesti Hauaneåsen avklares og tegnes inn på løypekart 	Gjennomført
	Avklare konfliktområder i løypenettet for hund. Hvor hund ikke kan brukes skal merkes og håndheves i et samarbeid med brukergruppene. Ved behov benyttes forskrift.	Ikke gjennomført
	For å beskytte barn og eldre til fots/sykkel skal atkomst til Kilen og til områder via Dalheimveien begrenses til det helt nødvendige hva gjelder bilkjøring.	Ikke gjennomført
Vedlikehold av friområder	Det utarbeides en forvaltningsplan for kommunale friområder. Atkomst, parkering, skilting, anlegg (toaletter, renovasjon, brygger, etc.) og vegetasjonspleie skal inngå i planen.	Delvis gjennomført
	De i overkant av 50 sjøbaserte friområdene blir prioritert framfor resten av friområdene når det gjelder vedlikehold.	Gjennomført
	Det etableres brygger med søppelcontainere på <ul style="list-style-type: none"> - Svenner - Stavernsøya - Stavernsodden fyrstasjon 	Ikke gjennomført
	Eksisterende brygger oppgraderes. <ul style="list-style-type: none"> - Ølbergholmen 	Ikke gjennomført
	Kommunale strender registreres og ryddes etter egen plan.	Gjennomført
Friluftsliv i byene	I alt planarbeid sikre mulighet for utøvelse av friluftsliv bynært, spesielt for barn, unge og eldre.	Gjennomført
	I alt planarbeid sikre bynære badestrender og badeplasser	Gjennomført
	I utarbeiding av reguleringsplan sikre allmennhetens tilgang til Farriselva / Hammerdalen	Gjennomført
	Vitalisere Bystien (i Larvik). Forbedre merking, utarbeide bro-sjyre og kartoppslag i byen.	Delvis gjennomført
Sportsfiske og jakt	Utrede tilrettelegging og informasjon i et samarbeid med jeger- og fiskeforeningene.	Ikke gjennomført

DELMÅL 2

Tiltak	Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike gruppers behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv	Resultat
Gang- og sykkelstier	Utrede etablering av gang- og sykkelbru fra Vestre Halsen til Hvittensand (<i>Mål i kommunedelplan for Larvik by</i>)	Delvis gjennomført
	Utrede prosjekt "Sykkelheis" i Bøkkerbakken (<i>Mål i kommunedelplan for Larvik by</i>)	Delvis gjennomført
	I 2008 er reguleringsplan for gang- og sykkelvei på strekningen Stavern – Helgeroa startet opp i samarbeid med Statens Vegvesen. (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Gjennomført
	I 2009 er bygging av gang- og sykkelvei langs RV 301 fra Grevle til Hummerbakken startet opp (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Gjennomført
	Utarbeide tiltaksplan som styrker barns muligheter til å sykle / gå til skole på en trygg måte.	Gjennomført
	Det settes i gang et sykkelprosjekt som skal se på sammenhengende sykkelveinett både for tur- og transportsyklister (<i>Tiltak i Kommuneplanens arealdel</i>)	Gjennomført. KST 19.10.211, sak 125/11
	Utarbeide program for barns vinter- og sommeraktiviteter i Stavern og Larvik by (<i>Mål i kommunedelplanene for Stavern og Larvik by</i>)	Ikke gjennomført
Aktivitet i byrommene	Utarbeide aktivitetsprogram for prioriterte plasser i Stavern og Larvik by (<i>Mål i kommunedelplanene for Stavern og Larvik by</i>)	Delvis gjennomført. Formingsveileder for Larvik by.
	Utrede svømmeanlegg/badeland i privat eller offentlig regi, evt. offentlig- privat samarbeid (<i>Mål i kommunedelplan for Larvik by</i>)	Delvis gjennomført
Svømming/bad	Utarbeide tiltaksprogram for utvikling av "Badebyen Larvik". (<i>Mål i kommunedelplan for Larvik by</i>)	Ikke gjennomført
Anleggsutvikling – Stavern	Kommunestyresak høsten 2008 avklarer ambisjon og eventuell framdrift for realisering av Stavern idrettspark. (<i>Kommunestyrevedtak april 2008</i>)	Delvis gjennomført. Fase 1, kunstgressbane og videre prosjektering
Anleggsutvikling – vannsport	Vannskianlegget på Brunla vil ha to kunstig, anlagte bassenger på 750x200 m. Vannskiløperne vil bli trukket enten av båt eller kabel. Som tilleggsaktiviteter nevnes badeland, casting, klatrevegg, sandvolleybane, skatepark og BMX-baner. Anlegget kan brukes til vintersportsaktiviteter (<i>Omtale av enkeltprosjekter i Kommuneplanens arealdel</i>)	Delvis gjennomført. Reguleringsarbeid startet
Anleggsutvikling – Nanset	Ved eventuell bygging av ny Nanset skole skal det utredes samordning med Nanset Idrettsforening, både med tanke på anleggsutvikling og drift.	Gjennomført
Anleggsutvikling – Månejordet	Skateparken på Månejordet ferdig utbygd. (Fase 2, del 1) (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Delvis gjennomført
	I 2010 er planene for sommer- og vinteraktiviteter i området Lovisenlund/Månejordet realisert (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Delvis gjennomført
Anleggsutvikling – Nesjar	Utvikle et helhetlig nærmiljøanlegg bestående av kunstgressbane, jogge/turløype, idretts- og fritidspark og ballbinge.	Gjennomført



DELMÅL 2

Tiltak	Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike gruppers behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv	Resultat
Anleggsutvikling – motorsport	NMK Larvik og Focus MC gis muligheter på nytt motorsports-senter i Grenland, i regi av NMK Grenland.	Gjennomført
Anleggsutvikling – Framparken	Avklare kommunens engasjement i realisering av planene for Framparken i regi av IF Fram	Delvis gjennomført
Anleggsutvikling – Ski	Avklare kommunens engasjement i realisering av planene til Larvik Ski. Avklaringen skal omfatte samhandlingen mellom Larvik Ski og skolene hva gjelder bruk av areal/anlegg.	Delvis gjennomført
Samhandling – Tjølling	Utrede et formalisert samarbeid mellom skole og idrettslag med tanke på økt fysisk aktivitet for barn og foreldre.	Gjennomført
	Utrede behov for mindre fysiske tiltak som styrker samhandlingen mellom skole og idrettsanlegg.	Gjennomført
Ulikhet i helse og aktivitet	2008 har alle barn og unge i skoler og barnehager daglig 1 time fysisk aktivitet (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Ikke gjennomført
	I 2008 har minst 50 nye arbeidsuføre sosialklienter aktivitets- eller sysselsettingstilbud (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
	I 2008 er kommunens organisering av det psykiske helsearbeidet evaluert som grunnlag for fastsettelse av en effektiv organisasjons- og tiltaksmodell (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
	I 2008 er kommunalt folkehelseprogram etablert (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Gjennomført i 2010
	I 2008 er tiltaksplan for å unngå konsentrasjon av dårlige levekår utarbeidet (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
	I 2009 har alle barn og unge tilbud om møteplasser i nærmiljøet (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Delvis gjennomført
	I 2009 har minst 50 nye arbeidsuføre sosialklienter har aktivitetstilbud i forhold til kvalifiseringsstøtten (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
	I 2009 er et mangfoldig kulturliv tilrettelagt for omsorgstjenestens brukere (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Delvis gjennomført
	I 2010 er antall personer uten arbeid, aktivitets / sysselsettingstilbud redusert ift 2009 (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
	2010 er helseulikheter blant befolkningen i kommunen som følge av sosiale, psykososiale og økonomiske faktorer redusert (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
	I 2011 gis det gis et helhetlig og samordnet tjenestetilbud til barn og unge fra 0-16 år i et oppvekstsenterperspektiv (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
	I 2011 har alle arbeidsuføre sosialklienter et aktivitets eller sysselsettingstilbud (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
	I 2011 er helseulikheter i befolkningen som følge av sosiale, psykososiale og økonomiske faktorer redusert (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Utgår
Gjennom tilskudd stimulere foreninger som gjennomfører særskilte tiltak for å aktivere innbyggere som er lite fysisk aktive.	Gjennomført	

VEDLEGG

DELMÅL 2

Tiltak	Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike gruppers behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv	Resultat
Demokratiutvikling i idrettsbeveg.	Initiere et samarbeid mellom Larvik Læringsssenter og Larvik Idrettsråd om integrering av minoritetsspråklige i foreningene, både som aktive og i tillitsverv	Gjennomført
Balløkker/ballbinger og lek	Balløkker/ballbinger etableres i tilknytning til skoler for å stimulere fysisk aktivitet for de inaktive og sikre et godt ettersyn og vedlikehold.	Gjennomført
	Det settes i gang et prosjekt som skal vurdere lekearealer i eldre boligområder (<i>Tiltak i Kommuneplanens arealdel</i>)	Gjennomført
	Alle barn og unge har tilbud om møteplasser i nærmiljøet (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Gjennomført
Naturskoler	En langsiktig avklaring på drift og skolenes bruk av Farris naturskole	Gjennomført
	En langsiktig avklaring på drift og skolenes bruk av Malmøya	Gjennomført
	Initiere et samarbeid mellom idrettsforeninger og skoler/barnehager om økt fysisk aktivitet for barn/foreldre /ansatte.	Delvis gjennomført
Fysisk aktivitet – skole/ idrettslag	Utrede mulighet for at Idrettslag kan selge tjenester til skolene, som for eksempel alternativ til tradisjonell gymnastikk.	Delvis gjennomført
Fysisk aktivitet i SFO	Utarbeide program for mer fysisk aktivitet i SFO, gjerne i et samarbeid mellom kommunen og idrettsforeninger.	Delvis gjennomført
Arena Larvik	Initiere et samarbeid mellom Larvik Idrettsråd, Thor Heyerdahl videregående skole, Spenst Larvik, Larvik Håndballklubb, Fram håndball og IKS Arena om å skape et kompetansesenter for håndball knyttet til Arena Larvik.	Ikke gjennomført
Naverfjorden ferie- og fritidspark	Tilbud rettet mot turister og innbyggere i Larvik, som tilbyr fritidsaktiviteter, badeland, sykkelturnisme, etc. Området er på 280 daa. (<i>Omtale av enkeltprosjekter i Kommuneplanens arealdel</i>)	Delvis gjennomført. Oppstartsmøte regulering avholdt.
Friluftsanlegg	I tillegg til bedre tilrettelegging av friområder og løyper/stier for ulike brukergrupper generelt skal bynære anlegg prioriteres mht tilrettelegging for barn.	Gjennomført
	Det settes i gang et prosjekt som skal vurdere småbåthavner – dette er en oppfølging av Larvik havnevesens utredning om småbåthavner. (<i>Tiltak i Kommuneplanens arealdel</i>)	Delvis gjennomført. Anbefales tatt inn i.f.m. rullering av kommuneplanens arealdel.



DELMÅL 3

Tiltak	Økonomiske rammevilkår for frivillige organisasjoner minst på høyde med gjennomsnittet for kommuner en ellers sammenligner seg med (Kostragruppe13)	Resultat
Retningslinjer	For tilskudd til idretts- og friluftslivforeninger	Gjennomført
	For utleie av kommunale idrettsanlegg	Gjennomført
Nivå på tilskudd til idrettsforeningene	Samlet sum tilskudd til punktene A, C, D og E i "Retningslinjer for tilskudd til idrettslag og friluftslivforeninger" holdes minst på nivå med utbetalte tilskudd samlet i 2007, justert for årlig prisstigning. Gjelder så lenge kommunen samlet bruker mer midler pr. innbygger til idrettsformål enn gjennomsnittet av kommunene i kostragruppe 13.	Gjennomført
	Tilskudd om kommunal medfinansiering i søknader om spillemidler vurderes årlig ved behandling av økonomiplan. Forventning om økt kommunalt driftstilskudd (retningslinjenes pkt a,) knyttet til nyanlegg skal avklares ved behandling i samme sak som "investeringstilskuddet".	Gjennomført
Profil på fordeling av tilskudd til ulike formål	Andel av totalt tilskudd til punktet A i "Retningslinjer for tilskudd til idrettslag og friluftslivforeninger" skal utgjøre minimum 80 % av total sum til punktene A, C, D og E.	Gjennomført
	Inntil 20 % av summen til disse formål kan benyttes til formålene i punkter C, D og E.	Gjennomført
Tilskudd til Skifelleskapet	Fast tilskudd på kr.310.000 opprettholdes, forutsatt at preparering av de to kunstsneanleggene i Larvik (Nanset og Sky) blir ivaretatt.	Gjennomført
	Kommunen tar initiativ til å utarbeide en avtale mellom relevante aktører som sikrer en rasjonell samordnet maskinpark og effektiv drift med hensyn til preparering av skiløyper i Larvik. <ul style="list-style-type: none"> • Avtalen skal gi oversikt over samlet skiløypenett innen Larviks grenser. • Avtalen skal avklare prioriteringen med hensyn til preparering. • Avtalen skal sikte mot å gi et godt tilbud til barn og unge tilknyttet boligkonsentrasjoner og skoler/idrettsanlegg. 	Gjennomført
Fylkesanlegg	Tilskudd til drift av skøytebanen på Fram. Dersom fylkeskommunen trekker seg ut av avtalen om tilskudd til drift, må kommunens engasjement gjennom direkte tilskudd avklares i egen prosess.	Gjennomført
	Tilskudd til Borgen skianlegg. Dersom fylkeskommunen trekker seg ut av avtalen om drift, må kommunens engasjement avklares - hvor det naturlige er at fast tilskudd fra Larvik kommune utgår.	Gjennomført
Tilskudd til drift av lysløyper	Foreninger kan gis tilskudd til drift av lysløyper under retningslinjenes pkt A. Ved søknaden skal siste års utgifter til energi legges ved.	Gjennomført

VEDLEGG

DELMÅL 4

Tiltak	Ved årlig prioritering av rehabilitering og utbygging av anlegg skal det legges vekt på vurderingskriterier fastlagt i denne planen	Resultat
Prinsipper for samordnet anleggspolitikk	Hovedprinsippene legges til grunn for en samordnet anleggspolitikk for idrett og friluftsliv.	Gjennomført
Kriterier for vurdering av nye anlegg	Kriterier som legges til grunn ved vurdering av nye anlegg	Gjennomført
Kriterier ved behovsanalyse	Det skal utføres behovsanalyse ved alle nye innspill knyttet til arealer, områder og anlegg for idrett og friluftsliv.	Gjennomført
Retningslinjer for behandling av søknader	Retningslinjer er etablert	Gjennomført

DELMÅL 5

Tiltak	Bidra til at idretts- og friluftslivsforeningene har styring over egenutvikling	Resultat
Samhandling idrettsråd m.m.	Retningslinjer for samhandling med idrettsråd herunder årshjul.	Gjennomført
Økonomi	Kommunens tilskudd til drift av aktivitet og anlegg skal ligge på et nivå som bidrar til at idretten har styring over egen utvikling gjennom en grunnfinansiering.	Gjennomført
Kompetanse	Tilskuddsordningen skal ivareta organisasjons- og lederutvikling i foreningen, for å sikre god styring av egen bevegelse.	Gjennomført
Oppmerksomhet	Larvik kommune inviterer annet hvert år Larvik Idrettsråd og lederne av idretts- og friluftslivsforeninger til en hyggelig markering, hvor betydningen arbeidet som utføres i foreningene har for kvaliteten på samfunnet er i fokus.	Gjennomført
Høring	Larvik kommune og Larvik Idrettsråd gjennomfører annet hvert år en høring med et utvalg unge idrettsutøvere, hvor målet er å kartlegge barrierer og ønsker for videreutvikling av idretts tilbudet i Larvik.	Ikke gjennomført

DELMÅL 6

Tiltak	Få bedre kunnskap om befolkningens aktivitetsvaner, ønsker og barrierer for aktivitet – og formidle denne kunnskapen til relevante målgrupper	Resultat
Kunnskap	Gjennomføre undersøkelse om innbyggernes aktivitetsvaner, ønsker og barrierer for fysisk aktivitet.	Ikke gjennomført
	I 2009 er KOU for "folkehelse og forebyggende arbeid" behandlet. (Mål i Strategidokumentet)	Gjennomført
Partnerskap	Sikre kunnskap og formidle denne gjennom deltakelse i "Partnerskap for folkehelse" i regi av Vestfold fylkeskommune	Gjennomført
Formidling av kunnskap	Formidle i samarbeid med næringslivet	Ikke gjennomført
	Formidle i samarbeid med idrettsråd og kulturråd	Ikke gjennomført
	Formidle i samarbeid med media	Ikke gjennomført



DELMÅL 6

Tiltak	Få bedre kunnskap om befolkningens aktivitetsvaner, ønsker og barrierer for aktivitet – og formidle denne kunnskapen til relevante målgrupper	Resultat
Registreringer	Registrering av areal hvor det foregår jakt (Mål i kommuneplanens arealdel)	Delvis gjennomført
	Barnetråkkregistreringer ved alle skoler på barnetrinnet (Mål i kommuneplanens arealdel)	Delvis gjennomført
	Registrere areal som brukes av skoler og barnehager (Mål i kommuneplanens arealdel)	Delvis gjennomført
	Registrering av nærturområder for boligområdene – særlig de nye boligområdene (Mål i kommuneplanens arealdel)	Delvis gjennomført
	Undersøkelse av hvilke arealer/områder som brukes av campingturistene, hyttefolk og andre tilreisende (Mål i kommuneplanens arealdel)	Ikke gjennomført
	Kartlegging av bruken av friluftsliv- og rekreasjonsområder for ulike befolkningsgrupper (Mål i kommuneplanens arealdel)	Ikke gjennomført
	Registrering og digitalisering av kulturminner jfr flere tiltak under "kulturminner og kulturmiljø" (Tiltak i Kommuneplanens arealdel)	Delvis gjennomført
	Oversikt over nærtur- og 100-meterskogene – undersøkelse av hvilke områder som faktisk brukes og er tilgjengelige. Samlet framstilling av arealbruk, i forbindelse med friluftsliv og rekreasjon. (Tiltak i Kommuneplanens arealdel)	Delvis gjennomført
	Barnetråkkregistrering for området rundt Tjøllingvollen (Tiltak i Kommuneplanens arealdel)	Gjennomført
	Sykkeltellinger på eksisterende lenker og vurdering av belastning på fremtidige traseer. Ses i sammenheng med samlet plan for utbygging av gang/sykkelveinettet. (Tiltak i Kommuneplanens arealdel)	Gjennomført
Evalueringer	I 2010 er miljøsertifiseringen "Blått flagg" evaluert (Mål i Strategidokumentet)	Delvis gjennomført
	I 2010 er arbeidet med å åpne strandsonen evaluert (Mål i Strategidokumentet)	Ikke gjennomført

DELMÅL 7

Tiltak	Stimulere til at det utdannes kompetente ledere og trenere i idrettslagene og foreningene	Resultat
Samarbeid med Høgskolen i Vestfold	I 2009 er høyskolesenteret utviklet videre og har tatt i bruk de nye kulturarenaene (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Delvis gjennomført
	I 2010 er "Strategisk plan for høyere utdanning" fulgt opp og rullert (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Gjennomført
	Initiere høyskolestudie i idrettsfag, og deretter etablerer et samarbeid mellom Høgskolen i Vestfold, Thor Heyerdahl videregående skole, UNIK og Larvik Idrettsråd om kompetanseutvikling for trenere og ledere. Se delmål 8.	Ikke gjennomført
Samarbeid mellom kommunen og foreningene	I 2010 foreligger plan for kompetansesamarbeid mellom kommunen og frivillige foreninger (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Ikke gjennomført. Se neste punkt.
	I 2010 har kommunen i samarbeid med Larvik Idrettsråd og Kulturrådet i Larvik utarbeidet en kompetanseplan for foreningene som er tilsluttet de to paraplyorganisasjonene (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Gjennomført
Forum	Initiere etablering av trenerforum.	Ikke gjennomført
	Initiere etablering av lederforum. <ul style="list-style-type: none"> • Koordineres og faglig ansvar for de to foraene legges til Toppidrett Larvik (se delmål 9) 	Ikke gjennomført
Samarbeid med Vestfold fylkeskommune	Støtte initiativ fra Vestfold fylkeskommune og utvikling av kompetanseprogram med bakgrunn i UNIK – TI for lærere og ansatte på ett klassetrinn for å øke bevisstheten rundt fysisk aktivitet. (<i>Mål i Kulturplan for Vestfold</i>)	Ikke vært aktualisert
	Søke samarbeid med Vestfold fylkeskommune om kompetanseprogram for ledere og tillitsvalgte i friluftslivsorganisasjoner (<i>Mål i Kulturplan for Vestfold</i>)	Ikke vært aktualisert
	Søke tettere samarbeid med kompetanseprogrammet for trenere og ledere i tilknytning til UNIK-TI. (<i>Mål i Kulturplan for Vestfold</i>)	Ikke vært aktualisert
Tilskudd til kompetanse	Retningslinjer for tilskudd prioriterer utarbeiding av utviklingsplaner for klubbene, og til gjennomføring av handlingsplan i etterkant av en slik prosess. (Se delmål 3)	Gjennomført
Samarbeid med Thor Heyerdahl videregående skole	Initiere et formalisert samarbeid mellom Thor Heyerdahl videregående skole og idrettsforeningene om kompetanseutvikling på trener- og ledersiden i klubbene.	Ikke gjennomført
	Initiere et formalisert samarbeid med Thor Heyerdahl videregående skole om etablering av Toppidrett Larvik. (Se delmål 9)	Resultatmål 2012



DELMÅL 8

Tiltak	Stimulere til større idrettsarrangementer på nasjonalt – eller høyere – nivå.	Resultat
Ambisjon	Et internasjonalt idrettsmesterskap i Larvik hvert fjerde år (Mål i Strategidokumentet)	Gjennomført
	Minst fem nasjonale idrettsarrangement i Larvik hvert år	Gjennomført
	Minst ett internasjonalt idrettsarrangement i Larvik hvert år.	Gjennomført
Anlegg	Utbygging av idrettsarenaer, inklusiv arena, har ført til at det årlig arrangerer flere større idrettsturneringer (Mål i Strategidokumentet)	Gjennomført
	Anlegg som skal tilfredsstillere lisenskrav for store idrettsarrangementer må lokaliseres med utgangspunkt i kritisk infrastruktur (hoteller/innkvartering, kulturtilbud, handel, spisesteder, kollektivtilbud etc.)	Gjennomført
Organisasjons-utvikling	I 2008 foreligger en utredning knyttet til framtidig organisering og utvikling innen reiseliv, arrangement og evt. (Mål i Strategidokumentet)	Gjennomført. Opplev Larvik
	Utrede etablering av samordnet markedsføring av store idrettsarrangement gjennom et samarbeid mellom aktuelle arrangører.	Gjennomført
Kompetanse	Ta initiativ til etablering av et kompetansemiljø for arrangementer og festivaler i Larvik by (Mål i Kommundelplan for Larvik by)	Gjennomført. Arrangementsstudie
	Samhandle med Høyskolen i Vestfold om en kompetanseheving for store arrangører, og andre som har vilje og potensial for å utvikle store arrangement.	Gjennomført
Samhandling	Søke samarbeid med Vestfold fylkeskommune i arbeidet med å få lagt nasjonale og internasjonale mesterskap til Larvik. (Mål i Kulturplan for Vestfold)	Gjennomført
	I samarbeid med Larvik Idrettsråd invitere til en drøfting mellom relevante arrangører og Larvik næringsforening og utfordringer knyttet til utvikling av større idrettsarrangement	Gjennomført. Minta
Tilskudd	Retningslinjene for tilskudd prioriterer arrangement på nasjonale og internasjonale nivå	Gjennomført
	Retningslinjene for tilskudd til arrangementer på nasjonalt og internasjonalt nivå prioriterer samarbeid mellom klubber, og samarbeid mellom idrettsforeninger og næringslivet.	Gjennomført
Infrastruktur	Drøfte svakheter i infrastrukturen hva gjelder å gjennomføre store arrangement i Larvik i FNL (Forum for næringsutvikling). Invitere Larvik Idrettsråd (LIR) til å presentere problemstillinger og innlede til drøftingen.	Gjennomført med LIR

DELMÅL 9

Tiltak	Stimulere til kvalitetsheving innen idrettsgrener der LK ligger lavere enn nasjonalt nivå. Stimulere til internasjonalt nivå for enkeltutøvere eller/og lagidretter hvor en er konsolidert på nasjonalt nivå	Resultat
Utvikling av talenter	2009 markeres som "Talentenes år" (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Gjennomført
	I 2009 er talentutviklingsprogram for unge utøvere satt i gang (<i>Mål i Strategidokumentet</i>)	Gjennomført
	Søke formalisert samarbeid med UNIK-TI i oppfølging av talenter (<i>Mål i Kulturplan for Vestfold</i>)	Delvis gjennomført
	Ved tilskudd, stimulere til avtaler mellom klubbene om oppfølging av talenter.	Delvis gjennomført
Leder- og trenerutdanning	Søke formalisert samarbeid med UNIK-TI i utdanning av ledere og trenere. (<i>Mål i Kulturplan for Vestfold</i>)	Ikke gjennomført
	Initiere etablering av Trenerforum, hvor kvalitet på trenere skal bidra til bedre ivaretagelse av talenter.	Resultatmål 3, 2012. Kultur
	Initiere etablering av Lederforum, hvor god ledelse og samhandling mellom klubbene vil heve forutsetningene for toppidrett.	Resultatmål 3, 2012. Kultur
Tilskudd til toppidrett	Retningslinjer for tilskudd gir et skarpere fokus på utvikling av toppidrett.	Gjennomført
	Retningslinjer for tilskudd prioriterer samhandling mellom klubber om utvikling av toppidrett.	Gjennomført
Organisasjonstiltak	Initiere etablering av "Toppidrett Larvik", et formelt samarbeid mellom klubber som har utøvere på nasjonalt og internasjonalt nivå. <ul style="list-style-type: none"> Til "Toppidrett Larvik" legges faglig ansvar for koordinering og oppfølging av talenter, kompetanseutvikling og toppidrett. Toppidrett Larvik skal skape et faglig miljø for toppidrett. 	Resultatmål 3, 2012. Kultur
Treningstid for eliteutøvere	Retningslinjer for utleie av kommunale idrettsanlegg prioriterer tilstrekkelig treningstid for utøvere på nasjonalt og internasjonalt nivå.	Gjennomført
Anlegg for toppidrett	Utpeke og utvikle anlegg som tilfredsstiller lisenskrav for toppidrett i de idrettsgrener hvor det er potensial for dette, slik at ikke anlegg hindrer toppidrett. (Utpeking av anlegg under delmål 10).	Gjennomført
	Arena Larvik tilrettelegges for, og prioriterer, toppidrett. Tilrettelegging for media vektlegges spesielt.	Gjennomført
Rekruttering av toppidrettsutøvere	Initierer høyskoleutdanning innen idrettsfag i samhandling med Høgskolen i Vestfold, noe som kan sikre tilgang både til toppidrettsutøvere og kvalifiserte trenere.	Ikke gjennomført



DELMÅL 10

Tiltak	Stimulere til en effektiv drift av foreningene og en samordnet effektiv drift av kommunale og foreningseide anlegg	Resultat
Samordnet idrett og skole	Ved rullering av skolebruksplanen skal det velges fler- og sambrukløsninger mellom skoler og idrettsanlegg. Anleggene skal søkes lokalisert slik at de gir god tilgang til naturområder (Mål i kommunedelplanene for Stavern og Larvik by)	Gjennomført
Drift av anlegg	Initiere samarbeidsavtaler mellom kommunen og idrettsforeninger om drift av idrettsanlegg. <ul style="list-style-type: none"> • Det skal søkes avtaler knyttet til kvalitativt vedlikehold som opprettholder standarden på anlegg med stor verdi. • Det skal søkes avtaler knyttet til effektivt vedlikehold hvor flere driver samme type anlegg, eks. kunstgressbaner. 	Gjennomført
	Initiere etablering av Anleggsforum for utvikling og utveksling av kompetanse, og stimulering av effektiv samhandling på tvers av klubbene/anleggene.	Gjennomført
Utpeking av hovedanlegg for enkelte idrettsgrener	<ul style="list-style-type: none"> • Framparken utpekes som hovedanlegg for is-idretter, forutsatt at IF Fram satser på is-idretter. • Lovisenlund utpekes som hovedanlegg for friidrett, forutsatt at Larvik Turn satser på friidrett. • Arena Larvik utpekes som hovedanlegg for håndball. • Stavern Idrettspark utpekes som hovedanlegg for turn, forutsatt at utbyggingsplanene for Stavernhallen realiseres, og at Stag satser på turn. • Kleiver skistadion utpekes som hovedanlegg for ski(langrenn) i Larvik, forutsatt at utbyggingsplanene jfr. Søknader i kap.11.2 realiseres. 	Tatt til etterretning
Enøk-tiltak	Initiere gjennomgang av privateide idrettsanlegg for kartlegging av potensial for energiøkonomisering. (Oppfølging av generelt mål i Kommuneplanens arealdel)	Ikke gjennomført
Ledelse av foreningene	Se tiltak under delmål 7	Gjennomført
Turneringer, cuper etc.	Stimulere til samarbeid mellom foreninger om utvikling av lokale/regionale arrangement hvor flere anlegg tas i bruk, også kommunale anlegg.	Gjennomført
Kommunale idrettsanlegg	Det etableres tilsyn i de kommunale idrettsanleggene i den tid de er leid ut.	Delvis gjennomført i Farrishallen og Kveldehallen

DELMÅL 11

Tiltak	Satse på informasjon og samarbeid med sentrale aktører om en fysisk aktiv befolkning	Resultat
Informasjon på nettet	Når hjemmesiden www.larvik.no er etablert skal det gis god informasjon om mulighetene for fysisk aktivitet. <ul style="list-style-type: none"> • Karttjeneste med søkerfunksjon, eks søk på badeplasser, turløyper, kulturminner osv • Informasjonen skal gjøres tilgjengelig på flere språk 	Delvis gjennomført. På www.larvik.kommune.no
Samarbeid med lokal presse	Initiere et samarbeid med Østlandsposten <ul style="list-style-type: none"> • Formidle betydningen av fysisk aktivitet • Presentere muligheter for fysisk aktivitet 	Delvis gjennomført
Samarbeid med sentrale aktører	Initiere et samarbeid mellom Larvik Idrettsråd og NAV om økt fysisk aktivitet.	Delvis gjennomført
	Initiere et samarbeid mellom Larvik Idrettsråd og Larvik næringsforening om økt fysisk aktivitet	Delvis gjennomført ifm rullering av planen
	Folkehelseforum/råd er etablert (Mål i Strategidokumentet)	Delvis gjennomført
	I et samarbeid med Larvik Idrettsråd, gjennom tilskudd, stimulere idrettsforeninger som gjennomfører spesielle tiltak for økt fysisk aktivitet – spesielt rettet mot de inaktive.	Gjennomført
	I et samarbeid med Larvik Idrettsråd overfører kommunen kompetanse til foreningslivet hvor dette er relevant. Spesielt fokus er overføring av kompetanse i arbeidet med lite aktive grupper.	Delvis gjennomført. Aktiv Larvik
Kart	Lage kart over grønnstrukturen i Stavern og Larvik by m/forbindelser ut til større naturområder. Utvikle grønn plakat etter modell fra Porsgrunn kommune (Mål i kommunedelplanene for Stavern og Larvik by)	Delvis gjennomført
Larvik kommune	Initiere et samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene om økt fysisk aktivitet blant ansatte i kommunen	Delvis gjennomført. Bedriftsidretten og «Sykle til jobben»
Barn og foreldre	Initiere et samarbeid med barnehager og skoler om økt fysisk aktivitet blant barna, gjerne sammen med foreldre.	Delvis gjennomført. Aktiv Larvik
Eldre	Initiere et samarbeid med Idrettsrådet, Eldrerådet og omsorgstjenesten om økt fysisk aktivitet blant eldre	Delvis gjennomført. Aktiv Larvik
Bedre informasjon	Utarbeide informasjon om muligheter for fysisk aktivitet i nærmiljøet til barn og elever i barnehager og skoler.	Ikke gjennomført
	Utarbeide helhetlig skiltplan for friluftslivet i et samarbeid med Larvik og omegn turistforening.	Delvis gjennomført
Kvalitetssikring	Det etableres en "redaksjon" med ansvar for kvalitet, produksjon og oppdatering av informasjon om fysisk aktivitet. Sentrale samarbeidsaktører forespørres om å la seg representere.	Delvis gjennomført.



Status prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg 2009-2012

ORDINÆRE ANLEGG

Utbygger	Anlegg	Status
Larvik kommune	Månejordet kunstgressbane	Ferdig
Kvelde IL	Kunstgressbane m/lys	Ferdig
Fraparken Eiendom AS	Kunstgressbane m/lys	Ferdig
Halsen IF	Utbygging av Bergsliahallen	Ikke gjennomført
Larvik Ski	Skistadion-lysløype til helårsbruk	Ferdig
Halsen IF	Ballhus	Ferdig
Larvik Ski	Kunstsno-produksjon	Ferdig
Larvik Ski	Skiløype/turløype m/lys til helårsbruk	Ferdig
Larvik kommune	Rehab. skolebasseng Hedrum u-skole	Ferdig
Brunla Tennisklubb	Utvidelse av 2 nye baner	Ferdig
Vestfold fylkeskommune	Arena Larvik	Ferdig
Nesjar IF	Kunstgressbane	Ferdig
Larvik Ski	Kleiver idrettspark planfri kryssing-bro	Påbegynt
Larvik skytterlag	Åres skytebane – DFS 100 m bane	Pågår
Larvik Skytterlag	Åres skytebane – DFS 200 m bane	Pågår
Larvik Skytterlag	Åres Skytebane – Elgbane	Ikke gjennomført
Larvik Seilerforening	Ødegården – Garderobeanlegg/lager	Pågår
Hedrum jeger og fiskarlag	Allum sportsskytebane – Nye elektroniske skiver + overbygget tak over skivene	Ferdig
Larvik Turn & IF	Lovisenlund idrettsplass – Lys på løpebanen	Pågår
Larvik Skytterlag	Åres skytebane – Feltstibane	Ikke gjennomført
Larvik Ski	Kleiver idrettspark – utvidelse av løypenettet, deler av vinterløypa mot Eikedalen	Påbegynt
Larvik Ski	Kleiver idrettspark – utvidelse av anlegg for snøproduksjon	Påbegynt
Nesjar IF	Oppgradering av lysanlegg på nærmiljøbaner	Pågår
Nesjar IF	Idrettshus II – totalrehabilitering klubbhytte	Pågår
IF Fram	Framhallen - Rehabilitering og tilbygg	Pågår
IF Fram	Fraparken – Tribune, garderobebygg og lager	Pågår
Larvik kommune	Lovisenlund skatepark – etappe 1 – Månekrateret	Ferdig
Larvik kommune	Lovisenlund skatepark – etappe 2 - Bowl	Ferdig
Larvik kommune	Lovisenlund skatepark – etappe 3 – utenomhusarbeider	Ferdig
Larvik kommune	Kaken idrettsanlegg – kunstgressbane 64 x 100 m	Ferdig
Larvik Orienteringsklubb	Orienteringskart Vittersø, Tjølling	Ferdig
Nesjar IF	Nesjar – Idrettshus I- lager/garasje	Pågår
Larvik Dykkerklubb	Rehabilitering av klubbhus	Ikke gjennomført
Halsen IF	Bergeskogen idrettspark – kunstgress 2	Pågår
Nanset IF	Fagerlibanen IP – kunstgress 7'er bane	Ferdig

VEDLEGG

ORDINÆRE ANLEGG

Utbygger	Anlegg	Status
Farrisbygda IF	Heum skiløype – utvidelse eksisterende	Pågår
Farris Sportsskyttere	Åres pistolbane – bane, skytterhus og skivehus	Pågår
Farris Sportsskyttere	Åres treningsbaner og sanitær	Pågår
Larvik Orienteringsklubb	Rehabilitering av klubbhus på Tanum	Pågår
Kjose IL	Kjose skianlegg - Rehabilitering skiløype	Pågår
Dragen Tennisklubb	Ny tennisbane Svinevika	Ferdig

NÆRMILJØANLEGG

Utbygger	Anlegg	Status
Tjodalyng barneskole	Friidrett, ball og turn	Ferdig
Nesjar IF	Ballbinge	Ferdig
Jordet skole	Oppgradering fotballbane	Ferdig
Larvik Turn	Ballbinge	Ferdig
Nesjar IF	Turvei	Ikke gjennomført
Byskogen skole	Ballbinge	Ferdig
Nesjar IF	Idretts- og fritidspark. Trinn 1	Ikke gjennomført
Halsen IF	Bergeskogen – triksebinge	Ferdig
Kvelde IL	Kvelde idrettsplass – Ballbinge	Ferdig
Nesjar IF	Nærmiljøbane kunstgress	Ferdig
Nesjar IF	Beachhåndballbane	Ferdig

Utbygger	Anlegg – forenklet prosedyre	Status
Kvelde IL	Kvelde idrettspark - Beachhåndballbane	Ferdig
Larvik Orienteringsklubb	Aske O-kart	Ferdig
Bøkeskogen og Kilens Venner	Bøkeskogen og Farriskilen friområde – kart/brosjyre	Ferdig
Kvelde IL	Kvelde idrettspark – varmastue	Ferdig
Stavern Vel	Stavern Sandvollyballbane	Ferdig
Larvik og Omegn Turistforening	Turkart Eikedalen – Ulvsbakken	Ferdig
Hedrum Orienteringsklubb	Vardås O-kart	Ferdig



Andre politiske vedtak og resultater av disse

Kommunestyresaker i perioden 1.6.2008 – 1.5.2012, i alt 27 som berører planområdet.

KST-104/08	HEDRUM UNGDOMSSKOLE - REHABILITERING AV SVØMMEHALLEN
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Larvik kommunestyre godkjenner at investeringsrammen for rehabilitering av Hedrum svømmehall (prosjekt 4111) økes fra 9 til 11 mill. 2. Rådmannen bes fremme forslag til inndekning i strategidokument 2009 – 2012. 3. Oppdatert budsjettkalkyle betraktes som prosjektets byggebudsjett, avrundet til 11 mill. kr. Byggeregnskapet meldes til kommunestyret på vanlig måte, jf investeringsreglementet.
KST-142/08	LARVIK SPORT AS - HENVENDELSE
Vedtak:	Søknaden om kjøp av aksjer i Larvik Sport AS oversendes styret i Primæroppgavefondet.
KST-162/08	KAKEN IDRETTSPARK - VIDERE FRAMDRIFT
Vedtak:	<p>Sportsklubben Stags planer for å samle all sin aktivitet på Kaken videreføres. Som følge av de endrede økonomiske forutsetningene foreslås Kaken idrettspark utbygd i tre etapper:</p> <p>Byggetrinn 1 – kunstgressbane i tillegg til eksisterende gressbane Byggetrinn 2 – bygge klubblokaler inntil Stavernshallen Byggetrinn 3 – bygge en idrettshall for turn og håndball</p> <p>Larvik kommune stiller seg til rådighet for Sportsklubben Stag i den videre planlegging og prosess mot overordnede myndigheter.</p>
KST-178/08	SØKNADER OM TILSKUDD TIL BEHANDLING I.F.M. STRATEGIDOKUMENTET 2009-2012
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Med begrunnelse i kommunens økonomiske utfordringer for året 2009 støttes ingen av søknadene om økonomisk tilskudd fra lag og foreninger. 2. Larvik kommune vil som hovedregel ikke gi garanti for lån, garanti for spillemidler, eller forskutterte spillemidler i tilknytning til anleggsplaner i regi av lag og foreninger. 3. Larvik kommune imøtekommer ikke søknad om å overta garantiansvar som styremedlemmer i Larvik Ski har overfor DnbNOR.
KST-040/09	LARVIK ARENA IKS. TILSKUDD TIL INVESTERINGER
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Søknad fra Larvik Arena IKS om 4,3 mill. eks mva til investeringer i utstyr som vil øke inntektspotensialet ved arrangementer innvilges. Investeringen gjøres som del av fylkeskommunens investering ved utbyggingen av Thor Heyerdahl videregående skole. Det årlige inntjeningskravet til selskapet økes tilsvarende, jfr selskapsavtalens § 4. 2. Larvik kommune er innstilt på å yte Larvik Arena IKS et årlig tilskudd i perioden 2009-2018 til dekning av det økte inntjeningskravet i hht punkt 1. Dekning av kommunens tilskudd tas opp ved behandlingen av 1. tertialrapport 2009. 3. Larvik kommune vil imøtekomme ønsket fra Larvik Arena IKS og gi selskapet fritak for betjening av årlige kapitalkostnader i en 3-årsperiode, forutsatt at Vestfold fylkeskommune gjør det samme for sin andel.
KST-041/09	LOVISENLUND SKATEPARK
Vedtak:	<p>Dagens rammer opprettholdes og selve anlegget justeres ned til 6,4 millioner ekskl. mva. Anlegget sendes ut på nytt anbud.</p> <p>Det arbeides samtidig med å finne erstatning for Brannstasjonen vinterstid.</p>
KST-044/09	BEACH HANDBALL EM 2009 KOMMUNALT BIDRAG
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Larvik kommune bidrar med inntil kr 250.000 til tilrettelegging og gjennomføring av EM i beachhandball i Larvik i tiden 23.06.09 – 28.06.09. 2. Beløpet dekkes ved å redusere kommunestyrets tilleggsbevilgningskonto fra kr. 300.000 til kr. 50.000
KST-137/09	TERTIALRAPPORT 2. TERTIAL 2009
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 3. Følgende endringer vedtas i investeringsbudsjettet for 2009: Idrett, ny løypemaskin kr 1 500 000 Idrett, rehabilitering skiløyper kr 200 000

Kommunestyresaker i perioden 1.6.2008 – 1.5.2012, i alt 27 som berører planområdet.

KST-173/09	SØKNADER OM TILSKUDD TIL BEHANDLING I F.M. STRATEGIDOKUMENTET 2010-2013												
Vedtak:	Samtlige søknader om tilskudd til spesielle prosjekter og tiltak som faller utenfor eksisterende tilskuddsordninger fra frivillige lag og foreninger som behandles i forbindelse med Strategidokument 2010-13, avslås.												
KST-189/09	STRATEGIDOKUMENT 2010 - 2013												
Vedtak:	3. Økonomiplanen, kultur/idrett: Idrett; Tilskudd drift eksisterende anlegg økes med 1 mill for 2010 og ytterligere 0,5 mill i 2011.												
	11. Ved investering i nye idrettsanlegg skal kostnadene som knytter seg til drift av anlegget estimeres i prosjektfasen.												
KST-009/10	LARVIK ARENA. DRIFTSTILSKUDD 2010												
Vedtak:	1. Søknad fra styret i Larvik Arena IKS om driftstilskudd på kr 2.000.000 for 2010, samt frafall av krav om betjening av kapital for 2010, innvilges. 2. Kommunens 50 %-andel av tilskuddsbeløpet kr 1.000.000 dekkes ved redusert avsetning til disposisjonsfond. 3. Kommunestyret forutsetter at styre og representantskap framlegger revidert økonomiplan 2010 – 13 med betydelig bedre balanse mellom inntekter og utgifter mot slutten av økonomiplanperioden.												
KST-010/10	LARVIK HÅNDBALLKLUBB SAMARBEIDSAVTALE												
Vedtak:	Eksisterende avtale fortsetter slik den foreligger. Larvik Håndballklubb gis et ekstra tilskudd i 2010 på kr. 200.000,-. Beløpet dekkes ved redusert avsetning til disposisjonsfondet.												
KST-021/10	KAKEN - IDRETTSANLEGG. REHABILITERING AV GRESSBANE TIL KUNSTGRESSBANE OG PROSJEKTERING AV BYGGETRINN 1, 2 OG 3												
Vedtak:	1. Naturgressbanen på Kaken rehabiliteres og bygges om til kunstgressbane, eid av Larvik kommune på festet statlig grunn. Denne ombyggingen defineres som byggetrinn 1a. Det bevilges 6 mill kr til prosjektet basert på følgende finansieringsplan: <table border="1" data-bbox="475 1227 1377 1294"> <thead> <tr> <th>Bane</th> <th>Kostnad</th> <th>Spillemidler</th> <th>MVA</th> <th>Larvik Kommune</th> <th>Stag</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kaken Kunstgress</td> <td>6 000 000</td> <td>2 000 000</td> <td>1 500 000</td> <td>2 000 000</td> <td>500 000</td> </tr> </tbody> </table> <p>Kommunestyret forskutterer spillemidler. Rådmannen får fullmakt til å budsjetregulere beregnet inntekt av mva-kompensasjon av investeringen i driftsbudsjettet med overføring til investeringsbudsjettet. Larvik kommunes bevilgning på 2 mill kr dekkes ved disponering av del av forventet regnskapsoverskudd for 2009. Oppstart av prosjektet kan først iverksettes når kommunens regnskap for 2009 er behandlet og finansieringsforutsetningen er oppfylt.</p> <p>2. Prosjektering av øvrige byggetrinn iverksettes, definert som byggetrinn 1b, 2 og 3. Det bevilges kr 500.000 til dette. Rammen til resultatenheten Kultur, idrett og fritid økes tilsvarende for 2010. Bevilgningen dekkes ved disponering av del av forventet regnskapsoverskudd for 2009. Bruk av prosjekteringsmidler kan først gjøres når kommunens regnskap for 2009 er behandlet og finansieringsforutsetningen er oppfylt.</p>	Bane	Kostnad	Spillemidler	MVA	Larvik Kommune	Stag	Kaken Kunstgress	6 000 000	2 000 000	1 500 000	2 000 000	500 000
Bane	Kostnad	Spillemidler	MVA	Larvik Kommune	Stag								
Kaken Kunstgress	6 000 000	2 000 000	1 500 000	2 000 000	500 000								
KST-022/10	SKATEANLEGG - MIDLERTIDIGE LOKALER/LØSNINGER												
Vedtak:	1. Larvik kommunale eiendom KF inngår leieavtale med Alfred Andersen Eiendom AS på et midlertidig skatelokale i Ryesgate 28, Larvik. 2. Det bevilges kr. 300.000,- til leie og drift frem til nytt skateanlegg på Lovisenlund er ferdigstilt. Rammen til Larvik kommunale eiendom KF økes tilsvarende for 2010. 3. Leien finansieres ved å redusere planlagt avsetning til disposisjonsfondet i 2010 med kr. 300.000,-. 4. Leiekontrakten legges fram som en melding til kommunestyret.												



Kommunestyresaker i perioden 1.6.2008 – 1.5.2012, i alt 27 som berører planområdet.

KST-113/10	BRUK AV IDEELLE ORGANISASJONER, LAG OG FORENINGER I SAMARBEID MED SKOLENES DRIFT OG ORGANISERING AV SFO
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administrasjonen initierer et prosjekt over 2 år som går på utvidet sambruk og samarbeid mellom SFO/skole og frivillige lag/organisasjoner. 2. En ramme på kr 100.000 til forsøket pr år innarbeides i Strategidokument 2011-2014. 3. Forsøket evalueres etter 2 år.
KST-187/10	SØKNAD OM TILSKUDD TIL Å ANLEGGE NY VEI TIL ALLUM SKYTEBANE
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det gis et tilskudd til Hedrum Jeger- og Fiskerlag på inntil 2/3, maksimalt kr 811.250,- av totale anleggskostnader. 2. 80 % av tilskuddet utbetales våren 2011 og 20 % ved ferdigstilt anlegg. 3. Tilskuddet innarbeides i Strategidokumentet 2011-2014, budsjett 2011.
KST-190/10	SØKNADER OM TILSKUDD TIL BEHANDLING I.F.M. STRATEGIDOKUMENTET 2011-2014
Vedtak:	<p>Følgende søknader om tilskudd fra frivillige organisasjoner/andre innvilges i f.m. behandlingen av Strategidokumentet 2011-2014;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Hedrum historielag, kr.115.000,-. 2) Brunlanes historielag, kr.135.000,-. 3) Farris sportsskyttere, kr. 110.000,-. 4) Nanset idrettsforening, kr.136.000,-. 5) Åres Skytebane 100- og 200-meters baner <p>Rådmannen tar initiativ til møte med JKØ, PHS og DFS (Skytterlaget) for å bringe klarhet i prosjektets omfang, innhold og finansieringsbehov. Rådmannen legger med bakgrunn i dette fram en sak til kommunestyrets marsmøte 2011 med forslag til gjennomføring og alternative finansieringsmuligheter.</p>
KST-191/10	STRATEGIDOKUMENT 2011- 2014
Vedtak:	3. Økonomiplan 2011-2014 og årsbudsjett 2011: Idrett – tilskudd foreninger drift anlegg kr 1.000.000.
KST-029/11	ÅRES SKYTEBANE 100- OG 200-METERS BANER
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det gis et tilskudd til Larvik Skytterlag på inntil kr 1.300.000, av totale anleggskostnader. 2. 80 % av tilskuddet utbetales våren 2012 og 20 % ved ferdigstilt anlegg. 3. Tilskuddet innarbeides i Strategidokumentet 2012-2015, budsjett 2012.
KST-045/11	LOVISENLUND SKATEPARK - DRIFTSMIDLER
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det bevilges inntil kr 356 000,- til drift til første driftsår for Lovisenlund Skatepark. 2. Rådmannen innarbeider bevilgningen ved behandling av 1. tertialrapport. Midlene tilføres enheten Kultur, idrett og fritid.
KST-087/11	LARVIK ARENA IKS. DEKNING AV DRIFTSUNDERSKUDD 2009/10
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inndekning av Larvik kommunes andel av samlet underskudd ved Larvik Arena IKS for årene 2009 og 2010, med til sammen kr 1.547.295, godkjennes. Tilsvarende beløp overføres Larvik Arena IKS ved en styrket bevilgningsramme til sentraladministrasjonen. 2. Den styrkede bevilgningsrammen til sentraladministrasjonen dekkes ved avsetning i 1. tertialrapport på kr 1.400.000 og kr 147.295 ved å redusere årets avsetning til disposisjonsfond på rapporteringsområde Finansielle transaksjoner. 3. Larvik kommunes bevilgning forutsetter at Vestfold fylkeskommune bevilger sin andel som beskrevet i saken.
KST-088/11	LARVIK ARENA IKS. INVESTERING I SERVERINGSFASILITETER
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Larvik kommune godkjenner plan for investeringer i fylkeskommunal regi for ombygging av Larvik Arena som bl.a skal forbedre serveringsfasilitetene på til sammen kr 5.000.000,- inkl. mva og kr 4.300.000 netto etter fradrag for mva-kompensasjon. 2. Larvik kommune yter Vestfold fylkeskommune et årlig bidrag stort kr 272.000 i perioden 2012 – 2021 til dekning av renter og avdrag for 50 % av beregnede kapitalkostnader. 3. Kommunens forpliktelse innarbeides i rådmannens forslag til Strategidokument for perioden 2012-15.

Kommunestyresaker i perioden 1.6.2008 – 1.5.2012, i alt 27 som berører planområdet.

KST-111/11	VIDEREUTVIKLING AV FARRISHALLEN OG MESTERFJELLET TILFLUKTSROM-PROSJEKTMIDLER TIL Å UTARBEIDE ET PROGRAM FOR SAMBRUK MED NY 1-10 SKOLE
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det bevilges kr 300.000,- for å utarbeide et program for sambruk av Farrishallen, Mesterfjellet tilfluktsrom og ny 1-10 Mesterfjellet skole. 2. Tiltaket finansieres ved å øke LKEs investeringsramme for nye Mesterfjellet skole med kr 300.000,- i 2012. Rådmannen innarbeider beløpet i Strategidokumentet 2012-2015. 3. Eventuelle fremtidige spillemidler som utløses tilbakeføres sambruksprogrammet og videreutvikling av Farrishallen og Mesterfjellet tilfluktsrom.
KST-130/11	FLERBRUKSHALL I TILKNYTTING TIL NY 1-7 SKOLE PÅ TORSTVEDT
Vedtak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. I videre planlegging av ny 1 – 7 skole på Torstvedt innarbeides det en flerbrukshall på inntil 1.600m² i prosjektet 2. Finansiering planlegges innarbeidet i strategidokument 2013 – 2016 3. Det åpnes for at Nanset IF og/eller andre aktører i området som ønsker å gå inn i prosjektet, enten som faste leietakere eller som eier av funksjoner i tilknytning til skolens flerbrukshall, får anledning til det. Rådmannen vil i så fall fremme en ny sak for kommunestyret dersom slike forslag kommer.
KST-168/11	PLANPROGRAM: KOMMUNEDELPLAN FOR FYSISK AKTIVITET, IDRETT OG FRILUFTSLIV 2013-2016
Vedtak:	<p>Forslag til planprogram datert 20.10.2011 legges ut til offentlig ettersyn, med de endringer som vedtas i møtet 7.12.2011 i tråd med § 6 i forskrift om konsekvensutredninger. Høringsfristen settes til 6 uker.</p> <p>Samtidig som planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn varsles det oppstart av planarbeidet i henhold til plan- og bygningslovens § 11-12 og § 11-13.</p>
KST-224/11	SØKNADER OM TILSKUDD TIL BEHANDLING I F.M. STRATEGIDOKUMENTET 2012-2015
Vedtak:	<p>Samtlige søknader om tilskudd for 2012, avslås begrunnet i kommunens økonomiske situasjon med unntak av:</p> <p>Gurvika kr. 200.000,- Tollerodden kr. 250.000,- Ballbinge Kvelde IL kr. 65.000,-</p>
KST-230/11	STRATEGIDOKUMENT 2012-2015
Vedtak:	<p>Kultur & Idrett: Lag & Foreninger - generell stønad reduseres med kr 250.000</p>

Vedlegg 2

Prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg 2013-2016



Planer og prosjekter

Status for planer og prosjekter hvor det er søkt om spillemidler fremgår av skjemaet nedenfor om; Prioritert handlingsprogram 2013. Handlingsprogrammet rulleres årlig og behandles i kommunestyret i okt/nov.

Prioritert handlingsprogram 2013 for utbygging og tilrettelegging av anlegg

ORDINÆRE ANLEGG

Pri.	Søker	Anlegg	Total kostnad	Søknad kom. tilskudd	Søknad spillemidler	Tildelt 2012	Søknad 2013
1.	Vestfold Fylkeskommune	Arena Larvik, flerbrukshall	145 075 570		11 000 000	3 865 000	2 878 000
2.	Nanset IF	Fagerlibanen IP - kunstgress 7'er bane	2 341 753	718 000	780 000	Fornytt	780 000
3.	Farris sports-skyttere	Åres pistolbane - bane, skytterhus og skivehus	2 838 000	700 000	700 000	Fornytt	700 000
4.	Farris sports-skyttere	Åres treningsbaner og sanitær	823 000	124 400	274 300	Fornytt	274 300
5.	Halsen IF	Bergeskogen IP - rehabilitering klubbhus - sosialt rom	616 289		206 000	Fornytt	206 000
6.	Kjose IL	Kjose - rehabilitering av klubbhus Eikvang	423 881	141 294	141 300	Ny	141 300
7.	Larvik og omegn Turistforening	Lauvesetra - rehabilitering av tak	646 875		216 000	Ny	216 000
8.	Larvik Skytterlag	Åres skytesenter - standplasshus 100/200m bane	3 976 655	1.300.000 / kst. sak 029/11 og 230/11	700 000	Ny	700 000
9.	Larvik Skytterlag	Åres skytesenter - 100m DFS bane	1 860 444		620 200	Ny	620 200
10.	Farrisbygda IL	Heum skiløype - lysløype del 2	1 217 881		406 000	Ny	406 000
11.	Larvik kommune	Kaken idrettsanlegg - kunstgressbane 64 x 100m	6 000 000		2 000 000	Ny	2 000 000
12.	Tjølling IF	Tjølling IF's idrettsanlegg - kunstgressbane 64 x 100m	6 500 000	1 000 000	2 500 000	Ny	2 500 000
	TOTALT		172 320 348	2 683 694	19 543 800	3 865 000	11 421 800

NÆRMILJØANLEGG

Pri.	Søker	Anlegg	Total kostnad	Søknad kom. tilskudd	Søknad spillemidler	Tildelt 2012	Søknad 2013
1.	Nesjar IF	Nesjarbanen Karlsro - Beachhåndballbane	752 253		200 000	Fornyhet	200 000
2.	Nesjar IF	Oppgradering lysanlegg på 2 nærmiljøbaner	300 000		150 000	Fornyhet	150 000
3.	FAU Østre Halsen skole	Østre Halsen barneskole - utendørs klatreanlegg	394 075		197 000	Ny	197 000
	TOTALT		1 446 328	0	547 000	0	547 000

I tillegg er det naturlig å redegjøre kort for prosjekter under utvikling eller langsiktige behov, men som det ikke er søkt om spillemidler til. Anleggsutviklingen er også tatt med som eget tiltakspunkt under kap. 7.1, delmål 1.

Rehabilitering av kommunale og foreningseide idrettsanlegg

Larvik kommune gjennomførte i 2008 en vurdering av alle de 4 kommunale flerbrukshallene. Rapporten avdekket en del behov. Selv om en del tiltak er iverksatt er det fortsatt en del som gjenstår, blant annet behov for et nytt parkettgulv i Farrishallen.

I 2011 gjennomførte idrettsrådet i samarbeid med idrettsforeningene som eier flerbrukshaller, en tilsvarende vurdering. Detaljene i rapportene er foreløpig ikke behandlet.

Stavern Idrettspark (kommunalt prosjekt)

Det foreligger planer for utvikling av Stavern Idrettspark i et samarbeid med Sportsklubben Stag. Planene innebærer samling av all aktivitet i regi av Stag, for å skape en effektiv drift og et tyngdepunkt for idrettsaktiviteten i Stavern. Tiltaket er et av "grepene" i Kommunedelplanen for Stavern. Planen tilsier at Stag forlater dagens turnhall, grus- og gressbane, og samler aktivitetene på Kaken.

Status er at naturgressbanen på Kaken er rehabilitert og ombygd til kunstgressbane. Planen videre er å realisere flerbruks- /turnhall ved Stavernhallen, noe som forutsetter utbygging. Utbyggingen skal også ivareta kontorfasiliteter og sosiale rom. I tillegg skal det bygges en kunstgressbane til.

Underveis i prosessen har Stag fremmet innspill om å nedskalere anlegget med fokus om å realisere turn-/ flerbrukshall m/ garderaber, kontor og sosiale rom som prioritert 1. I dette ligger også behov for lager både til Stag og kommunen. Prioritert 2 er ny kunstgressbane. Estimerte kostnader fremgår av pkt. 7.1.

Månejordet skateanlegg (kommunalt prosjekt)

Det foreligger en plan for videre utvikling av skateanlegget på Månejordet. Intensjonen er politisk vedtatt, men kun fase 1 og fase 2, deler av byggetrinn 1 er realisert. Det som gjenstår er resten av byggetrinn 1 (resterende skateboardelementer), 2 (nærmiljø- lekeanlegg) og 3 (Skateboardhall). Estimerte kostnader fremgår av pkt. 7.1.

**Furumoa – Aktivitetshjulet (kommunalt prosjekt)**

Det er avklart at Aktivitetshjulet som Vestfold fylkeskommune har som mål om å få realisert, skal ligge på Furumoa på Torstrand. Totalkostnaden ved etablering av aktivitetshjulet vil med dagens priser være kr. 6 000 000 inkl. mva, følgende finansiering er lagt til grunn:

Sparebankstiftelsen	kr. 1 000 000
Spillemidler	kr. 1 500 000
Folkehelsemidler	kr. 300 000
Regionalt utv. fond	kr. 700 000
Larvik kommune egeninnsats (grunnarb. m.m)	kr. 1 000 000
Moms (kompenseres)	kr. 1 500 000
Totalt:	kr. 6 000 000

Frigitte områder etter E-18 Bommestad – Farriseide (kommunalt prosjekt)

Statens vegvesen frigir strekningen til kommunen. Foreløpige planer er gang- og sykkelvei og lysløype.

Flerbrukshall – Torstvedt (kommunalt prosjekt)

I forbindelse med planlagt ny skole på Torstvedt er det lagt inn en flerbrukshall 23m x 44m. Kostnader fremgår i pkt. 7.1, og er allerede tatt med i skoleprosjektet.

Mesterfjellet 1-10 skole (kommunalt prosjekt)

Uteområder med diverse utstyr, liten kunstgressbane, sandbane, skatebordelementer, sosiale rom i tilknytning til Farrishallen og kulturrom i skolebygningens underetasje. Kostnader er allerede tatt med i skoleprosjektet.

Svømme- og badeanlegg (kommunalt prosjekt)

Svømme- og badeanlegg er beskrevet helt tilbake til 2006 i Kommunebyplanen for Larvik. Etter dette har det blitt aktualisert i forbindelse med ny 1-10 Mesterfjellet skole ved Farrishallen. Det er utarbeidet en mulighetsstudie som tilsier en tilrettelegging av en familievennlig avdeling, herunder barnebasseng, sklie, boblebad m.m.

IF Fram - Framparken

Har planer om å utvide Framhallen, tribune på fotballbanen, samt ambisjoner om en 400-meter kunstis skøyter som også kan brukes til bandy, hockey m.m. Skøytehall vurderes også i dette arbeidet.

Halsen IF

Har hatt planer om å bygge om naturgressbanen til kunstgress, men foreløpig er dette ikke blitt aktualisert.

Nanset IF

Planlegger utvidelse av hopp- og skianlegget. I tillegg en BMX løype.

Nesjar IF

Klubben vurderer å bygge «Møteplassen» i tilknytning til eksisterende anlegg.

Kvelde Vannskiklubb – Vannsportsenter

Kvelde Vannskiklubb har ved behandlingen av Kommuneplanens arealdel fått lokalisert et framtidig vannsportsenter i Brunlaskogen. Dette prosjektet er i reguleringsfasen.

NMK Larvik

Motorcross har i lengre tid søkt etter arealer for sin virksomhet i Larvik. Endelig plassering er ikke avklart. Det må søkes samarbeid med andre relevante brukere slik at et felles motorsportanlegg kan realiseres.

VEDLEGG



Naverfjorden – Ferie- og fritidspark (privat aktør)

Det prosjekteres tilbud rettet mot turister og innbyggere i Larvik, herunder fritidsaktiviteter, badeland, sykkelturnisme, etc. Oppstartsmøte for regulering er avholdt.

Hovlandbanen (privat aktør)

Det prosjekteres aktivitetsanlegg av ulik karakter i forbindelse med bolig- og kjøpesenterutvikling. Oppstartsmøte for regulering er avholdt.

Skytebaneutvikling

Larvik kommunestyre har tidligere tatt skytebaneutvalgets innstilling av oktober 2005, til etterretning. Her sies det blant annet at nye anlegg eller aktivitetsutviklingen på eksisterende anlegg skal foregå to steder i kommunen. Stedene er Åres i sør og Allumbanen i nord. Dette medfører at ingen andre områder i kommunen skal ekspandere i forhold til skyteanlegg.

- Hedrum Jeger og Fiskerlag prosjekterer lerduebane på Allum. Reguleringsarbeid er på trappene. Veiløsning må avklares i den forbindelse.
- Brunlanes Jeger og Fiskerlag prosjekterer støydempende tiltak rundt lerduebanen på Dolven.





Vedlegg 3

Retningslinjer

Gjeldende retningslinjer er videreført i fra forrige planperiode med enkelte justeringer. Begrepet «årshjul» er endret til «årsplan». Punkt. I) Fiskefond, under tilskudd til idretts- og friluftslivsforeninger, er ny. Områdene som dette vedlegget dekker er:

- Årsplan
- Tilskudd til idretts- og friluftslivsforeninger
- Utleie kommunale idrettsanlegg
- Vurderingskriterier og prinsipper for rehabilitering og bygging av anlegg

Årsplan

- Årsplanen avklarer samhandlingen mellom kommunen og idretts- og friluftslivsorganisasjonene, herunder frister.
- Kommunen skal legge stor vekt på at det er samsvar mellom målene satt av Larvik Idrettsråd for utvikling av idretten i Larvik og de mål kommunen fastlegger i Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.
- Larvik Idrettsråd skal ha mulighet til å uttale seg i alle saker som berører idretten før rådmannen avgir innstilling i saker til politisk behandling.
- Kommunestyret skal ikke behandle saker som berører idretten/idrettsforeninger uten at Larvik Idrettsråd har fått anledning til å uttale seg i saken.

Januar	<ul style="list-style-type: none">• Kommunen oversender godkjente søknader om spillemidler til fylkeskommunen innen 15. januar.
Mars	<ul style="list-style-type: none">• Søknadsfrist årlige driftstilskudd er 15. mars.• Informasjonsmøte for lag og foreninger om tilskuddsordninger i forkant av søknadsfristen.
Mai	<ul style="list-style-type: none">• Idrettsrådet uttaler seg om fordeling av driftstilskudd.• Frist for leie av kommunale idrettsanlegg er 1. mai.
Juni	<ul style="list-style-type: none">• Frist for teknisk godkjenning av søknader om spillemidler er 1. juni.• Utbetaling årlige driftstilskudd.
September	<ul style="list-style-type: none">• Frist for søknader om spillemidler er 1. sept.• Frist for søknad om kommunal medfinansiering i søknader om spillemidler er 1. sept.• Frist forslag til idrettspris er 15. sept.
Oktober	<ul style="list-style-type: none">• Kommunestyret prioriterer søknader om spillemidler.• Frist for leie av kommunale kunstgressbaner er 1. okt.• Idrettsrådet uttaler seg om prioritering av søknader om spillemidler og kommunal medfinansiering.
November	<ul style="list-style-type: none">• Idrettsrådet uttaler seg om leiepriser for kommunale idrettsanlegg.
Desember	<ul style="list-style-type: none">• Kommunestyret behandler søknader om kommunal medfinansiering i søknader om spillemidler.• Kommunestyret behandler leiepriser for kommunale idrettsanlegg.



Tilskudd til idretts- og friluftslivsforeninger

Retningslinjer for tilskudd til idretts- og friluftslivsforeninger

Generelle retningslinjer

Tilskudd kan gis til;

- Alle idrettsforeninger som er tilsluttet Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske komité.
- Alle foreninger som ut fra sin aktivitet defineres som "friluftslivsorganisasjon".

Foreningene må;

- Ha sitt tilhold og sine aktiviteter og tilbud i Larvik.
- Ha en demokratisk styringsstruktur.
- Ikke ha et kommersielt formål eller ivareta medlemmenes yrkesmessige eller økonomiske interesser.
- I prinsippet være åpne for alle.

Larvik kommune kan kreve innsyn i organisasjonens økonomi, kriterier lagt til grunn for tilskudd og føre kontroll med at tilskudd nyttes i samsvar med forutsetningene.

For alle søkere forutsettes lagt ved årsmelding, revidert regnskap og budsjett vedtatt på foreningens årsmøte.

For idrettsforeningene forutsettes det at revidert regnskap er ført etter "idrettens kontoplan".

For alle tilskudd fra kommunen er det en forutsetning at søker benytter seg av de eksterne tilskuddsordningene som eksisterer.

Profil på fordeling av tilskudd til ulike formål

- Andel av totalt tilskudd til punktet A i "Retningslinjer for tilskudd til idrettslag og friluftslivsforeninger" skal utgjøre minimum 80 % av total sum til punktene A, C, D og E.
- Inntil 20 % av summen til disse formål kan benyttes til formålene i punkter C, D og E.

A) Driftstilskudd

Det kan søkes om tilskudd til delvis dekning av foreningens utgifter, herunder anleggsdrift.

Størrelsen på tilskuddet fastsettes etter en helhetlig vurdering ut fra følgende kriterier;

- Antall medlemmer fra 0-19 år.
- Antall aktive fra 0 - 19 år, fordelt på idrettsgren.
- Netto Driftsutgifter. Spesifisert som følgende;
 - Driftsutgifter, eksklusiv drift og leie av anlegg.
 - Utgifter til drift av eget anlegg.
 - Inntekter på eget anlegg.
 - Leie av andres anlegg.
- Søknad om tilskudd til spesielle tiltak som er relevant for målet om fysisk aktivitet for alle.
- Søknad om tilskudd til ikke-spillemiddelberettigede tiltak på anlegget, begrenset til 50 % av omsøkt beløp og maksimalt kr. 200.000.

I organisasjoner med flere undergrupper, skal hovedstyret fremme søknaden for alle gruppene.

Søknadsfrist 15. mars



B) Investeringstilskudd

Det kan søkes om tilskudd fra spillemidlene, inklusiv eventuell kommunal medfinansiering, til alle tiltak som er berettiget spillemidler.

Kommunen behandler årlig "Prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg for idrett og friluftsliv".

Kommunens eventuelle medfinansiering behandles årlig i tilknytning til behandling av Strategidokumentet i desember måned, og er begrenset til maksimalt 1/3 av samlet kostnad.

Kommunen gir kun investeringstilskudd til tiltak som er berettiget spillemidler.

Kommunens tilskudd vil normalt bli utbetalt med 80 % ved oppstart og 20 % ved ferdigstilt anlegg.

Spillemiddelsøknadene skal være teknisk godkjent av kommunen innen 1. juni søknadsåret.

Søknadsfrist er 1.sept.

C) Tilskudd til nasjonale og internasjonale arrangementer

Det kan søkes om tilskudd til å arrangere nasjonale og internasjonale arrangementer.

Søknaden må inneholde oversikt over selve arrangementet (antall deltakere, antall dager, etc.), budsjett og finansieringsplan.

Samarbeidsprosjekter mellom foreninger, og mellom foreninger og lokalt næringsliv/reiseliv vil bli prioritert.

Søkere som blir tildelt midler er pliktige til å levere regnskap for bruk av midlene, samt gi en kort rapport om tiltaket – før tilskudd utbetales.

Søknadsfrist 15. mars

D) Tilskudd til talentutvikling og eliteidrett

Det kan søkes om tilskudd til enkeltutøvere og lag med målsetting om å nå et høyt nasjonalt/internasjonalt nivå. Dagens resultater må ligge ved søknaden, og må vise forutsetninger for å nå dette målet.

Forutsetning for støtte er at utøveren/ene forplikter seg til å gjennomføre tiltak i en utviklingsplan som følger søknaden. Idrettsforeninger kan søke, og må dokumentere hvordan foreningen vil følge opp utøverne og tiltakene i søknaden.

Det kan søkes om tilskudd til enkeltutøvere/lag som er på et høyt nasjonalt eller internasjonalt nivå. Forutsetningen er at det foreligger en vedtatt handlingsplan for hvordan opprettholde og/eller heve dagens idrettslige prestasjonsnivå.

Samarbeidsprosjekter mellom foreninger hvor målet er å opprettholde og utvikle toppidrett vil bli prioritert. Det vil også bli lagt vekt på nivået på den faglig kompetansen som er knyttet til utarbeiding og gjennomføring av planer.

For denne tilskuddsordningen kan det søkes om tiltak fra handlingsplanen som har en varighet på inntil 3 år.

Søkere som blir tildelt midler er pliktige til å levere regnskap for bruk av midlene hvert år, samt gi en kort statusrapport – før det årlige tilskuddet utbetales.

Søknadsfrist 15. mars

E) Tilskudd til kompetanseutvikling

Det kan søkes om tilskudd til å gjennomføre en organisasjonsutviklingsprosess i en eller flere foreninger, forutsatt at dette ender opp i en handlingsplan.

Det kan videre søkes om tilskudd til gjennomføring av tiltak i en handlingsplan som er et resultat av en organisasjonsutviklingsprosess (for eksempel gjennomføring av tiltak i en kompetanseplan)

Larvik Idrettsråd og foreninger kan søke.

For denne tilskuddsordningen kan det søkes om tiltak fra handlingsplanen som har en varighet på inntil 2 år.

Søkere som blir tildelt midler er pliktige til å levere regnskap for bruk av midlene hvert år, samt gi en kort statusrapport – før det årlige tilskuddet utbetales.

Søknadsfrist 15. mars

F) Oppstartingsstilskudd

Det kan søkes om tilskudd til oppstart av nye organisasjoner. Søknaden kan først fremmes etter at det er avholdt konstituerende årsmøte og vedtekter/lover foreligger.

Søknaden må inneholde følgende:

- Navn på organisasjon.
- Navn på eventuell sentral hovedorganisasjon.
- Navn på leder, adresse, telefon.
- Vedtekter.
- "Oppstartsbudsjett".
- Tilholdssted.
- Medlemstall over/under 19 år.
- Organisasjonens bankkonto.

Søknad må fremmes senest 3 måneder etter konstituerende møte.

G) Tilskudd til nærmiljøtiltak

Det kan søkes om tilskudd til mindre anlegg og innretninger i boområder og tilhørende nærområder. Organisasjoner og beboersammenslutninger kan søke.

Tilskudd gis til lekeplasser, men ikke drift av disse.

Tilskudd kan innvilges med inntil 50 % av kostnadene, begrenset til kr 10.000,- pr. prosjekt.

Søkere som blir tildelt midler er pliktige til å levere regnskap for bruk av midlene, samt gi en kort rapport om tiltaket – før tilskudd utbetales.

Søknadsfrist 15. mars

H) Gavepremier

Det kan gis gavepremier til organisasjoner som arrangører nasjonale og internasjonale mesterskap, cuper, stevner og lignende.

Ordningen er begrenset til en gave pr. år og organisasjon, eventuelt undergruppe.

Gavepremien har en verdi på ca. kr 600,-.

Søknadsfrist 15. mars

I) Fiskefond

Bundet midler til opphjelpt av fiske, viltstell og friluftsliv i Larvik kommune. Bruken av midlene ses i sammenheng med kommunens bundne og frie midler innen tilgrensende fagfelt. Ubrukte midler fra ett år overføres til samme formål det påfølgende år. Med hjemmel i pkt. 7 VI i vilkår for Numedals-Laugens Brukseierforening til fortsatt regulering av Numedalslågen kan det søkes tilskudd til:

- Fiskestell
- Viltstell
- Friluftsliv til følgende aktiviteter:
 - Planlegging, sikring, opparbeiding, merking og skilting av stier og løyper
 - Tiltak som kan lette funksjonshemmedes adgang til spesielle attraktive områder – eks. rullestolstier og sitteplasser
 - Tiltak som letter barn og unges ute-aktiviteter – eks. enkle leskur, lavoer osv.

Dekning av anleggsomkostninger har førsteprioritet, men det kan også ytes driftstilskudd for en kortere periode til tilbudet er innarbeidet.

Tilskudd kan innvilges med inntil 50 % av de totale kostnadene. Søkere som får tildelt midler plikter å levere regnskap for brukte midler samt gi en kort rapport om tiltaket.

Søknadsfrist 15. mars





Utleie av kommunale idrettsanlegg

Retningslinjer for utleie av kommunale idrettsanlegg

1. Fordeling av leietid i de kommunale idrettsanleggene baseres på følgende kriterier:
 - Leietakers tilhørighet i kommunen og nærhet til anlegget.
 - Leietakers behov / ønsker.
 - Leietakers aktivitetsnivå.
 - Leietakers sportslige nivå.
 - Anleggenes tilpasning til idrettsgrenen.
2. Fordelingen bygger på slik prioritering vedr. idrettsgrener:
 - I idrettshallene (Kveldehallen, Stavernshallen, Farrishallen og Bommestadhallen)
 - håndball
 - annen hallidrett, herunder volleyball, basketball, innebandy og badminton.
 - innendørs friidrett (Stavernhallen)
 - fotball for yngre
 - Kunstgressbanen (Månejordet og Kaken)
 - lokal fotball
 - krets fotball
 - Naturgressbanen (Kaken og Månejordet)
 - lokal fotball
 - I svømmehallene (Kvelde- og Farrishallen)
 - svømming
 - annen vannidrett
 - I skytehallen (Bommestadhallen)
 - skyting
 - bueskyting
3. Rådmannen, eller den han gir fullmakt, forestår utleie av de kommunale idrettsanleggene.
4. Leiepriser for kommunale idrettsanlegg fastsettes årlig av kommunestyret i egen sak, som følger behandling av Strategidokumentet i desember måned.



Vurderingskriterier for rehabilitering og bygging av anlegg

Prinsipper for en samordnet anleggspolitikk

Følgende hovedprinsipper legges til grunn for en samordnet anleggspolitikk for idrett og friluftsliv:

- Nærhet til bomiljø.
- Trafikksikker og lett atkomst.
- Koordinering av behov for skole, idrett og friluftsliv.
- Koordinering av behov for idrett og andre kulturaktiviteter.
- Tilpassing av samme anlegg for flere brukergrupper (funksjonshemmede, toppidrettsutøvere, mosjonister, barn og eldre)
- Koordinering av behov fra idrettsorganisasjoner, reiselivsbedrifter og annen næringsvirksomhet.
- Estetikk og miljø vektlegges.
- God tilgjengelighet med kollektive transportmidler.
- Rehab. av eksisterende areal/anlegg skal gis nødvendig prioritet i forhold til nyanlegg.

Kriterier for vurdering av nye anlegg

Følgende kriterier skal legges til grunn ved vurdering av nye anlegg;

- I hvilken grad anlegget vil stimulere befolkningens idretts- eller friluftslivsaktivitet.
- I hvilken grad anlegget vil dekke påviste behov.
- I hvilken grad anlegget dekker behov for konkurranseidrett.
 - Hvilket nivå (lisenskrav), hvilke idretter, hvor store grupper, antall utøvere.
- I hvilken grad anlegget dekker behov for barn og unge.
- Hvor stor aktivitetsøkning en kan regne med ved utbyggingen, også sett i forhold til investering og driftskostnader.
- Hvilke kostnader utbyggingen medfører.
- Kostnader pr. bruker og brukertime.
- Hvilke driftsutgifter og driftsinntekter anlegget/tilretteleggingen vil gi.

Kriterier ved behovsanalyse

Det skal utføres en behovsanalyse ved alle nye innspill knyttet til arealer, områder og anlegg for idrett og friluftsliv.

Analysen skal dekke følgende punkter:

- Eksisterende aktivitet og eksisterende anleggsdekning.
- Behovet for utvidelse av eksisterende aktiviteter (eksisterende og nye brukergrupper).
- Foreligger spesielle behov i ulike aldersgrupper (småbarn, ungdom, eldre).
- Foreligger spesielle behov i ulike ferdighetsgrupper (mosjonister/trimere, funksjonshemmede, toppidrettsutøvere)
- Hvilke ønsker og behov er innrapportert fra idrettslag, skoler, velforeninger, friluftslvsorganisasjoner, reiselivsbedrifter m.v.
- Prognose for befolkningsutvikling i nedslagsfeltet for anlegget eller området

Vedlegg 4

Endelig politisk vedtak om kommunedelplanen

ArkivsakID.: 11/6077

Arkivkode: FA-C20



Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
020/12	Idrett- og kulturkomiteen	10.10.2012
161/12	Kommunestyret	24.10.2012

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016

RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Kommunestyret tilslutter seg Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016 og vedtar særskilt:
 - a. Kapittel 7; Handlingsplan 2013 – 2016, herunder visjon, mål og tiltak.
 - b. Vedlegg 2; Prioritert handlingsprogram 2013 for utbygging og tilrettelegging av anlegg, herunder prioritert liste over spillemiddelsøknader som fremgår av tabell for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.
2. Prioritering av Larvik kommunes innsats og avklaring om finansiering av tiltakene under 1a og b, foretas ved den årlige behandlingen av Strategidokumentet.

10.10.2012 Idrett- og kulturkomiteen

Møtebehandling:

Ved votering ble rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

IKK-020/12 Vedtak:

1. Kommunestyret tilslutter seg Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016 og vedtar særskilt:
 - a. Kapittel 7; Handlingsplan 2013 – 2016, herunder visjon, mål og tiltak.
 - b. Vedlegg 2; Prioritert handlingsprogram 2013 for utbygging og tilrettelegging av anlegg, herunder prioritert liste over spillemiddelsøknader som fremgår av tabell for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.
2. Prioritering av Larvik kommunes innsats og avklaring om finansiering av tiltakene under 1a og b, foretas ved den årlige behandlingen av Strategidokumentet.

24.10.2012 Kommunestyret

Møtebehandling:

Idrett- og kulturkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

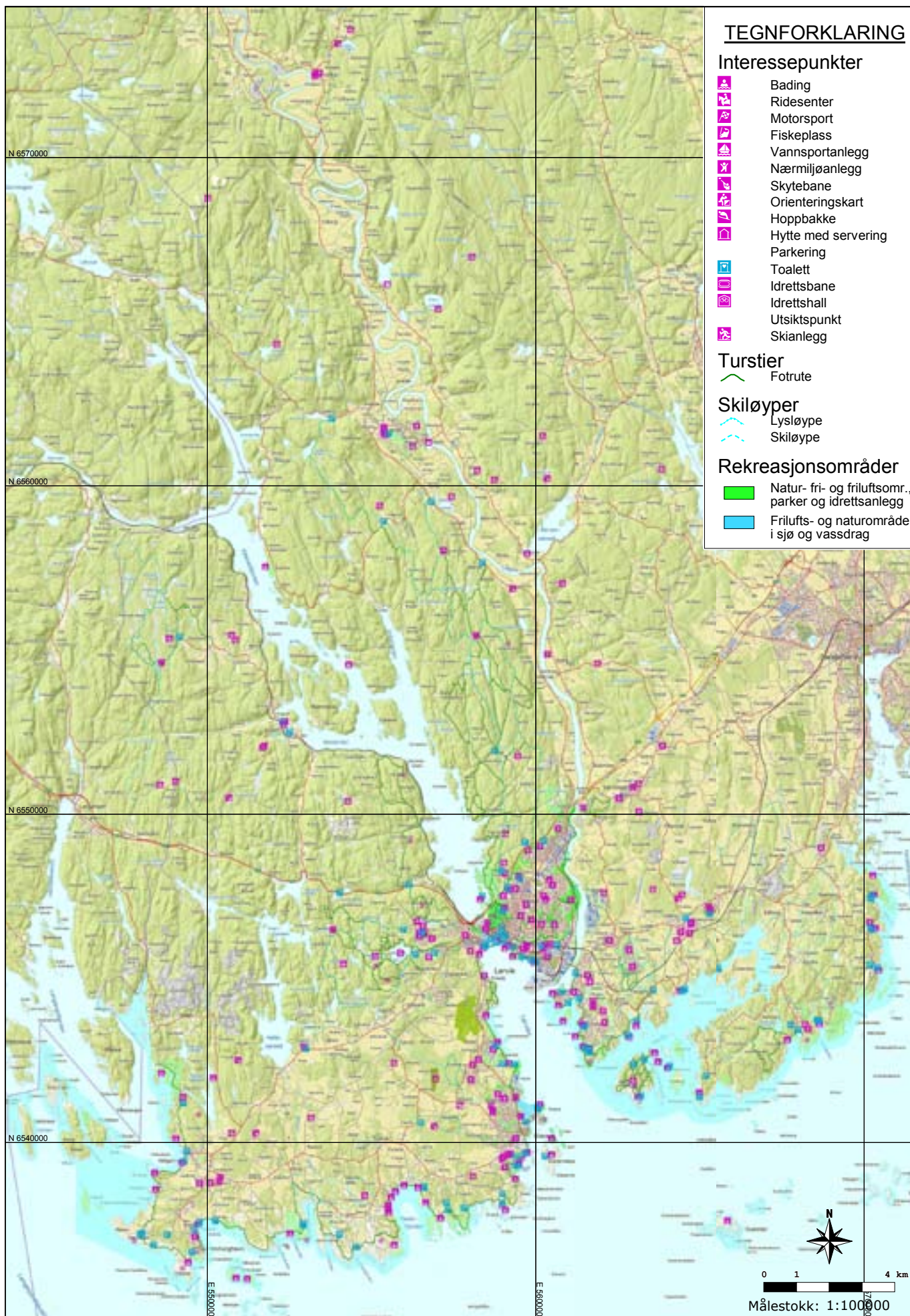
KST-161/12 Vedtak:

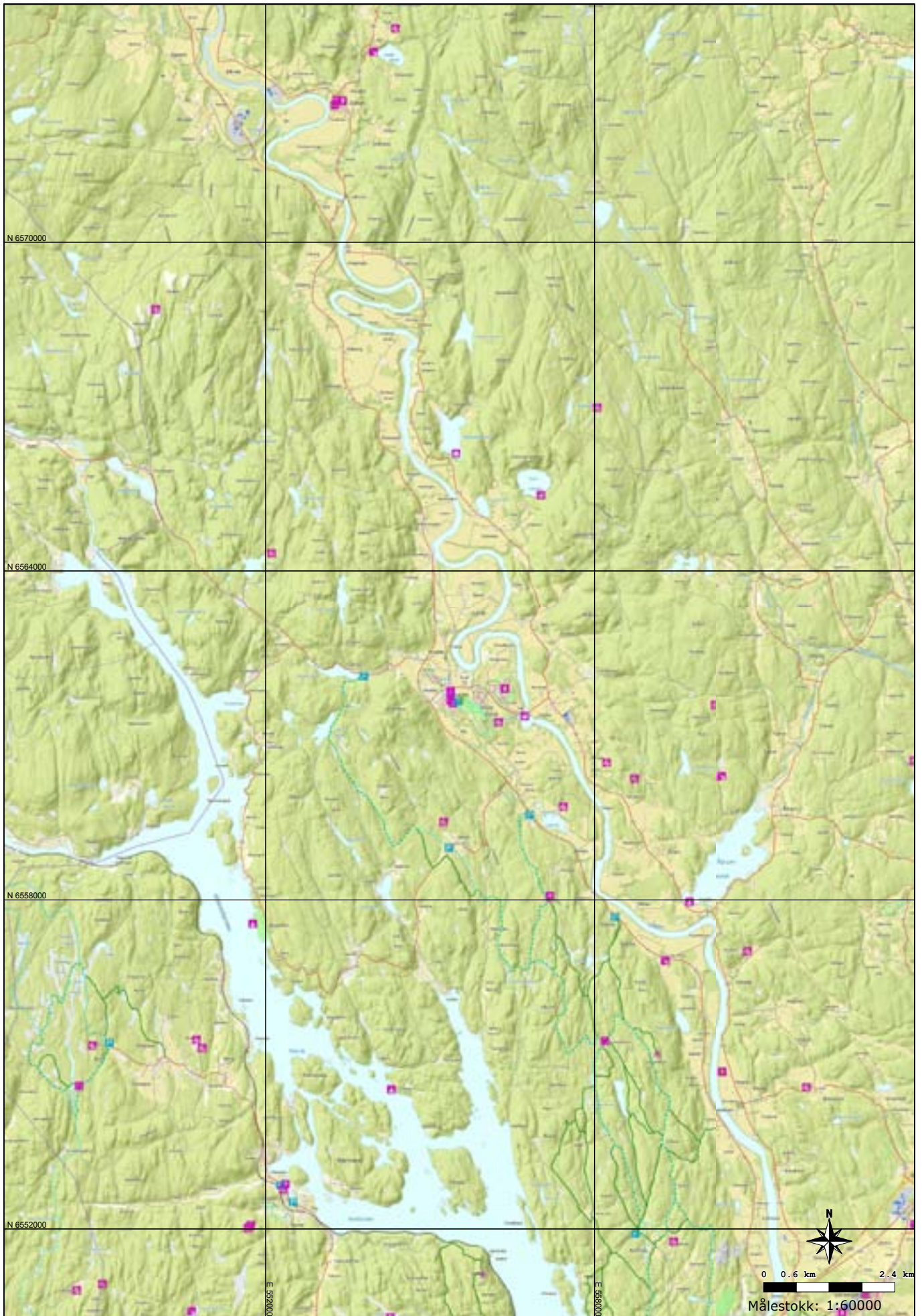
1. Kommunestyret tilslutter seg Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016 og vedtar særskilt:
 - a. Kapittel 7; Handlingsplan 2013 – 2016, herunder visjon, mål og tiltak.
 - b. Vedlegg 2; Prioritert handlingsprogram 2013 for utbygging og tilrettelegging av anlegg, herunder prioritert liste over spillemiddelsøknader som fremgår av tabell for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.
2. Prioritering av Larvik kommunes innsats og avklaring om finansiering av tiltakene under 1a og b, foretas ved den årlige behandlingen av Strategidokumentet.

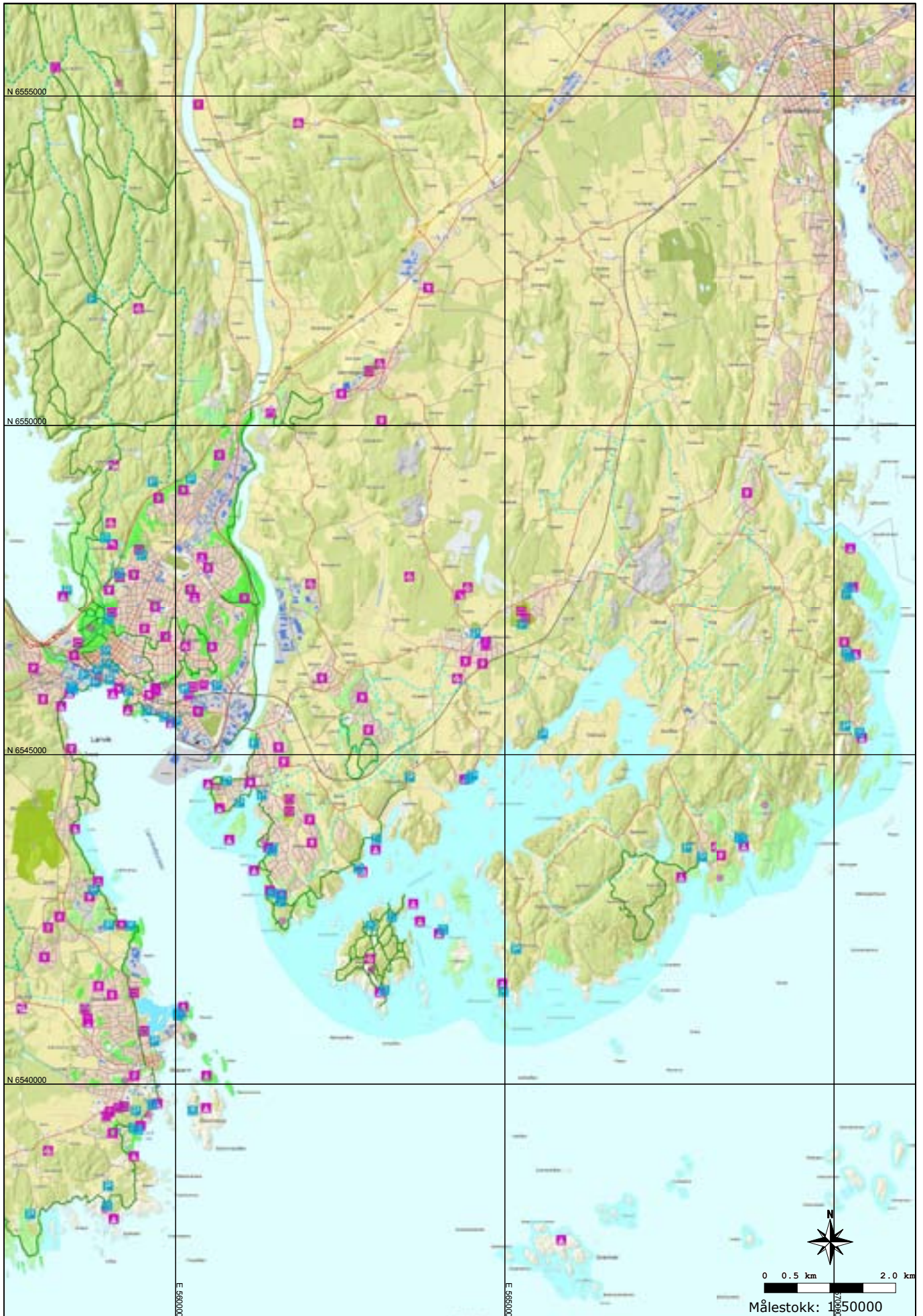
Vedlegg 5 – Kart



VEDLEGG

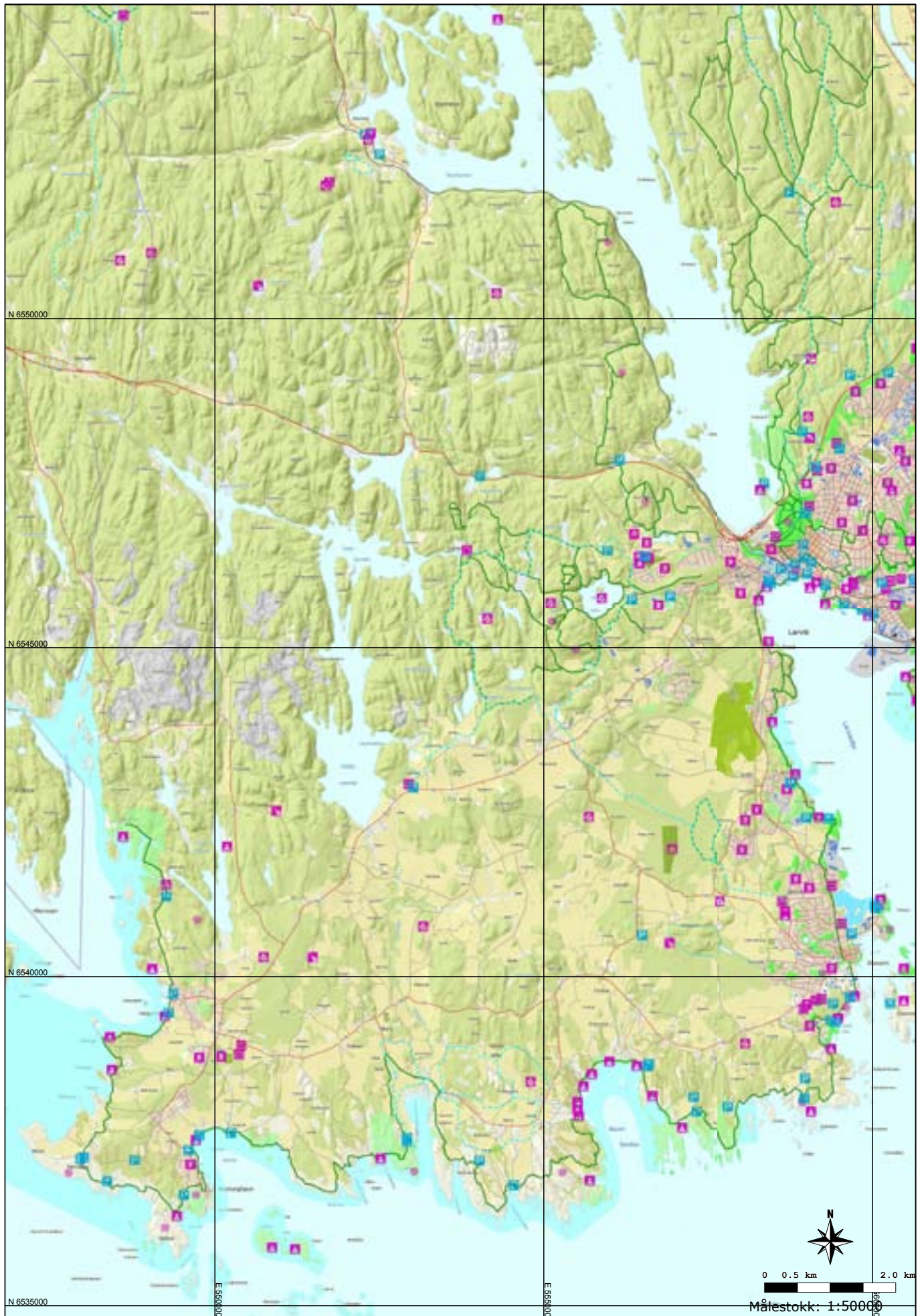


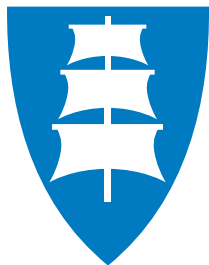




VESTOMRÅDET

VEDLEGG





Larvik kommune

Kommunedelplan for fysisk
aktivitet, idrett og friluftsliv
2013-2016



«Flere i fysisk aktivitet»